

Halk Enerji Yatırımları Üretim ve İnşaat A.Ş.

Beysukent 1920 Cad. 2008 Sok. No:2

Çankaya / ANKARA

Tel : (312) 236 19 93

Fax : (312) 236 19 63

ERZURUM GÜNEŞ ENERJİ SANTRALİ

ÇEVRE YÖNETİM PLANI

DOKAY-ÇED Çevre Mühendisliği Ltd. Şti.

Ata Mah. 1042. Cad. No: 140/A Dikmen

06460 Çankaya-ANKARA

Tel: +90 (312) 475 7131

Fax: +90 (312) 475 7130

Ocak 2016

ANKARA

İÇİNDEKİLER LİSTESİ

İÇİNDEKİLER LİSTESİ.....	2
TABLolar LİSTESİ	4
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	5
EKLER LİSTESİ	6
KISALTMALAR	7
1 AMAÇ VE KAPSAM	8
2 ÇEVRE POLİTİKALARI VE YASAL ÇERÇEVE	9
2.1 Ulusal Mevzuat.....	9
2.2 Uluslararası Yükümlülükler.....	12
2.3 Uluslararası Anlaşmalar	15
3 ÇEVRE YÖNETİM SİSTEMİNİN UYGULANMASINDAN SORUMLU ORGANİZASYON VE KURULUŞLAR	16
4 PROJE TANIMI	17
4.1 Proje Kapsamı ve Yapılan Çevresel Çalışmalar	17
4.2 Proje Alanının Yeri	19
4.3 Zamanlama	20
4.4 Proje Üniteleri ve Karakteristikleri.....	20
4.5 Proje Alanının Jeolojik Karakteri.....	21
4.5.1 Proje Alanı Jeolojisi	21
4.5.2 Yapısal Jeoloji ve Depremsellik.....	21
4.6 Arazi Kullanımı	22
4.7 Korunan Alanlar	23
4.8 Su Kaynakları.....	24
4.9 Flora ve Fauna Türleri	24
4.10 Sosyo-ekonomik Yapı	25
4.10.1 Projeden Etkilenen Nüfus.....	25
4.10.2 Ekonomik Durum.....	26
5 AZALTIM PLANI.....	27
5.1 İnşaat Aşaması	27
5.1.1 Peyzaj ve Yüzey Toprağı Kullanımı	27
5.1.2 Hava Kalitesi	27
5.1.3 Gürültü	28
5.1.4 Su Kalitesi ve Su Kullanımı	29
5.1.5 Atık Yönetimi.....	29
5.1.6 Habitat ve Doğal Yaşam Yönetimi.....	30
5.1.7 Sosyo-Ekonomi	32
5.1.8 Kültürel ve Tarihi Varlıklar	32
5.1.9 Sağlık ve Güvenlik	32
5.1.10 Çevresel Koordinasyon	33

5.2	İşletme Aşaması.....	34
5.2.1	Peyzaj ve Yüzey Toprağı Kullanımı.....	34
5.2.2	Hava Kirliliği	35
5.2.3	Su Kalitesi	35
5.2.4	Atık Yönetimi	35
5.2.5	Habitat ve Doğal Yaşam Yönetimi	35
5.2.6	Sağlık ve Güvenlik	36
5.2.7	Çevresel Koordinasyon	36
6	İZLEME PLANI	42
6.1	Amaç.....	42
6.2	Çevresel İzlemenin Koordinasyonu	42
7	ACİL DURUM MÜDAHALE PLANI ÇERÇEVESİ.....	46
7.1	Amaç ve Kapsam	46
7.2	Görevler ve Sorumluluklar	46
7.3	Potansiyel Acil Durumlar	47
7.3.1	Yangın	47
7.3.2	Kazalar	47
7.3.3	Deprem	48
7.3.4	Sel.....	48
7.3.5	Terörist Saldırısı, Sabotaj gibi Tehditler.....	49
7.3.6	Acil Durum Sonrası Eylemler.....	49
7.3.7	Acil Durum Anında İletişime Geçilecekler	49
8	KURUMSAL DÜZENLEMELER.....	50
8.1	Kurumsal Koordinasyon	50
8.2	Karar Verme Prosesi.....	50
9	PROJEDEN ETKİLENEN HALK VE SİVİL TOPLAM KURULUŞLARI İLE İLETİŞİM	51
9.1	Projeden Etkilenen Halk	51
9.2	Yerel Kurumlar ve Sivil Toplam Kuruluşları ile İletişim	51
10	HALKLA İLİŞKİLER PLANI	52
10.1	Giriş ve Kapsam.....	52
10.2	Amaç.....	52
10.3	Paydaşların Tanımlanması	53
10.4	Halkla İlişki Faaliyetleri	54
10.5	Olası Hoşnutsuzlukların Giderilmesi.....	54
11	KAYNAKLAR	55

TABLÖLAR LİSTESİ

	<u>Sayfa No</u>
Tablo 4-1 Proje Sahası Koordinatları.....	19
Tablo 4-2 Erzurum GES Kapasite Bilgileri	20
Tablo 4-3 Proje Sahası'nın Yerleşim Yerlerine Mesafesi	25
Tablo 4-5 Ilıca Mahallesi Nüfus Bilgileri	26
Tablo 5-1 İnşaat Aşamasında Kullanılacak Araçların ve Ekipmanların Muhtemel Gürültü Seviyeleri.....	28
Tablo 5-2 Uzaklığa Göre İnşaat Sırasındaki Gürültü Seviyesi.....	28
Tablo 5-3 Erzurum GES İnşaat Aşaması için Çevresel Yönetim Planı	37
Tablo 5-4 Erzurum GES İnşaat Dönemi için Çevresel Yönetim Planı	40
Tablo 6-1 Erzurum GES İnşaat Dönemi İzleme Planı	43
Tablo 6-2 Erzurum GES İşletme Dönemi İzleme Planı	45

ŞEKİLLER LİSTESİ

	<u>Sayfa No</u>
Şekil 4-1 Güneş Enerji Potansiyeli Atlası	17
Şekil 4-2 Yer Bulduru Haritası	18
Şekil 4-3 Jeoloji Haritası	21
Şekil 4-4 Erzurum İli Deprem Haritası.....	22
Şekil 4-5 Proje Sahasının Yerleşim Yerlerine Mesafesini Gösterir Topoğrafik Harita	25

EKLER LİSTESİ

Ek-A Harita ve Planlar

1. Topoğrafik Harita
2. Uydu Görüntüsü
3. Yerleşimlere Mesafeleri Gösterir Topoğrafik Harita
4. Ava Açık Kapalı Alanlar Haritası
5. Jeoloji Haritası

Ek-B Resmi Kurum Yazışmaları

1. T.C. Erzurum Valiliği İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nün 02 12 2014 Tarih ve 12357 Sayılı Görüş Yazısı
2. T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün 05 12 2014 Tarih ve 764201 Sayılı Görüş Yazısı
3. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Erzurum Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Müdürlüğü'nün 01 12 2014 Tarih ve 1790 Sayılı Görüş Yazısı
4. T.C. Erzurum Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün 17 11 2014 Tarih ve 252 Sayılı Görüş Yazısı

Ek-C Mülkiyet Bilgilerine Ait Resmi Belgeler

Ek-D ÇED Gerekli Değildir Belgesi

Ek-E Elektrik Üretim Ön Lisansı

Ek-F Halkı Bilgilendirme Toplantısı Hakkında Dokümantasyon

KISALTMALAR

%	Yüzde
AC	Alternatif Akım
ADK	Acil Durum Koordinatörü
ADMP	Acil Durum Müdahale Planı
ÇED	Çevresel Etki Değerlendirme
ÇSG	Çevre Sağlık Güvenlik
ÇŞB	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
ÇYP	Çevresel Yönetim Planı
dBA	Desibel A Ağırlıklı
DC	Direk akım
DOKAY	DOKAY-ÇED Çevre Danışmanlığı Ltd. Şti.
EP	Ekvator Prensipleri
EPDK	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
EPFI	Ekvator Prensipleri Finans Kurumları
GES	Güneş Enerjisi Santrali
Ha	Hectare
IFC	Uluslararası Finans Kurumu
kWe	Kilo watt elektrik
kWh	Kilo watt saat
kWp	Kilowatt pik
L	Liter
Leq	Gürültü düzeyi
m ²	Metrekare
m ³	Metreküp
Mm	Milimetre
PS	Performans Standartları
RG	Resmi Gazete
Sn	Saniye
Halk Enerji	Halk Enerji Yatırımları Üretim ve İnşaat A.Ş.
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu

1 AMAÇ VE KAPSAM

Erzurum Güneş Enerjisi Santrali Projesi için hazırlanan Çevresel Yönetim Planı (ÇYP), Proje'nin çevresel yönetim ve izleme konularında amaç ve hedeflerinin gerçekleştirilmesi için alınması gereken belirli eylemleri kapsamaktadır. Ayrıca ÇYP Proje'nin uygulanması esnasında uyulması gereken ulusal ve uluslararası mevzuatın değerlendirilmesi için kullanılacaktır. ÇYP her muhtemel çevresel etki için azaltıcı önlemler ve izleme eylemleri sunmaktadır. Uygulanacak her eylem için sorumluluklar Proje Sahibi, alt yükleniciler ve ilgili Proje Personeli arasında dağıtılmıştır.

ÇYP kapsamında verilen yönetim planları aşağıda listelenenleri sunmaktadır.

- Halk Enerji Yatırımları Üretim ve İnşaat A.Ş. (Halk Enerji) ve alt yüklenicilerin çevresel sorumlulukları hakkında bilgi;
- Halk Enerji'nin taahhüdü altında olan çevresel yönetim prosedürlerinin bir listesi; - Prosedürler, Proje aktiviteleri sebebi oluşması muhtemel olumsuz etkileri önlemek veya azaltmak için hazırlanmışlardır.-
- Proje kapsamında bulunan çevresel koruma konularındaki ulusal ve uluslararası mevzuat, çevresel politika ve çerçeve;
- Yönetim planlarının etkinliğinin değerlendirildiği izleme ve raporlama aktiviteleri.

ÇYP inşaat ve işletme dönemi boyunca uygulanacak belirli yönetim/azaltım tedbirlerinin, hedef ve sorumlulukların bir listesini sunmaktadır. Sunulan prosedürler Proje'nin performansının iyileştirilmesi veya her hangi bir çevresel etkinin daha da azaltılması gerektiği durumlarda güncellenmeye açıktır.

İlerleyen bölümlerde çevresel yönetim için mevzuat alt yapısı, ÇYP'nin uygulanmasından sorumlu organizasyonlar, Proje'nin özellikleri ve yeri, inşaat ve işletme aşamasında zamanlama, ana çevresel hususlarda azaltım planları, izleme planı, acil eylem planı, idari düzenlemeler için gereklilikler, paydaşlara danışma ve halkla ilişkiler planı sunulmaktadır.

2 ÇEVRE POLİTİKALARI VE YASAL ÇERÇEVE

2.1 Ulusal Mevzuat

Ulusal Çevre Mevzuatı ulusal standart ve yönetmelikler doğrultusunda düzenlenmiştir. Bu yönetmeliklerin çoğu geçtiğimiz senelerde Türkiye'nin AB aday üyeliği sebebi ile AB Direktifleri ile uyum çerçevesinde yeniden düzenlenmiştir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (ÇŞB), çevresel koruma politikalarına uyumdan, sürdürülebilir gelişimin sağlanmasından, doğal kaynakların korunması ve yönetiminden sorumludur.

2872 sayılı Çevre Kanunu 1938 yılında yürürlüğe girmiş olup 26 Nisan 2006 tarih ve 5491 sayılı Kanun ile güncellenmiştir. Kanun çevresel konuları geniş bir çerçevede ele almaktadır.

Çevre Kanunun ana prensiplerinden biri, bireyler de hükümet kadar çevrenin korunmasından sorumlu olduğu vurgulamaktadır.

Proje kapsamında öngörölmüş faaliyetler ve uygulanacak Yönetim Planları Ulusal Çevre Yönetmelikleri doğrultusunda sürdürülecektir. İlgili Yönetmelikler aşağıda verilmiştir.

- 25.11.2014 tarih ve 29186 sayılı RG'de yayımlanan "ÇED Yönetmeliği"
- 31.08.2004 tarih ve (son değişiklik: 23.12.2014 tarih ve 29214 sayılı) RG'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği"
- 24.08.2011 tarih ve 28035 sayılı RG'de yayınlanan "Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği"
- 11.11.2008 tarih ve 27051 sayılı RG'de yayımlanan "Çevre Düzeni Planlarına Dair Yönetmelik"
- 10.09.2014 tarih ve 29115 sayılı RG'de yayımlanan "Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği"
- 04.06.2010 tarih ve 27601 sayılı (değişiklik: 18.11.2015 tarih ve 29536 sayılı) RG'de yayımlanan "Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği"
- 30.11.2013 tarih ve 28837 sayılı RG'de yayınlanan "Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü ile Benzin ve Motorin Kalitesi Yönetmeliği"
- 30.07.2008 tarih ve 26952 sayılı (son değişiklik: 05.11.2013 tarih ve 28812 sayılı) RG'de yayımlanan "Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği"
- 19.04.2005 tarih ve 25791 sayılı (son değişiklik: 06.06.2015 tarih ve 29378 sayılı) RG'de yayımlanan "Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği"
- 18.03.2004 tarih ve 25406 sayılı RG'de yayımlanan "Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği"
- 06.06.2008 tarih ve 26898 sayılı (son değişiklik: 16.10.2015 tarih ve 29504 sayılı) RG'de yayımlanan "Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği"
- 14.04.2015 tarih ve 29314 sayılı RG'de yayımlanan Atık Yönetimi Yönetmeliği

- 25.11.2006 tarih ve 26357 sayılı (son değişik: 11.03.2015 tarih ve 29292 sayılı) RG’de yayımlanan “Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin Kontrolü Yönetmeliği”
- 03.07.2009 tarih ve 27277 sayılı (son değişiklik: 20.12.2014 tarih 29211 sayılı) RG’de yayımlanan “Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği”
- 31.12.2004 tarih ve 25687 sayılı (son değişiklik: 25.03.2012 tarih ve 28244 sayılı) RG’de yayımlanan “Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği”
- 30.11.2012 tarih ve 28483 sayılı RG’de yayımlanan “Yüzeysel Su Kalitesi Yönetimi Yönetmeliği”
- 14.03.2005 tarih ve 25755 sayılı (son değişiklik: 05.11.2013 tarih ve 28812 sayılı) RG’de yayımlanan “Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği”
- 26.11.2005 tarih ve 26005 sayılı (son değişiklik: 30.03.2010 tarih ve 27537 sayılı) RG’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Tehlikeli Maddelerin Su ve Çevresinde Neden Olduğu Kirliliğin Kontrolü Yönetmeliği (76/646/AB)”,
- 22.07.2005 tarih ve 25883 sayılı (son değişiklik: 21.03.2014 tarih ve 28948 sayılı) RG’de yayımlanan “Tıbbî Atıkların Kontrolü Yönetmeliği”
- 08.06.2010 tarih ve 27605 sayılı RG’de yayımlanan “Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik” (son değişik: 11.07.2013 Tarihli ve 28704 Sayılı Resmi Gazete)
- 17.02.2005 tarih ve 25730 sayılı RG’de yayımlanan “İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik” (son değişik: 07.03.2013 Tarihli ve 28580 Sayılı Resmi Gazete)
- 10.08.2005 tarih ve 25902 sayılı RG’de yayımlanan “İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik” (son değişik: 26.11.2014 Tarihli ve 29187 Sayılı Resmi Gazete)
- 29.12.2012 tarih ve 28512 sayılı RG’de yayımlanan “İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği” (son değişik: 18.12.2014 Tarihli ve 29209 Sayılı Resmi Gazete)
- 28.07.2013 tarih ve 28721 sayılı RG’de yayımlanan “Çalışanların Gürültü ile İlgili Risklerden Korunmalarına Dair Yönetmelik”
- 07.04.2012 tarih ve 28257 sayılı RG’de yayımlanan “Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik” (son değişik: 22.05.2015 Tarihli ve 29363 Sayılı Resmi Gazete)
- 13.07.2013 tarih ve 28718 sayılı (son değişiklik: 25.07.2013 tarih ve 28718 sayılı) RG’de yayımlanan “Tehlikeli ve Çok Tehlikeli Sınıfta Yer Alan İşlerde Çalıştırılacakların Mesleki Eğitimlerine Dair Yönetmelik”
- 29.06.2015 tarih ve 29401 sayılı RG’de yayımlanan “İşyerlerinde İşveren veya İşveren Vekili Tarafından Yürütülecek İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetlerine İlişkin Yönetmelik”

- 15.05.2013 tarih ve 28648 sayılı RG’de yayımlanan “Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik”
- 24.07.2013 tarih ve 28717 sayılı RG’de yayımlanan “Elle Taşıma İşleri Yönetmeliği”
- 11.09.2013 tarih ve 28762 sayılı RG’de yayımlanan “Sağlık ve Güvenlik İşaretleri Yönetmeliği”
- 02.07.2013 tarih ve 28695 sayılı RG’de yayımlanan “Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik”
- 25.04.2013 tarih ve 28628 sayılı RG’de yayımlanan “İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği” (son değişiklik: 02.05.2014 Tarihli ve 28988 Sayılı Resmi Gazete)
- 26.12.2012 tarih ve 28509 sayılı RG’de yayımlanan “İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliği” (son değişiklik: 18.04.2014 Tarihli ve 28976 Sayılı Resmi Gazete)
- 30.04.2013 tarih ve 28633 sayılı RG’de yayımlanan “Çalışanların Patlayıcı Ortamların Tehlikelerinden Korunması Hakkında Yönetmelik”
- 22.05.2002 tarih ve 24762 sayılı RG’de yayımlanan “İlk Yardım Yönetmeliği” (son değişiklik: 29.07.2015 Tarihli ve 29429 Sayılı Resmi Gazete)
- 22.08.2013 tarih ve 28743 sayılı RG’de yayımlanan “Çalışanların Titreşimle İlgili Risklerden Korunmalarına Dair Yönetmelik”
- 30.12.2013 tarih ve 28867 sayılı RG’de yayımlanan “Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik”
- 06.03.2007 tarih ve 26454 sayılı RG’de yayımlanan “Deprem Bölgelerinde Yapılacak Binalar Hakkında Yönetmelik” (son değişiklik: 03.05.2007 Tarihli ve 26511 Sayılı Resmi Gazete)
- 14.07.2007 tarih ve 26582 sayılı RG’de yayımlanan “Afet Bölgelerinde Yapılacak Yapılar Hakkında Yönetmelik”
- 27.12.2007 tarih ve 26739 sayılı RG’de yayımlanan “Poliklorlu Bifenil ve Poliklorlu Terfenillerin Kontrolü Hakkında Yönetmelik” (son değişiklik: 30.03.2010 Tarihli ve 27537 Sayılı Resmi Gazete)
- 12.11.2008 tarih ve 27052 sayılı RG’de yayımlanan “Ozon Tabakasını İncelten Maddelerin Azaltılmasına İlişkin Yönetmelik”
- 19.12.2007 tarih ve 26735 sayılı RG’de yayımlanan “Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik” (son değişiklik: 09.09.2009 Tarihli ve 27344 Sayılı Resmi Gazete)

Halk Enerji mevcut ulusal mevzuatın gereklerine, uygulama esaslarına ve tüm yasal gerekliliklere uymakla mükelleftir. Bu sebeple, inşaat ve işletme dönemi ile planların

uygulanması süresince gerçekleştirilecek tüm faaliyetler standartlara ve yukarıda bahsi geçen meri mevzuata uygun sürdürülecektir.

2.2 Uluslararası Yükümlülükler

Ulusal Mevzuata ek olarak, Erzurum GES Projesi ÇYP, Uluslararası Standartlar ve Yükümlülükler ile uyumlu ve çevre dostu olacak şekilde, çevresel koşulları değerlendirmektedir. Bu bağlamda Proje, Dünya Bankası Koruyucu Standartları, Uluslararası Finans Kurumu (IFC) Performans Standartları (2012) ve Ekvator Prensipleri (2013) ile uyumlu olarak uygulanacaktır. Bu standartları aşağıda açıklanmıştır.

Dünya Bankası Koruyucu Standartların amacı;

- İnsanları ve çevreyi olumsuz etkilere karşı korumak
- Çevresel sürdürülebilirliği ve sosyal eşitliği sağlamak
- Dünya Bankası ve yatırımcı için riskleri azaltmak ve yönetmek
- Dünyadaki paydaşlara cevap vermek

Dünya Bankası Koruyucu Standartları:

Çevresel Politikalar

- OP 4.01 Çevresel Değerlendirme
- OP 4.04 Doğal Ortam
- OP 4.09 Zararlılarla Mücadele
- OP 4.36 Ormanlar
- OP 4.37 Barajların Güvenliği

Sosyal Politikalar

- OP 4.11 Kültürel Varlıklar
- OP 4.12 Zorunlu Yeniden Yerleşim
- OP 4.10 Yerel Halk

Yasal Politikalar

- OP 7.50 Uluslararası Su Yolları
- OP 7.60 İhtilafı Bölgeler

BP 17.50 Banka Askı Politikası

Operasyon Politikaları OP, politikaların hedeflerini ve prensiplerini yatırımcının ve bankasının rollerini ve yükümlülüklerini tanımlar. Banka Prosedürleri ise yatırımcı ve banka tarafından yürütülmesi zorunlu prosedürlerdir.

Dünya Bankası Çevresel ve Sosyal Koruyucu Standartlarının amaçları aşağıdaki gibidir.

OP 4.01: Çevresel Değerlendirme

- Çevresel ve sosyal açıdan olumlu yatırım projelerini teşvik etmek
- Karar verme prosesine, çevresel ve sosyal konuların dahil olmasını desteklemek.

OP 4.04: Doğal Ortam

- Doğal ormanı korunması, bakımını, rehabilitasyonu ve sürdürülmesini destekleyerek, çevresel sürdürülebilir gelişim sağlamak.

OP 4.09: Zararlılarla Mücadele

- Pestisit kullanımına bağlı çevresel ve sağlık risklerini azaltmak ve yönetmek, güvenilir, etkin ve çevresel açıdan zararsız pestisit kullanımını desteklemek.

OP 4.12: Zorunlu Yeniden Yerleşim

- Zorunlu Yeniden Yerleşimi engellemek veya azaltmak, bunun uygulanabilir olmadığı durumlar, yeniden yerleştirilen halkın yaşamını eski halinde hatta daha iyi olacak şekilde korumak.

OP 4.10: Yerel Halk

- Yerel halkına saygılı, insan haklarına ve kültürel eşsizliğe duyarlı projeler uygulamak; sosyal ekonomik katkı sağlayan ve gelişim sürecinde olumsuz etki yaratmayacak.

OP 4.36: Ormanlar

- Ormanların potansiyel olarak yoksulluğun azaltılması için sürdürülebilir bir şekilde kullanılabileceğinin anlaşılmasını sağlamak, ormanları sürdürülebilir ekonomik gelişme dahil etmek, ormanları korumak ve ekonomik servislerin yerel ve global yaşam için korunmasını sağlamak.

OP 4.11: Kültürel Varlıklar

- Kültürel varlıkların korunmasını ve zarar görmesini önlemek için çalışmak.

OP 4.37: Barajların Güvenliği

- Yeni barajların inşaatı ve dizaynı, mevcut barajların rehabilitasyonu, mevcut barajları etkileyecek aktivitelerin kalitesi ve güvenliğini temin etmek.

Dünya Bankası – Uluslararası Finans Kurumu (IFC), desteklediği projelerin olumsuz çevresel ve sosyal etkilerini en aza indirmek ve bu projelerden elde edilen faydaları optimize etmek için performans standartları, politikalar, genel çevre, sağlık ve güvenlik rehber dokümanları ve sosyal ve çevresel sürdürülebilirlik hakkında sektöre özel çevre, sağlık ve güvenlik rehber dokümanları oluşturmuştur.

IFC 2012 Performans Standartları (IFC 2012 PS), uluslararası bir mali kurum tarafından yayımlanan en güncel çevresel ve sosyal standartları temsil ettiği için başlıca referans olarak değerlendirilmektedir. Sekiz adet PS, IFC ya da başka bir ilgili finansal kurumun yaptığı bir yatırımın başından sonuna kadar projenin sağlamak zorunda olduğu standartları oluşturur:

PS 1: Çevresel ve Sosyal Risklerin ve Etkilerin Değerlendirilmesi ve Yönetimi

PS 2: İş ve Çalışma Koşulları

PS 3: Kaynak Verimliliği ve Kirliliğin Önlenmesi

PS 4: Toplum Sağlığı, Güvenliği ve Emniyeti

PS 5: Arazi Edinimi ve Zorunlu Yerleşim

PS 6: Biyolojik Çeşitliliğin Korunması ve Canlı Doğal Kaynakların Sürdürülebilir Yönetimi

PS 7: Yerli Halklar

PS 8: Kültürel Miras

PS 1 şunlardır sağlamalıdır; Proje'nin etki alanındaki olumlu olumsuz konuları ve çevresel ve sosyal etkileri değerlendirmek ve belirlemek (ii) çevre, etkilenen topluluklar ve işçileri üzerindeki bu olumsuz etkileri ortadan kaldırmak, ortadan kaldırılamıyorsa en aza indirmek ve (iii) yatırımcının Proje süresi boyunca çevre ve sosyal yönetiminin performansını değerlendirmek.

PS 1'in amaçları aşağıdaki gibidir:

- Projenin çevresel ve sosyal risk ve etkilerinin belirtmek ve değerlendirmek,
 - Azaltım hiyerarşisini uygulamak, etkileri engellemek, engellemek mümkün değil ise azaltmak ve bir etki kalıyor ise kompanse etmek, işçiler, etkilenen halk ve çevre üzerinde etkileri olabildiğince aza indirmek,
 - Yüklenicilerin yüksek çevresel ve sosyal performans göstermelerini istemek, desteklemek ve yönetim sistemlerinin etkin kullanımı,
- Şikâyet mekanizmasının işlerliğini ve dış paydaşlar ile iletişim sağlamak,
- Proje süresince, projeden etkilenen halkı ile iletişimin sağlanabilmesi için gerekenleri yapmak, çevresel ve sosyal konuların değerlendirildiği ve çözümlendiği bir ortam yaratmak.

PS 2 ile 8 işçiler, projeden etkilenen halk ve çevreye etkilerin azaltılması, ortadan kaldırılması, kalan etkilerin kompanse edilmesi ile ilgilidir. Bu PS'ler özel ilgi gerektiren çevresel ve sosyal etkileri irdeler. Çevresel ve sosyal risk ve etkiler tespit edildikten sonra yatırımcı bunları PS 1 ile uyumlu olacak şekilde Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi ile yönetmelidir.

Ekvator Prensipleri (EP), proje finansman pazarında etkili olan önemli sayıda finansal kurum (birlikte Ekvator Prensipleri Finans Kurumları (EPFI) olarak anılmaktadır) tarafından kabul edilmiş bir dizi gönüllü çevresel ve sosyal rehber dokümanlardır. EP'leri, çevresel ve sosyal politikalar, standartlar ve rehber dokümanlar ile desteklenen on adet geniş kapsamlı prensiplerden oluşmaktadır. EPFI'ler, kredi alan kurumun EPFI'nin sosyal ve çevresel politikalarına ve Ekvator Prensipleri uygulayan prosedürlere uymayacak ya da uyamayacak projelere kredi sağlayamayacaklarını vurgulamaktadır.

EPFI on adet prensipten oluşmaktadır:

Prensip 1: Değerlendirme ve Sınıflandırma

Prensip 2: Çevresel ve Sosyal Değerlendirme

Prensip 3: Yürürlükteki Çevresel ve Sosyal Standartlar

Prensip 4: Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi ve Ekvator Prensipleri Eylem Planı

Prensip 5: Paydaş Katılımı

Prensip 6: Şikâyet Mekanizması

Prensip 7: Bağımsız Değerlendirme

Prensip 8: Taahhütler

Prensip 9: Bağımsız İzleme ve Raporlama

Prensip 10: Raporlama ve Şeffaflık

Ayrıca EPFI'ler, yürürlükteki IFC Performans Standartlarını, IFC Genel Çevre, Sağlık ve Güvenlik (ÇSG) Rehber Dokümanları ve IFC Sektöre Özel ÇSG Rehber Dokümanları desteklemektedir. Performans Standartları, IFC ya da başka bir ilgili finans kuruluşunun yaptığı yatırım süresince projenin uyması gereken standartları belirler. Genel ve Sektöre Özel ÇSG Rehber Dokümanları projenin uyması gereken uygulama rehber dokümanları ve çevresel kalite limit değerlerini sunar.

2.3 Uluslararası Anlaşmalar

Kültürel miras ve biyolojik kaynakların korunması konusunda, Türkiye'nin taraf olduğu ilgili uluslararası anlaşmaların temel alınarak Ulusal Politika oluşturulmuştur.

Bunlara ek olarak, doğal yaşam alanlarının, yaban hayatı ve kültürel mirasın korunması üzerinde çeşitli Kanun ve Yönetmelikler mevcuttur. Türkiye'nin taraf olduğu kültürel miras ve biyolojik korumaya ilişkin uluslararası anlaşmalar ve sözleşmeler şunlardır: :

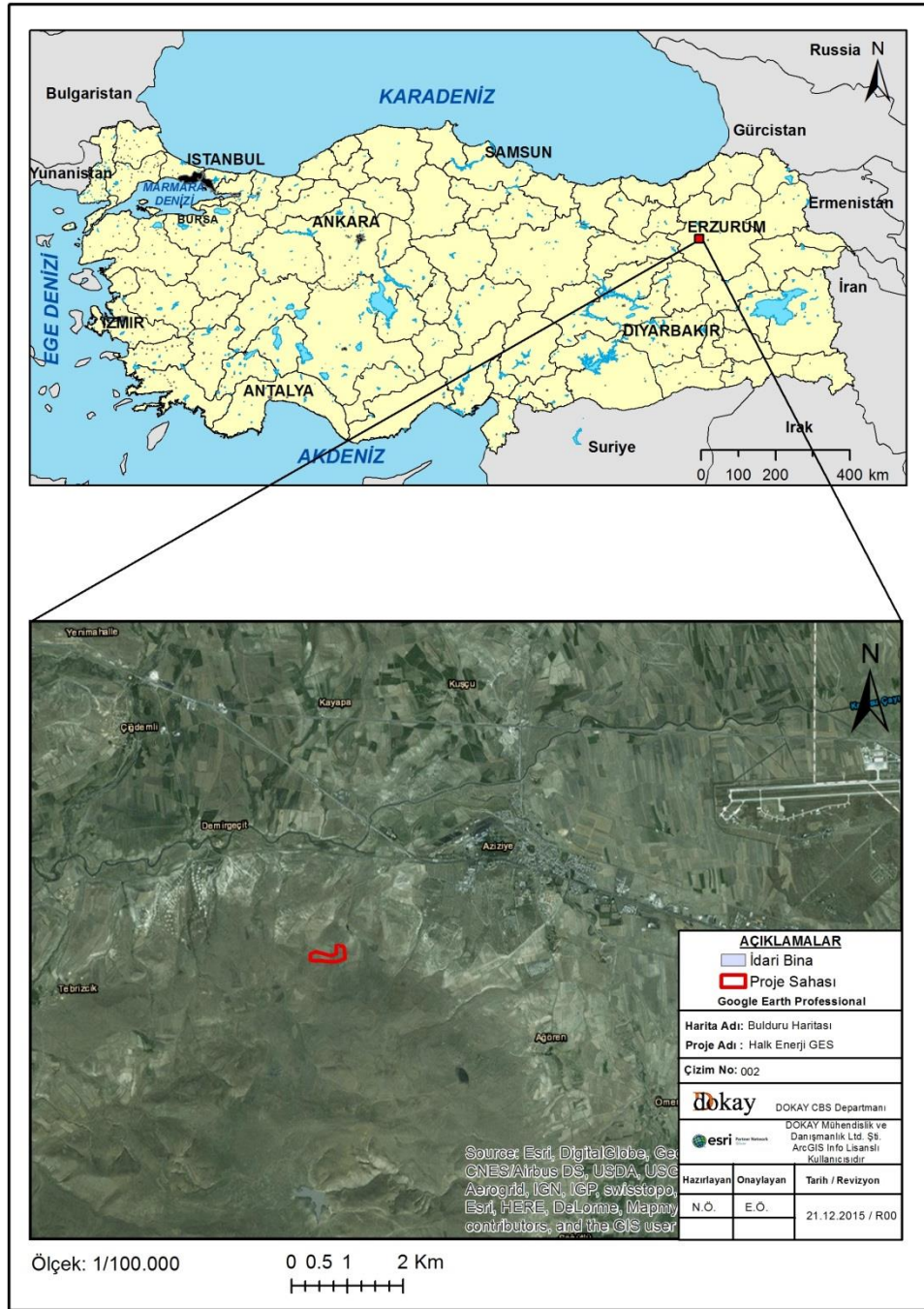
- Avrupa'nın Yaban Hayatı ve Doğal Yaşama Ortamlarının Korunması Sözleşmesi (BERN) (1984)
- Özellikle Su Kuşları Yaşama Ortamı Olarak Uluslararası Öneme Sahip Sulak Alanlar Hakkında Sözleşme (RAMSAR) (1994)
- Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın Korunması Sözleşmesi
- Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi
- Nesli Tehlike Altında Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşme (CITES) (1996)
- Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi (1996)
- Arkeolojik Mirasın Korunmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi (1999).

3 ÇEVRE YÖNETİM SİSTEMİNİN UYGULANMASINDAN SORUMLU ORGANİZASYON VE KURULUŞLAR

Halk Enerji, Proje sahibi olarak ÇYP'nin uygulamasında kilit taraftır. Ayrıca, Proje'nin değişik dönemlerinde diğer tarafların (inşaat yüklenicileri, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü vb.) farklı sorumlulukları vardır. Yine de bu tarafların koordinasyonundan Halk Enerji sorumludur. ÇYP kapsamında verilen Yönetim ve Azaltım Planları ilgili tarafların sorumluluklarını ve rollerini özetlemektedir.

Yüklenicilerin çevresel sorumlulukları yerine getirebilecek şekilde seçilmeler özellikler önerilmektedir. Bu çevresel sorumluluklar aşağıdakileri kapsamaktadır.

- ÇYP kapsamında değerlendirilen özellikler,
- Çevre izinleri kapsamında çevre, sağlık ve güvenlik gerekleri (ÇŞB ve Sağlık Bakanlığı tarafından şart koşulan),
- Projeye dâhil olabilecek diğer çevresel gereklilikler.

Şekil 4-2 Yer Bulduru Haritası

Proje Sahası'nın topoğrafik haritası ve uydu görüntüsü Ek-A'da verilmiştir.

Güneş Enerji Santralinin kurulacağı alan Halk Enerji Yatırımları Üretim ve İnşaat A.Ş'ye ait olup, mülkiyet bilgilerini gösterir belgeler Ek-C'de verilmiştir.

Erzurum GES Projesi işletmeye alındığında yılda 8.085.000 kWh enerji üretmesi planlanmaktadır.

Proje için öngörülen tesis hazırlanma süresi; inşaat öncesi hazırlık dönemi 5 ay ve inşaat dönemi 3 ay olarak planlanmaktadır. Tesis için talep edilen lisans süresi 49 yıldır.

Proje Sahası'na en yakın yerleşim Ilıca Mahallesi'dir. Ilıca Mahallesi ile Proje Sahası arasında kuş uçuşu 2,5 km mesafe bulunmaktadır. Proje Sahası'na en yakın yerleşimleri gösterir topoğrafik harita Ek-A'de verilmiştir.

Erzurum Güneş Enerji Santrali Projesi'nin 30.01.2015 Karar tarihi ve E-201538 Karar numaralı, Erzurum Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından verilmiş olan "ÇED Gerekli Değildir" kararı bulunmaktadır.

Proje ile ilgili olarak 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve ilgili mevzuat uyarınca Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'ndan 20.11.2014 tarih ve ÖN/5307-5/03169 lisans no ile 24 ay süreyle, yatırımın başlayabilmesi için gerekli olan izin ruhsat ve benzerlerinin alınabilmesi amacıyla "Ön Lisansı" alınmıştır.

4.2 Proje Alanının Yeri

Halk Enerji Yatırımları Üretim ve İnşaat A.Ş. tarafından Erzurum İli, Aziziye İlçesi, Ilıca Mahallesi, Taşınboynu Tepesi Kuzey Mevkii 10014 Ada 7 Nolu Parsel, 10014 Ada 5 Nolu Parsel ve 10015 Ada 8 Nolu Parsellerde toplam 97.234 m²'lik (9,72 ha) alanda 4.9 MW kurulu gücünde Güneş Enerji Santrali kurulması planlanmaktadır. Proje Sahası'nın coğrafi koordinatları Tablo 4-1'de verilmiştir.

Tablo 4-1 Proje Sahası Koordinatları

PROJE SAHASI KÖŞE KOORDİNATLARI			
ED50 UTM Zone 37 (6 Derece)		WGS84	
X (Doğu-Boylam)	Y (Kuzey-Enlem)	X (Doğu-Boylam)	Y (Kuzey-Enlem)
676426.34	4422464.59	39.932287	41.064551
676547.33	4422450.09	39.932131	41.065962
676556.79	4422423.78	39.931892	41.066066
676579.92	4422232.78	39.930168	41.066284
676534.29	4422212.62	39.929996	41.065745
676403.78	4422168.04	39.929622	41.064207
676282.40	4422175.99	39.929718	41.062789
676207.57	4422183.89	39.929805	41.061916
675998.78	4422192.09	39.929922	41.059477
675962.83	4422200.19	39.930003	41.059058
675961.64	4422315.33	39.931040	41.059076
676062.48	4422351.91	39.931348	41.060265
676075.01	4422347.11	39.931302	41.060410
676321.83	4422277.60	39.930625	41.063278
676424.14	4422313.05	39.930923	41.064484
Alan: 97234 m ² / 9,72 ha			
İDARİ BİNA KOORDİNATLARI			

676452.33	4422442.14	39.93208	41.06485
676467.32	4422442.64	39.93208	41.06502
676467.50	4422437.15	39.93203	41.06502
676452.51	4422436.64	39.93203	41.06485
Alan: 82,5 m ²			

4.3 Zamanlama

İnşaat işlerinin Mayıs 2016 itibari ile başlaması planlamakta olup 3 ay süreceği öngörülmektedir. İşletme dönemi ise Elektrik Üretim Lisansında verildiği şekilde 49 sene olacaktır.

4.4 Proje Üniteleri ve Karakteristikleri

Toplam 4.9 MW gücünde kurulması planlanan güneş enerji santralinde 20.250 adet panel, 10-15 adet merkezi evirici (invertör) kullanılacaktır. Erzurum GES Projesi işletmeye alındığında yılda 8.085.000 kWh enerji üretmesi planlanmaktadır. EPDK'dan alınan ön lisans Ek-E'de sunulmaktadır.

Proje kapsamında kullanılacak panel, inverter, evirici ve trafo köşkü miktarları, gücü ile Erzurum GES'in toplam gücü Tablo 4-2'de verilmiştir.

Tablo 4-2 Erzurum GES Kapasite Bilgileri

Kullanılacak Ekipman Listesi	Birim	Miktar
Panel	adet	20.250
Evirici	adet	10-15
İnverter	adet	20.250
Trafo Köşkü	adet	5
Tesis Toplam Kurulu Gücü	MW	4.9
Yaklaşık Yıllık Elektrik Üretim Miktarı	kWh	8.085.000
Panellerin Kapladığı Toplam Alan	m ²	88.000

Solar panel elektrik sistemleri –fotovoltaikler (PV)-, güneş enerjisini fotovoltaik hücreler sayesinde yakalarlar. Bu hücreler direk güneş ışığına ihtiyaç duymaz, bulutlu günlerde de elektrik üretebilirler. PV hücreler yarı iletken tabaklardan oluşur, genellikle silikon yapılıdır. Güneş hücreye geldiğinde, tabakalar arasında elektrik akımı oluşur. Güneşin gücüne bağlı olarak üretilen elektrik artar. Hücreler birleştirilerek panel veya modüller oluşturulur.

PV hücrenin gücü için kilowattpik (kWp) birimi kullanılır. Bu değer pik performans esnasında üretilen enerji değeri olup yaz mevsiminde direk güneş ışığı alınan zamanda gerçekleşir.

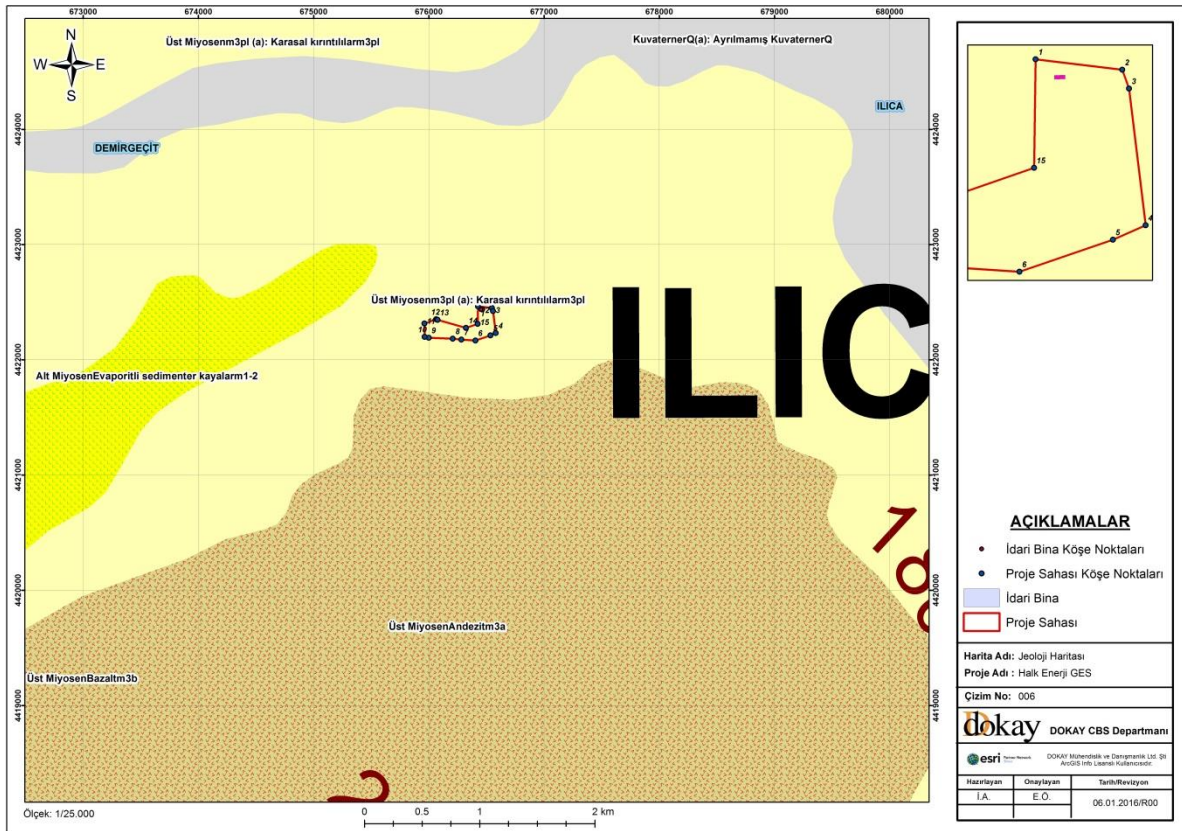
İnvertör ise doğru akım enerjisini (DC), alternatif akım enerjisine (AC) dönüştürmek için kullanılır. Alternatif akım enerjisi elektrik hattına beslenebilir enerjidir.

Panellerin sabit açı ile yüzeye sabitlenmesi ve rüzgâr, kar ve yük oluşturacak hava koşullarından etkilenmemesi için genellikle alüminyumdan yapılan destek sistemleri kullanılır.

4.5 Proje Alanının Jeolojik Karakteri

4.5.1 Proje Alanı Jeolojisi

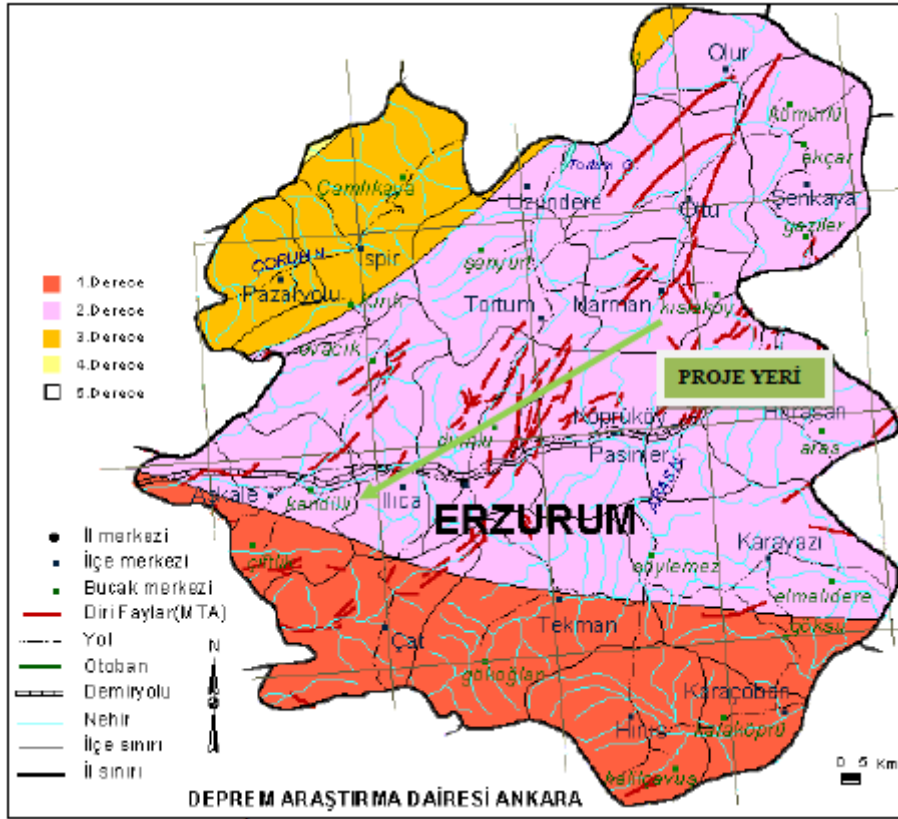
Proje Sahası'nı Pliyosen yaşlı karasal kıvrımlardan oluşmaktadır. Proje alanında arazi çalışmalarında yapılan gözlemsel jeolojik etütlere göre proje alanının jeolojik açıdan riskli olmadığı belirlenmiştir. Proje'nin uygulaması öncesinde, konuya ilişki yönetmeliklerin tanımladığı esaslarda alanın jeoteknik incelemeleri yapılarak elde edilecek sonuçlar doğrultusunda hazırlanacak Jeoteknik Etüt Raporu onaylatılmak üzere ilgili Kurumlara sunulacaktır. Proje alanının ayrıntılı olarak gösterildiği 1/25.000 ölçekli Jeoloji haritası Şekil 4-3'de ve EK-A'de yer almaktadır.

Şekil 4-3 Jeoloji Haritası

4.5.2 Yapısal Jeoloji ve Depremsellik

Proje Sahası, Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Deprem Dairesi Başkanlığı tarafından hazırlanmış olan Türkiye Deprem Bölgeleri Haritasına göre Proje Sahası 2. Derecede yer almaktadır. Erzurum İli Deprem haritası ve Proje Sahası Şekil 4-4'de gösterilmiştir.

Şekil 4-4 Erzurum İli Deprem Haritası

Yapılacak her türlü yapıda “Afet Bölgelerinde Yapılacak Yapılara İlişkin Yönetmelik” esaslarına uyulacaktır. Tüm ulusal ve uluslararası mevzuat hükümlerine uyumlu bir şekilde çalışılacaktır.

4.6 Arazi Kullanımı

Proje Alanı Erzurum İli, Aziziye İlçesi, Ilıca Mahallesi, Taşınboynu Tepesi Kuzey Mevkii sınırlarında yer almaktadır. Yapımı planlanan Erzurum GES 97.234 m² alan içerisine kurulacaktır.

Tarım Alanı

Proje kapsamında kullanılacak parseller için Erzurum Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl müdürlüğüne görüş sorulmuştur. Proje kapsamında eski 732 numaralı parsel yeni 10014 ada 5 parsel için 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamında Erzurum Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü'nün 12.05.2015 tarih ve 4904 sayılı yazısı ile tarım dışı amaçlı kullanım izni alınmıştır. Bahsi geçen yazı EK-B'de yer almaktadır.

Orman Alanı

Proje sahası ve yakın çevresinde ormanlık alan bulunmamaktadır.

Yüzey Suyu

Proje sahası içerisinde Taşlıboyun deresi geçmektedir. DSİ 8.Bölge Müdürlüğü'nün 05.12.2014 tarih ve 764201 sayılı yazısında: *"Konu Bölge Müdürlüğümüzce incelenmiş olup Halk Enerji Erzurum GES projesinin faaliyet alanında taşkınlarla sebebiyet verecek uygulamalardan kaçınılması ve gerekli önlemlerinin alınmasına müteakiben tesisin çalıştırılması gerekmektedir. Bunun yanı sıra söz konusu tesisin yapımı sırasında ve sonrasında YAS'a ve derelere katı-sıvı atık deşarj edilmemesi, kuru derelerin akışlarının bozulmaması, belirtilen koordinatların dışına çıkılmaması, malzeme akışını engelleyecek önlemlerin alınması, bahse konu alanlar içerisinde tekabül eden kuru ve baz akışlı dere yataklarının daraltılmaması, yatak stabilitesinin bozulmaması, serbest akışın engellenmemesi, pasa malzemesinin derelere dökülmemesi, Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması hakkındaki yönetmeliğe, Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğinin ilgili maddelerine ve yürürlükteki meri mevzuata uyulması şartıyla projenin söz konusu alanda yapılmasında kurumumuz açısından bir sakıncası bulunmamaktadır."* Şeklinde belirtilmiştir. İlgili yazı Ek-B'de sunulmuştur.

Proje kapsamında; Derelere katı-sıvı atık deşarj edilmeyecek, kuru derelerin akışları bozulmayacak, raporda belirtilen koordinatların dışına çıkmayacak, malzeme akışını engelleyecek tüm önlemler faaliyet sahibi tarafından alınacak, kuru ve baz akışlı dere yatakları daraltılmayacak, yatak stabilitesi bozulmayacak, serbest akış engellenmeyecek, pasa malzemeler derelere dökülmeyecek ve Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması hakkındaki yönetmeliğe, Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğinin ilgili maddelerine ve yürürlükteki meri mevzuatlara titizlikle uyulacaktır.

4.7 Korunan Alanlar

Proje Sahası, Ulusal Yasalara göre "Tabiat Parkları", "Tabiat Anıtları", "Tabiat Varlıkları" veya "Arkeoloji Alan" kategorilerine girmemektedir. Uluslararası Anlaşmalar düşünüldükçe; Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın Korunması Sözleşmesi, Özellikle Su Kuşları Yaşama Ortamı Olarak Uluslararası Önem Sahip Sulak Alanlar Hakkında Sözleşme (RAMSAR) kapsamında değerlendirilen korunan alanlar Proje Sahası'nda bulunmamaktadır.

Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü:

01.12.2014 tarih ve 1790 sayılı yazıda; *"Müdürlüğümüz arşivinde yapılan incelemeler söz konusu alanının mevzuatımız ilgilendirir herhangi bir sit alanı ya da tescilli kültür varlığı olduğuna dair kayıt bulunmamıştır. Ancak ülkemizde taşınmaz kültür varlıklarına ilişkin envanter çalışması henüz tamamlanmamış olduğundan taşınmaz alanlarda yapılacak olası hafriyat çalışmaları sırasında herhangi bir buluntuya rastlanması durumunda 2863 sayılı yasanın 4.maddesi gereği çalışmaların durdurularak en yakın müze müdürlüğüne veya mülki idare amire haber verilmesi gerektir."* Şeklinde belirtilmiştir. İlgili yazı Ek-B'de sunulmuştur.

Proje kapsamında inşaat çalışmaları sırasında herhangi bir kültür varlığına/buluntuya rastlanması durumunda inşaat çalışmaları derhal durdurularak en yakın müze müdürlüğüne veya mülki idare amire haber verilecektir.

Tabiat Varlıklarını Koruma Şube Müdürlüğü:

17.11.2014 tarih ve 252 sayılı yazıda; “Söz konusu alanda herhangi bir doğal sit ve korunması gerekli tabiat varlığı tescil kaydı bulunmamaktadır. Ancak alanda herhangi bir tabiat varlığına (fosil kalıntısı, yer altı mağarası vb.) rastlanması durumunda Müdürlüğümüze haber verilmesi gerekmektedir.” Şeklinde belirtilmiştir. İlgili yazı Ek-B’de sunulmuştur. Proje kapsamında inşaat çalışmaları sırasında herhangi bir tabiat varlığına (fosil kalıntısı, yer altı mağarası vb.) rastlanması durumunda inşaat çalışmaları derhal durdurularak Tabiat Varlıklarını Koruma Şube Müdürlüğüne haber verilecektir.

4.8 Su Kaynakları

Proje kapsamında alıcı ortama deşarj gerçekleştirilmeyecektir. Bu nedenle, su kaynakları korunacak ve var olan su sistemlerine bir müdahale gerçekleştirilmeyecektir. Bununla beraber, inşaat ve işletme aşamasında su kaynakları kullanılmayacaktır.

4.9 Flora ve Fauna Türleri

Flora ve fauna türleri ile ilgili Proje Tanıtım Dosyası kapsamında literatür ve gözleme dayalı detaylı bir değerlendirme yapılmıştır.

Bu değerlendirme neticesinde Proje Sahası ve civarında herhangi bir endemik türe rastlanmamıştır. Yapılan değerlendirme Uluslararası Doğal Hayatı ve Doğal Kaynakları Koruma Birliği (IUCN) ile koruma altına alınan türleri de kapsamaktadır. Proje Sahasında, IUCN Tehlike Altındaki Türlerin Kırmızı Listesi kapsamında herhangi bir flora türü bulunmamaktadır. Ayrıca rastlanan hiç bir tür, Bern Sözleşmesince koruma altında bulunmamaktadır.

Proje Sahası Flora of Turkey’de yer alan P.H. Davis ‘in Türkiye’de yaptığı Grid kareleme sistemine göre B8 karesi içinde yer almaktadır.

Proje Sahası deniz seviyesinden yaklaşık olarak 1766 m yükseklikte bulunmaktadır. Kış aylarında aşırı düşük sıcaklık olması nedeniyle, bu mevsim bitki gelişimi için elverişsizdir. Yaz döneminde yaşanan kuraklık nedeniyle ise yer yer kserofitlere rastlanmaktadır. Doğu Anadolu Meşe ormanlarının bulunduğu bölgede yer yer ağaçlı bozkırlar da mevcuttur.

Proje Tanıtım Dosyası kapsamında yapılan çalışmada fauna türleri de IUCN Tehlike Altındaki Türlerin Kırmızı Listesi, Bern Sözleşmesi ve endemizm durumlarına göre değerlendirilmiştir.

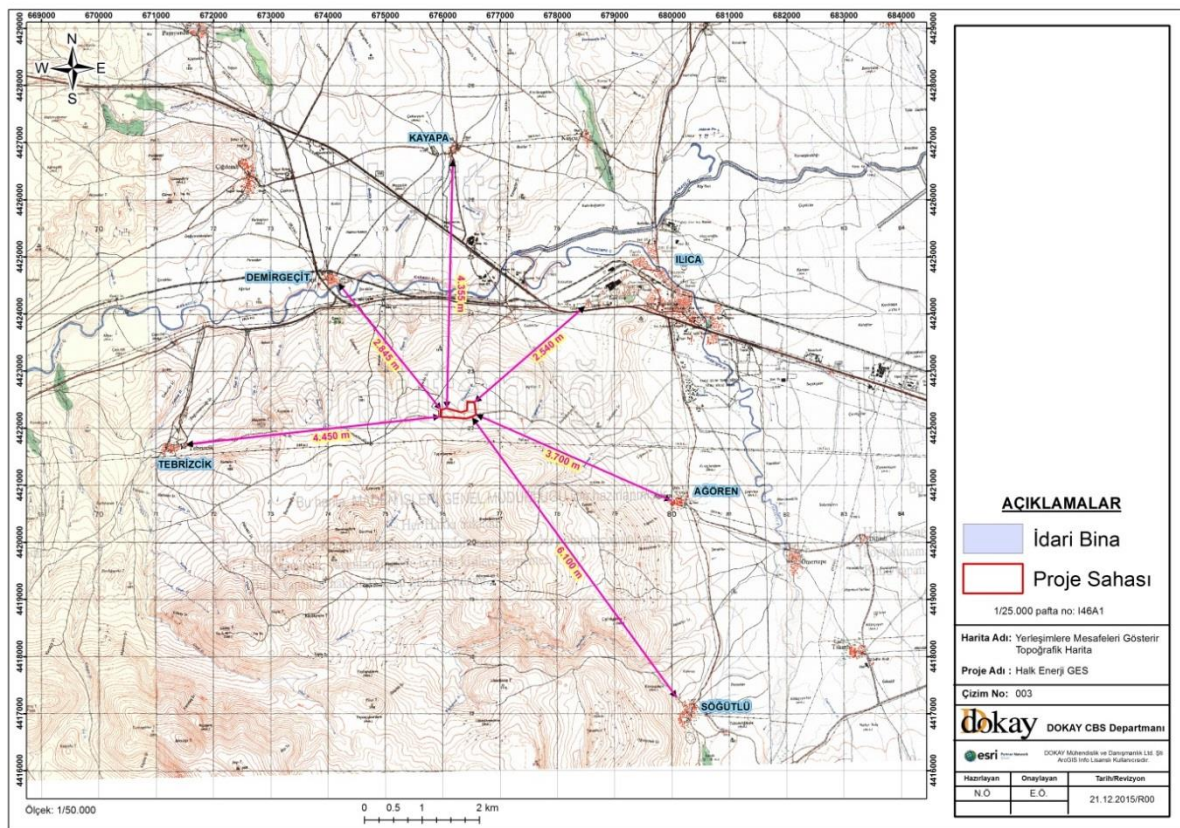
Proje Sahası Doğu Anadolu Bölgesi’nin tipik coğrafik karakterini göstermektedir. Bölgede yetişen bitki türlerinin çoğu Avrupa-Sibiry elementine ait türlerdir. Geniş yayılış göstermekle birlikte IUCN kategorisine göre LR/Lc sınıfındadır. Çalışmanın yapılacağı bölgede “Avrupa ’nın Yaban Hayatı ve Yaşama Ortamlarını Koruma Sözleşmesi (Bern Sözleşmesi)” Ek-1 listesine göre koruma altına alınması gereken tür bulunmamaktadır. Ayrıca “Nesli Tehlikede

Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşme (CITES Sözleşmesi)’ne giren bir bitki türü bulunmamaktadır.

4.10 Sosyo-ekonomik Yapı

4.10.1 Projeden Etkilenen Nüfus

Erzurum İli, Aziziye İlçesi, Ilıca Mahallesi, Taşınboynu Tepesi kuzey mevkiinde yer alan Proje Sahası’na en yakın yerleşim Ilıca Mahallesidir. Ilıca Mahallesi, Proje Sahası’na kuş uçuşu 2.5 km mesafe de yer almaktadır. Proje Sahası’nın yerleşim yerlerine olan mesafesi Tablo 4-3 ve Şekil 4-5’de yer almaktadır.

Şekil 4-5 Proje Sahasının Yerleşim Yerlerine Mesafesini Gösterir Topoğrafik Harita

Tablo 4-3 Proje Sahası’nın Yerleşim Yerlerine Mesafesi

Mevkii	Proje Sahasına Kuş Uçuşu Mesafe
Tebrizcik	4.450 m
Demirgeçit	2.845 m
Kayapa	4.355 m
Ilıca	2.540 m
Ağaören	3.700 m
Söğütü	6.100 m

Türkiye İstatistik Kurumu'ndan alınan 2014 yılına ait adrese dayalı nüfus kayıt sistemi verilerine göre Ilıca Mahallesi'nin 2014 yılında toplam nüfusu 10.472 kişidir. Ilıca Mahallesi nüfus bilgileri Tablo 4-4'de yer almaktadır.

Tablo 4-4 Ilıca Mahallesi Nüfus Bilgileri

Ilıca Mahallesi Nüfus Bilgileri	
Yıl	Toplam
2014	10.472
2013	10.776

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Ilıca, işsizlik ve gelir yetersizliği nedeni ile göç veren bir yerleşimdir. Nüfus yıllara göre azalış göstermektedir. Proje nedeniyle nüfus artışı beklenmemektedir. Teknik kapasiteye bağlı olarak personelin yerelden seçilmesine öncelik verilecektir.

4.10.2 Ekonomik Durum

Erzurum'un ekonomik karakteri tarım, hayvancılık ve ticarete dayanmaktadır. Bölgenin geçmiş dönemlerde de ipek yolu üzerinde olması, ekonomi alanında gelişmesini sağlamakla birlikte ticari anlamdaki önemini de ortaya çıkarmaktadır. Aynı zamanda Atatürk Üniversitesi , şehirde ticari anlamda da canlılık sağlamaktadır. Oltu ilçesinde çıkarılan ve yarı kıymetli maden özelliğinde olan Oltu taşı ve bu taştan yapılan özel aksesuarlar, takı ve benzeri eşyalar bölge esnafı için önemli bir geçim kaynağıdır. Palandöken Dağı kış spor tesisleri bölge turizmine ve ekonomisine katkı sağlamaktadır.

Proje Sahası sınırlarına en yakın olan yerleşim olan Ilıca Mahallesi'nde ekonomi tarım ve hayvancılığa dayalıdır. Yerleşimde ilköğretim Okulu vardır ve faaldir. Ilıca Mahallesi'nin yerel halkı Erzurum'un merkezinde çalışmaktadır. Bazıları da tarım ve hayvancılık faaliyetlerine devam etmektedir. Teknik kapasiteye bağlı olarak yerel halktan seçilmesi planlanan Proje personelinin bölge ekonomisine katkısı beklenmektedir.

5 AZALTIM PLANI

5.1 İnşaat Aşaması

5.1.1 Peyzaj ve Yüzey Toprağı Kullanımı

Proje kapsamında, Proje Alanı'nın arazi yapısından dolayı kazı işlemi gerekmemektedir. PV Panel montajını etkileyecek yüzey karakteristiği, ağaçlar veya bitki örtüsü bulunmamaktadır.

PV Paneller toprağın üzerindeki ince tabaka halindeki betona yerleştirilecektir. Öncelikle, yüzey toprağı sebebiyle kayma riskini engellemek için yüzey toprağı sıyrılacaktır, sonra beton, zemine dökülecektir. Daha sonra, paneller alüminyum destekler aracılığıyla zemine yerleştirilecektir. Yüzey toprağı Proje Alanı'ndaki çevre düzenlemesi amacıyla kullanılacaktır.

5.1.2 Hava Kalitesi

İnşaat aşamasında hafriyat işlemlerinden kaynaklı ve proje alanına nakliye işlemlerinden kaynaklı toz emisyonu meydana gelecektir. Hafriyat çalışmaları sırasında meydana gelecek toz emisyon miktarı Proje Tanıtım Dosyası'nın hazırlanması sırasında hesaplanan inşaat aşamasında kontrolsüz durumda meydana gelmesi öngörülen toz, 0,057 kg/saat olarak bulunmuştur. Aynı zamanda, karbonmonoksit, hidrokarbonlar, azot oksitler ve kükürt oksitler gibi yapım araçlarının egzoz gazı emisyonları tarafından oluşturulan kirleticiler de vardır. Yapım araçlarının kullanımı yüzünden oluşan beklenen kirletici konsantrasyonları, Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği ile düzenlenen değerlerden daha düşük olarak hesaplanmıştır. Sonuç olarak, bazı emisyonların ortama ait hava kalitesi üzerinde herhangi bir ters etkiye sahip olması beklenmemektedir.

Proje Sahası'nda gerçekleştirilecek herhangi bir patlatma operasyonu olmayacaktır.

Aşağıdakiler gibi önleme metotlarını tanımlayan **Emisyon Kontrol Planı**, yapımla ilgili aktiviteler sonucu oluşan tozu kontrol etmek için uygulanacaktır;

- Araçların egzoz emisyonları, emisyon miktarı ve konsantrasyonları için periyodik olarak Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü ile Benzin ve Motorin Kalitesi Yönetmeliği uyarınca göre kontrol edilecektir.
- Yapım makineleri ve araçlardan çıkan gaz emisyonlarını azaltmak için yüksek kalite, temiz ve hukuki yakıt tüketilecektir.
- Modern malzemeler ve araçlar seçilecek ve kullanılacaktır çünkü onlar ilgili emisyon standartları ile uyumlu olacaktır.
- Makine ve araçlar egzoz sistemlerine ve emisyon seviyelerine göre denetlenecek ve ilgili yerel ve uluslararası gereklilikler ile uyumlu olması için ve çalışanların sağlığının korunması için düzenlenecektir.
- Ayrıca, asfalt olmayan yollarda yolculuk yapan araçların en yüksek hızları, yollarda muhtemel toz oluşumunu azaltmak için 30 km/saat olarak sınırlandırılacaktır.

5.1.3 Gürültü

Erzurum GES'in inşaat aşamasında gürültü inşaat araçları ve ekipmanları tarafından oluşturulacaktır. İnşaatta panellerin taşınması, kaldırılması ve kurulumu amacı ile kullanılacak makineler ve bu makinelerin gürültü seviyeleri Tablo 5-1'de verilmiştir.

Tablo 5-1 İnşaat Aşamasında Kullanılacak Araçların ve Ekipmanların Muhtemel Gürültü Seviyeleri

Araç/Ekipman	Gürültü Seviyesi (dBA)
Dozer	110,38
Greyder	106,37
Kamyon	104,83
Arazöz	103,22
Vinç	111,20
Tır	109,50

Gürültü modelleme çalışmaları en kötü durum senaryosu için bütün inşaat makinelerinin bütün gün boyunca aynı yerde aynı zamanda çalıştırıldığı varsayılarak yapılmıştır. Farklı bölgelerdeki beklenen gürültü seviyeleri hesaplanmış ve sonuçları aşağıdaki Tablo 5-2'de verilmiştir.

Tablo 5-2 Uzaklığa Göre İnşaat Sırasındaki Gürültü Seviyesi

Kaynaktan Uzaklık (m)	Lp (dBA)
50	72.5
75	69.0
150	62.6
200	59.9
250	57.8
500	51.1
800	47.0
1000	44.6

Proje Sahası'na en yakın yerleşim olan Ilıca Mahallesi ile Proje Sahası arasında kuş uçuşu 2.5 km mesafe bulunmaktadır. Tablo 5-2'de de görüldüğü üzere en yakın yerleşim ile Proje sahası arasında 2.5 km uzaklık olduğu düşünüldüğünde, gürültü seviyesi hem Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği'nde (Resmi Gazete tarih: 4 Haziran 2010, Sayı: 27601) belirtilen 70 dBA değerinden, hem de IFC Çevresel Sağlık ve Güvenlik Genel Kılavuzu'nda belirtilen 55 dBA değerinden düşüktür.

Gürültü Kontrol Planı aşağıda belirtilen azaltım ve kontrol tedbirlerini içerecek şekilde uygulanacaktır;

- Bütün inşaat faaliyetleri gürültü oluşumunu en aza indirgenecek şekilde planlanacak ve uygulanacaktır.
- Gürültüye karşı uygun koruyucu ekipmanlar (ör; kulaklık, kulak tıkacı) çalışanlara sağlanacaktır.

- İnşaat sadece gündüz sürdürülecek ve akşam ya da gece sürmesine izin verilmeyecektir.
- Ekipmanlar gürültü emisyonları düşünülerek seçilecektir. Bu hususta, yeni inşaat ekipmanları ve araçları uluslararası standartlara ve ulusal mevzuata uygun olarak çalıştırılacaktır.
- Bütün çalışanlara alandaki gürültü emisyonunu azaltmak için eğitim verilecektir.
- Gerekli malzemelerin taşınmasının gündüz saatlerinde gerçekleşmesi programlanacaktır.
- Araçların bölge sakinlerini rahatsız edecek şekilde yönlendirilmeleri azaltılacaktır.
- Sevkiyat araçlarının motorları çalışır vaziyette alanda beklemeleri yasaktır.

5.1.4 Su Kalitesi ve Su Kullanımı

Proje'nin inşaat ve işletme aşamalarında, proje personelinin içme suyu ihtiyacı şişe su olarak alınacaktır.

Proje'nin inşaat ve işletme aşamaları sırasında, yeraltı suyu hiçbir amaçla kullanılmayacaktır. Eğer gerekli görülürse, projenin inşaat aşaması sırasında, su toz bastırma işlemleri için kullanılacaktır. Proje'nin işletme aşaması sırasında, herhangi bir kullanma suyu tüketimi olmayacaktır.

İnşaat aşaması sırasında sahada çalışan 10 kişi olacak ve toplamda 1,5 m³/gün su tüketimi ortaya çıkacaktır (birim tüketim oranı 0.150 m³/kişi-gün varsayılarak). Bu suyun tamamının evsel atıksu olarak çevrildiği varsayılmaktadır.

İnşaat alanında oluşan evsel atıksu, Lağım Mecrası İnşaatı Mümkün Olmayan Yerlerde Yapılacak Çukurlara Ait Yönetmelik hükümleri doğrultusunda, su geçirmez çürütücü bir tankta saklanacaktır (Resmi Gazete Tarihi: 19 Mart 1971, Sayı: 13783) ve Erzurum Belediyesi tarafından düzenli olarak boşaltılacaktır. Hiçbir alıcı ortama boşaltım olmayacaktır.

5.1.5 Atık Yönetimi

Proje'nin inşaat aşamasında oluşması beklenen katı atıklar aşağıdaki gibi listelenebilir:

- İnşaat atığı
- Evsel katı atık
- Tıbbi atık
- Atık yağlar
- Atık lastikler

İnşaat alanında oluşacak atıklar Atık Yönetimi Yönetmeliği'ne (Resmi Gazete tarih: 2 Nisan 2015, Sayı:29314) ve diğer ilgili mevzuata uygun şekilde idare edilecektir.

Katı Atık Yönetim Planı konu ile ilgili azaltım tedbirlerinden oluşur;

- Atıklar sistemli bir şekilde toplanacak ve uygun bir şekilde bertaraf edilebilmek için türlerine ayrılacaktır. Geri dönüştürülebilir atıklar (ör. cam, kağıt, plastik vb.) ayrı olarak toplanıp lisanslı geri dönüşüm tesislerine gönderilecektir. Değişik türde atıklar için ayrı atık konteynırları (bidon, kutu, kova veya poşet) sağlanacaktır.
- Atıkların taşınması herhangi bir kirliliğe sebep olmamak için üstü kapalı bu amaç için üretilen araçlarla sağlanacaktır.
- Alana hiçbir atık atılmayacak veya alanda hiçbir atık yakılmayacaktır. İnşaat kamp yerinde, kamu yolları boyunca, inşaat alanı çevresine ya da yüzey sularına yasadışı çöp boşaltımına izin verilmeyecektir.
- İnşaat kamp alanı ve çevresinin her zaman temiz olduğundan emin olunacaktır.
- Evsel türdeki atıklar belediye ile yapılan anlaşmalardan sonra Belediye tarafından toplanıp belirlenen atık alanında Belediye tarafından bertaraf edilecektir. Eğer bu mümkün değilse, Proje sahibi ya da yüklenici inşaat firması evsel atıklarını bertaraf için en yakın Belediye konteynırına getirecektir. Taşıma çöplerin saçılmaması için önemlidir ve uygun konteynırlar gerekmektedir.
- Geri dönüştürülebilir atıklar (akümülatörler, makine parçaları, hurda metaller ve atık lastikler gibi) lisanslı geri dönüşüm şirketlerine gönderilecektir.
- İnşaat alanında oluşan tıbbi atıklar geçirimsiz özel olarak tasarlanmış tıbbi atık torbalarında toplanacak ve nihai bertarafı için "Tıbbi Atık Taşıma Araçları" aracılığıyla lisanslı şirketlere taşınacaktır.
- İnşaat sırasında araçlar ve makinalar tarafından oluşturulan atık yağlar uygun bir şekilde yönetilecek ve alıcı ortama hiçbir şekilde atık yağ deşarj edilmeyecektir. Yağ değişimi ve inşaat makinalarının ve taşıma araçlarının çalışması sırasında Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'ne uyulacaktır.
- İnşaat çalışanlarına inşaat atıklarının ve diğer katı atıkların muhafaza ve bertarafı ile ilgili eğitim verilecektir.
- Söz konusu Proje'de hiçbir tehlikeli atık oluşturulmayacaktır.

5.1.6 Habitat ve Doğal Yaşam Yönetimi

Proje Sahası ve çevresindeki habitatlar ve doğal yaşam türleri ulusal ve uluslararası kanun ve mevzuatlara göre yönetilecektir.

Habitat ve doğal yaşam türleri yönetiminin Proje Sahası'ndaki diğer kaynakların yönetimi ile yakından ilgili olduğu not edilmelidir. Gürültü, toz, atıksu, katı atık gibi biyolojik çevre üzerindeki ikincil etkiler yönetimi aynı zamanda habitatları ve doğal yaşam türlerini de etkilemektedir. Bu nedenle, biyolojik çevre üzerindeki etkiler yönetimine başka yönetim planları da eklenecektir.

Doğal Yaşam Yönetim Planı karasal flora ve karasal fauna için aşağıdaki gibidir;

Karasal Flora

Karasal flora üzerindeki esas etkiler inşaat alanındaki kara ve bitki örtüsü, yüzey toprağı kaybı ve tabiatın bozulması olarak görünür. Aslında, Proje Sahası'ndaki karasal flora kendi doğal karakterini kaybetmiştir. Otlatma için kullanılan alan hayvancılık için değerli bir bitki örtüsü değildir. Köy yakınlarında aynı özelliklere sahip alanlar olduğu için burası uzun zamandır otlatma için kullanılmamaktadır.

Yine de Proje'nin etkilerini en aza indirmek için, inşaat faaliyetlerine başlamadan önce yüzey toprağını dikkatlice kaldırıp gelecekte kullanmak üzere kendi özelliğini koruyacak şekilde saklamak önemlidir.

Karasal flora üzerindeki ikincil etkiler, gürültü, toz, atıksu, katı atık, vb. oluşumunun kontrolüne istinaden yukarıda-bahsedilen azaltım tedbirlerinin uygulanması ile azaltılacaktır.

Karasal Fauna

Proje'nin inşaat aşamasında karasal fauna üzerindeki başlıca etkileri aşağıdaki gibi listelenebilir:

- Habitatların kaybı ve parçalanması
- Fauna ile ilgili yüksek hassasiyetin olduğu alanların bozulması
- Belirli hayvanların yuvalarının ve barınaklarının tahribatı
- Yasadışı avcılık faaliyetleri
- İnşaat sırasında hayvanların ölümü

İnşaat aşamasında doğal yaşamı gereksiz bir şekilde bozulmasından kaçınmak için, Bern Sözleşmesi Madde 6'da belirtilen azaltım tedbirlerini oluşturan fauna türleri için aşağıdakiler yasaklanmıştır:

- Bütün kasten yakalama, elde tutma ve kasten öldürme
- Dinlenme ve üreme alanlarının kasti tahribatı ve kasten zarar verme
- Üreme, büyüme ve kış uykusu dönemlerinde kasti zarar vermeden kaçınılacak ve Bern Sözleşmesi'ne uyulacaktır.
- Türlerin yumurtaların boş olsa dahi kasten alınması, saklanması ya da zarar verilmesi;
- Dolgu oyuncak hayvan ve herhangi çoktan fark edilebilir parça ya da bunun türevleri de dahil, canlı ya da ölü bu hayvanların sahiplenilmesi ya da ticaretinin yapılması, bu maddenin hükümlerince yasaklanmıştır.

Aşağıdaki mevzuat tedbirleri/yasakları Bern Sözleşmesi Madde 7'ye göre uygulanacaktır:

- Av yasağı sezonu ve/veya istismarı düzenleyen prosedürler; eğer uygunsa, yeterli popülasyon seviyesine ulaşmak için geçici ya da yerel istismar yasağı,
- Canlı ya da ölü vahşi hayvanları satmak, satmak için saklamak, satmak için taşımak ya da satılığa çıkarmanın yasaklanması.

İnşaat aşamasında doğal yaşamı gereksiz bir şekilde bozulmasından kaçınmak için:

- Makinaların ve çalışanların hareketleri belirlenen inşaat alanları ve kamp tesisleri ile sınırlandırılacaktır.
- Hayvanların inşaat alanına girmeleri ve bu nedenle inşaat faaliyetleri sırasında ölmelerini önlemek için inşaat alanı parmaklıklarla geçici olarak güvenlik altına alınacaktır.
- Hayvanların ölümlerini önlemek için Proje Alanı içinde belirlenen yollar dışındaki gereksiz trafik en aza indirilecektir.
- Proje'nin karasal fauna türleri üzerindeki ikincil etkilerini önlemek için, gürültü, toz, atıksu ve katı atık oluşumu yukarıda bahsedilen plana uygun şekilde yönetilecektir.

5.1.7 Sosyo-Ekonomi

Proje'nin uygulanmasında kamu sağlığı ve çevreye ilişkin herhangi bir problem olması beklenmemektedir. Güneş panellerinin taşınması sırasında trafik akışı artacaktır. Bunun etkilerini ve olası trafik kazalarını en aza indirmek için, personelin eğitilmesi, trafik işaretleri koyulması ve araçların azami hızlarının sınırlandırılması gibi tedbirler alınacaktır. Ayrıca, belirli aralıklarla araçlara bakım ve kontrol yapılacaktır.

5.1.8 Kültürel ve Tarihi Varlıklar

Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında Proje Sahası'nda, arkeolojik, tarihi ve kültürel bir varlık bulunmamaktadır.

İnşaat aşamasında herhangi bir arkeolojik değer ile karşılaşıldığında Arkeolojik Bulgu Prosedürü kullanılacaktır. Bu kapsamda, arkeolojik bir bulgu ile karşılaşıldığında, inşaat faaliyeti derhal durdurulacak, bulgu alanı korunacaktır. Bulgu alanı fotoğraflanacak ve bariyer veya çit ile çevrilecektir. Erzurum Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü ile iletişime geçilecek ve durum anlatılacaktır. Ayrıca bir üst yazı bulgunun fotoğrafı ile birlikte ilgili Kuruma gönderilecektir. Erzurum Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nden onay alınmadan inşaat faaliyetlerine devam edilmeyecektir.

5.1.9 Sağlık ve Güvenlik

İlgili Türk Mevzuatı ve uluslararası standartlara bağlı olarak, Sağlık ve Güvenlik Yönetim Planı hazırlanacaktır. Diğer çevresel yönetim prosedürleri de bu plana dahildir.

Sağlık ve Güvenlik Yönetim Planı

İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu gereğince işçi sağlığı ve güvenliğine dair gerekli tedbirler alınacaktır. Ayrıca, uluslararası standartları tüm işçilere anlatılacak ve inşaat ile işletme dönemi boyunca uygulanacaktır.

- Proje Sahası'nda ilk yardım için gerekli ekipman ve aletler hazır bulundurulacaktır.
- İşçiler arasından seçilenlere işçi sağlığı ve ilk yardım eğitimleri verilecektir. Bu kişiler iş sağlığı ve güvenliğinden de sorumlu olacaktır.
- İşçilere yaptıkları işe göre uygun koruyucu ekipman sağlanacaktır.

- “Tehlike”, “Giriş Yasaktır” gibi tabelalar uygun yerlere konularak güvenlik sağlanacaktır.

Aşağıda verilen yangın önlemlerine uyulacaktır.

- İnşaat faaliyetlerine bağlı olarak yangın oluşmasının önüne geçmek için tüm önlemler alınacaktır.
- Yangın tehlikesi olan alanlarda sigara içilmesi yasaklanacaktır.
- Yangın ve sızıntıya karşı tüm önlemler alınacaktır. Proje Sahası’nda uygun yerlerde gerekli yangın müdahale ekipmanlarının bulunması sağlanacaktır.
- Tüm ekipmanların periyodik bakımları yapılacaktır.
- Yangın anında yapılacak eylemlerden, yüklenicilerin ve alt yüklenicilerin haberdar olmaları sağlanacaktır.
- Acil durum ekipleri kurulacaktır ve acil durum anında alacakları aksiyonları konusunda eğitileceklerdir.

5.1.10 Çevresel Koordinasyon

Yönetim planlarının uygulanmasın koordinasyon önemlidir.

Proje sahibi ilgili Kurum/Kuruluşlar ile koordineli bir şekilde çalışacak ve bununla ilgili bir koordinatör görevlendirecektir. Ayrıca, çevresel ve sosyal hususların izlenmesini sağlamakla yükümlüdür. Ulusal ve uluslararası mevzuatlara ve standartlara uygun hareket edilecektir. Gerek duyulur ise, profesyonel bir danışman ile çalışılması önerilir.

Çevresel koordinasyon kapsamında inşaat işçilerine çevresel eğitim verilecektir.

Tüm çalışanları çevre koruma prosedürlerine uyacaktır ve eğitimlere katılacaklardır. Eğitim Katılım Listeleri hazırlanacak ve saklanacaktır.

Çevresel eğitim programının ana gayesi tüm çalışanları aşağıdaki konularda eğitmektir.

- Arazi koruma ve peyzaj
- Emisyon ve toz kontrolü
- Gürültü kontrolü
- Atıksu ve atık yönetimi
- Doğal yaşam yönetimi
- Sağlık ve güvenlik
- Yangına Müdahale
- Trafik Yönetimi
- Çalıştıkları saha hakkında genel bilgilendirme

Kuralları ihlal edenlere maddi cezalar verilebilir.

Eğitim programları; toplantılar, posterler ve inşaat alanındaki işaretleri kapsamalıdır.

Kamp alanları aşağıdaki özelliklere sahip olmalıdır:

- Uygun atıksu ve katı atık toplama ve bertarafı
- İşçiler için uygun bir ortam
- Yaralanma vb konularda müdahale için gerekli ekipman ve alet
- Uygun içme suyu
- Binaların havalandırılması
- Bilgilendirme için vaziyet planlarının yerleştirilmesi
- Etkin erozyon kontrol yöntemleri

Sahada trafik yönetimi planı inşaat aşamasında hazırlanmalıdır ve aşağıdaki kapsmalıdır:

- Trafik işaretlerinin yerleştirileceği yerleri gösterir plan
- Park alanı
- Tehlikeli maddelerin taşınması esnasında kullanılacak güzergahlar
- Trafik Yönetim Planının uygulanması ve izlenmesi için gerekli altyapıyı
- Proje Sahası'na giriş ve çıkışların nasıl yapılacağına dair plan
- Proje Sahası'na giren personelin Trafik Yönetimi hakkında bilgilendirilmesi

Çevresel Proje Sorumlusu inşaat döneminde atanmalıdır. Tam zamanlı olarak çevresel koordinasyonun sağlanması, azaltım tedbirlerinin uygulanması ve izleme aktivelerinden sorumlu olmalıdır. Çevresel Proje Sorumlusu'nun ana görevleri aşağıdaki gibidir:

- ÇYP kapsamındaki azaltım tedbirlerinin ve çevresel hususların sağlanması
- Personele çevre eğitiminin verilmesi
- Personele çevresel konularda önerilerde bulunulması
- Alınacak izinler kapsamında gereklerin yerine getirilip getirilmediğinin kontrolü
- İzleme aktiveleri
- Raporlama
- Sızıntı karşısında gerekli aksiyonun alınması
- Genel olarak çevresel açıdan iyi tekniklerin uygulanması
- İlgili Kurum ve Kuruluşlar ile iletişim
- Yerel halk ile herhangi bir şikayet olup olmadığına dair görüşülmesi

5.2 İşletme Aşaması

5.2.1 Peyzaj ve Yüzey Toprağı Kullanımı

İnşaat aşamasından sonra, FV panelinin yer almayacağı Proje Sahası'nın uygun alanları, sıyrılmış üst toprak kullanılarak düzenlenecektir. Bu bağlamda, hayvan türlerinin uygun

yaşama ortamı olarak kullanabildiği bu alanlarda, bitki örtüsü ıslah edilecek. Dolayısı ile işletme süreci sırasında, Proje Sahası'nın uygun bölgelerinin yenilenmesi sağlanmış olacaktır.

5.2.2 Hava Kirliliği

İşletme aşaması süresince, önerilen Proje sebebi ile hava kalitesini etkileyen toz, egzoz ya da proses emisyonları olmayacaktır.

5.2.3 Su Kalitesi

İşletme aşaması sırasında, toplam 2 kişi çalışması planlanmaktadır. Çalışanların günlük ihtiyaçlarının karşılanması sonrası oluşacak evsel nitelikli atıksu 1,5 m³/gün olarak hesaplanmıştır. Proje'nin inşaat aşamasında olduğu gibi, oluşan evsel atıksu, Lağım Mecrası İnşaatı Mümkün Olmayan Yerlerde Yapılacak Çukurlara Ait Yönetmelik (Resmi Gazete Tarihi: 19 Mart 1971, Sayı: 13783), geçirimsiz fosseptik bir tankta biriktirilecektir ve Erzurum Belediyesi tarafından düzenli olarak boşaltılacaktır. Hiçbir alıcı ortama boşaltım olmayacaktır.

İşletme aşamasında meydana gelecek evsel nitelikli atıksular inşaat aşamasında idari bina yakınlarında inşa edilecek olan fosseptik çukurda toplanması planlanmıştır. Yani inşaat aşamasında inşa edilecek olan fosseptik çukuru işletme aşamasında da kullanılacaktır. Sızdırmaz fosseptik ücret karşılığında Erzurum Büyükşehir Belediyesi-E.S.K.İ Genel Müdürlüğü ile anlaşarak Belediye vidanjörleri ile "Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği'nin (Değişiklik 13.02.2008-26786 Sayılı R.G.) 32. Madde hükümleri gereğince çekirilecektir. Vidanjörle çekilen atıksular E.S.K.İ Genel Müdürlüğünden tüm izinler alındıktan sonra kanalizasyon sistemine boşaltılacaktır. Boşaltım ile ilgili belgelendirme yapılacak, izin makbuz, protokol vb. belgeler faaliyet sahibi tarafından saklanacak ve resmi kurumlarca istendiği zaman ibraz edilecektir.

Atıksu Yönetim Planı

- Oluşturulan evsel atıksu su geçirmez çürütücü tankta, ilgili Türk mevzuatının hükümleri doğrultusunda, saklanacaktır.
- Çürütücü tank düzenli olarak Erzurum Belediye'si tarafından boşaltılacak ve bertaraf edilecektir.

5.2.4 Atık Yönetimi

İşletme aşamasında çalışan personel evsel katı atık üretecektir. İşletme aşamasında üretilen atık olarak başka hiç atık çeşidi oluşmayacaktır. Evsel atık uygun toplama kaplarında saklanacak ve Proje personeli tarafından en yakın Belediye'nin toplama kaplarına atılacaktır.

5.2.5 Habitat ve Doğal Yaşam Yönetimi

PV panellerinin yerleştirildiği bölgelerin dışında kalan inşaat bölgelerinin ıslahı ve peyzajı bitki örtüsünün yenilenmesi için uygun habitatlara katkıda bulunacaktır. Herhangi bir gerekli olmayan sıkıntıdan kaçınmak için, Proje'nin işletme aşaması sırasında, Bern Sözleşmesi'nde (bkz. bölüm 5.1.6) yer alan Makale 6 ve 7'de belirtilen yatıştırma ölçümleri uygulanacaktır.

5.2.6 Sağlık ve Güvenlik

İşletme süresince, bir güvenlik personeli ve bir teknisyen çalıştırılacaktır. Sağlık ve güvenlik ölçümleri inşaat aşamasında gösterildiği gibi “Sağlık ve Güvenlik Yönetimi Planı” gereğince takip edilecektir. Erzurum GES Projesi’nin işletme aşaması sırasında özellikle aşağıdaki önlemler alınmalıdır:

- Sağlık ve güvenlik organizasyonu, görevler, sorumluluklar ve otoriteler belirlenecektir.
- Çalışanlar sağlık ve güvenlik prosedürlerine ilişkin eğitilecektir. Onlar makine ve malzeme tutulması, yangın korunması vb. takibi için gerekli olabilirler.
- Sağlık ve güvenlik risklerini azaltmak için gerekli ise, kişisel korunma malzemeleri sağlanacaktır.
- “Tehlike”, “Giriş Yasak” gibi uygun sağlık ve güvenlik işaretleri muhtemel yerlere yerleştirilecektir.

5.2.7 Çevresel Koordinasyon

Çevresel ve sosyal hususların yönetimi ve koordinasyonu Proje sahibinin sorumluluğundadır. Atanmış koordinatör çevresel ve sosyal hususları denetleyecek ve izleyecektir. Ayrıca, paydaşlar ile koordinasyonu kuracaktır. Gerek duyulur ise profesyonel bir danışman tutulması önerilir. Proje’nin tüm aşamaların ulusal mevzuat hükümlerine, uluslararası standartlara uyulacak, uygulanabilir en iyi teknikler kullanılacaktır.

Tablo 5-3 Erzurum GES İnşaat Aşaması için Çevresel Yönetim Planı

No	Faaliyet	Çevresel Yükümlülük	Mevzuat Gerekliklikleri/En İyi Uygulama	Yatırım Gerekliklikleri/Kaynak/Sorumluluk	Başarılı Uygulama için Hedef ve Değerlendirme Kriterleri
1	Emisyon ve Toz Kontrol Planı Uygulaması	İlgili Türk mevzuatına ve uluslararası gereklikliklere uygunluk	- Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği - Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği - Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü ile Benzin ve Motorin Kalitesi Yönetmeliği -En İyi Uygulama: IFC Çevresel Sağlık ve Güvenlik Genel Kılavuzu	İnşaat sırasında belirli aralıklarla araçların egzoz emisyonlarının denetlenmesi	Hedef: Emisyon ve tozların olumsuz etkilerinden sosyal ve biyolojik çevrenin korunması Yetkili mercilerin denetlemelerinden veya düzenli izlemelerden başarıyla geçilmesi Şikayet alınmaması
2	Gürültü Kontrol Planı Uygulaması	Geçerli Türk mevzuatına ve uluslararası gereklikliklere uygunluk	-Açık Alanda Kullanılan Teçhizat Tarafından Oluşturulan Çevredeki Gürültü Emisyonu ile ilgili Yönetmelik -Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği - En İyi Uygulama: IFC Çevresel Sağlık ve Güvenlik Genel Kılavuzu	Proje Sahibi/yüklenici tarafından yapılacak gürültü seviyesi ölçümleri	Hedef: Çalışanların sağlığının ve çevrenin korunması En yakın yerleşimden şikayet alınmaması Gürültü Kontrol Planı uygulamasına ilişkin izleme raporlarının olumlu sonuçlanması
3	Atıksu Yönetim Planı Uygulaması	Geçerli Türk mevzuatına ve uluslararası gereklikliklere uygunluk	-Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği -Lağım Mecrası İnşası mümkün Olmayan Yerlerde Yapılacak Çukurlara Ait Yönetmelik - En İyi Uygulama: IFC Çevresel Sağlık ve Güvenlik Genel Kılavuzu	Yüklenici/Proje Sahibi tarafından kamp tesisindeki evsel atıksuyun geçirimsiz septik tanklarda muhafazası ve mevzuata uygun şekilde düzenli olarak toplanması	Hedef: Kullanılabilir su kaynaklarının kalitesi üzerinde herhangi çevresel etkiye neden olmamak için evsel atıksuyun yönetilmesi Herhangi bir iyileştirme yapılmaksızın alıcı ortama deşarjın önlenmesi Atıksu Yönetim Planı uygulamasına ilişkin izleme raporlarının olumlu sonuçlanması
4	Katı Atık Yönetimi Planı Uygulaması	Geçerli Türk mevzuatına ve uluslararası gereklikliklere uygunluk	-Atık Yönetimi Yönetmeliği -Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği -Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği -Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği -Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği	Farklı türdeki atıkların (ör. tıbbi atık, evsel atık, vb.) ayrı toplanması ve geçici muhafazası Yüklenici ve Altyükleniciler tarafından sağlanması (geçici muhafazadan sonra atık yağlar ve özel atıkların uygun şekilde bertarafı için lisanslı)	Hedef: Alanda oluşturulan katı atıkların olumsuz etkilerinden çevrenin korunması Katı Atık Yönetimi Planı uygulamasına ilişkin izleme raporlarının olumlu sonuçlanması

No	Faaliyet	Çevresel Yükümlülük	Mevzuat Gereklilikleri/En İyi Uygulama	Yatırım Gereklilikleri/Kaynak/Sorumluluk	Başarılı Uygulama için Hedef ve Değerlendirme Kriterleri
			-Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin kontrolü Yönetmeliği -Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik -En iyi uygulama	şirketlerce toplanacaktır ve bu Yüklenici ve Altyükleniciler tarafından sağlanacaktır)	
5	Peyzaj ve Toprak Kullanımı	Tabiatın bozulmasının azaltımı ve önlenmesi, toprağın korunması	-Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği -En iyi uygulama	Gerekli prosedürlerin Yüklenici/Proje Sahibi tarafından gerçekleştirilmesi	Hedef: Tabiata olan etkilerin azaltılması Tabiata ilişkin şikâyet alınmaması Rehabilitasyon ve Çevre Düzeni Planı uygulamasına ilişkin izleme raporlarının olumlu sonuçlanması
6	Sağlık ve Güvenlik Yönetimi Planı Uygulaması	Geçerli Türk sağlık ve güvenlik mevzuatına ve uluslararası gerekliliklere uygunluk	-İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu - En İyi Uygulama: IFC Çevresel Sağlık ve Güvenlik Genel Kılavuzu	Gerekli iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin ve koruyucu ekipmanların Yüklenici/Proje Sahibi tarafından sağlanması	Hedef: Yaralanmaların önlenmesi ve güvenli çalışma ortamı sağlanması Sağlık ve Güvenlik Yönetimi Planı uygulamasına ilişkin izleme raporlarının olumlu sonuçlanması
7	Doğal Yaşam Yönetim Planı Uygulaması	Flora ve Fauna Populasyonunun Stabilitesi Proje Alanı ve çevresindeki biyolojik çeşitliliğin muhafaza edilmesi İnşaat işlerinin daha iyi koordine edilmesi (Geçici parmaklık vb.) ve izlenmesi (hayvan ölümü vb.)	-Türkiye Çevre Kanunu -Ormanlar Kanunu - Yaban Hayatı Koruma ve Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları ile ilgili Yönetmelik -Uluslararası Sözleşmeler - En İyi Uygulama: IFC Çevresel Sağlık ve Güvenlik Genel Kılavuzu	Parmaklık vb. gibi inşaat işleri için sermaye kaynaklarının Yüklenici/Proje Sahibi tarafından sağlanması	Hedef: Daha az zarar görmüş alan ve inşaat sınırlarının ihlal edilmemesi Alanda yaşayan flora ve fauna popülasyonunun korunması Doğal Yaşam Yönetim Planı uygulamasına ilişkin izleme raporlarının olumlu sonuçlanması
8	Kültürel ve Tarihi Varlıkların Belirlenmesi	Geçerli Türk mevzuatına ve uluslararası gerekliliklere uygunluk (ör. IFC PS8)	- Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu -En iyi uygulama	Yüklenici/Proje Sahibi tarafından gerektiğinde arkeolojik buluntu prosedürüne uyulması	Hedef: Kültürel ve tarihi varlıkların korunması, (Halk Enerji Erzurum Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nü kültürel varlıkları arkeolojik buluntu prosedürüne uygun olarak bilgilendirecektir)
9	İzleme Planı	İzleme planınca belirtilen	-ÇED Yönetmeliği	Proje Sahibi/Yüklenici	Hedef: Başarılı uygulama ve izleme planı

No	Faaliyet	Çevresel Yükümlülük	Mevzuat Gereklilikleri/En İyi Uygulama	Yatırım Gereklilikleri/Kaynak/Sorumluluk	Başarılı Uygulama için Hedef ve Değerlendirme Kriterleri
	Uygulaması	maddeler açısından geçerli Türk mevzuatı ve uluslararası standartlara uygunluk	-En iyi uygulama		İzleme raporlarının hazırlanması
10	Çevresel Koordinasyon	Yönetim planlarının (azaltım tedbirleri) ve izleme planlarının uygun şekilde uygulandığının sağlanması (i) İnşaat çalışanlarının çevresel açıdan eğitimi; (ii) İnşaat kamp tesisleri; (iii) Yerde trafik ve ulaşım yönetimi için planların uygulanması ve (gerektiğinde) detaylandırılması	-Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği -İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu -En iyi uygulama	Proje Sahibi/Yüklenici tarafından bir çevresel şantiye şefinin görevlendirilmesi	Hedef: İzleme planlarının ve yönetiminin başarılı bir şekilde uygulanması

Tablo 5-4 Erzurum GES İnşaat Dönemi için Çevresel Yönetim Planı

No	Faaliyet	Çevresel Yükümlülük	Mevzuat Gereklilikleri/En İyi Uygulama	Yatırım Gereklilikleri/Kaynak/Sorumluluk	Başarılı Uygulama için Hedef ve Değerlendirme Kriterleri
1	Peyzaj ve Toprak Kullanımı	Tabiatın bozulmasının azaltımı ve önlenmesi, toprağın korunması	-En iyi uygulama	İnşaat dönemi sonrasında alanın eski haline getirilmesi Proje Sahibi'nin sorumluluğundadır.	Hedef: Tabiata en az zarar verilmesi
2	Atıksu Yönetim Planı Uygulaması	Geçerli Türk mevzuatına ve uluslararası gerekliliklere uygunluk	-Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği -Lağım Mecrası İnşası mümkün Olmayan Yerlerde Yapılacak Çukurlara Ait Yönetmelik - En İyi Uygulama: IFC Çevresel Sağlık ve Güvenlik Genel Kılavuzu	Proje Sahibi tarafından kamp tesisindeki evsel atıksuyun geçirimsiz septik tanklarda muhafazası ve mevzuata uygun şekilde düzenli olarak bertaraf edilmesinin sağlanması	Hedef: Kullanılabilir su kaynaklarının kalitesi üzerinde herhangi çevresel etkiye neden olmamak için evsel atıksuyun yönetilmesi Herhangi bir iyileştirme yapılmaksızın alıcı ortama deşarjın önlenmesi Atıksu Yönetim Planı uygulamasına ilişkin izleme raporlarının olumlu sonuçlanması
3	Katı Atık Yönetimi Planı Uygulaması	Geçerli Türk mevzuatına ve uluslararası gerekliliklere uygunluk	-Atık Yönetimi Yönetmeliği -En iyi uygulama	Farklı türdeki atıkların (ör. tıbbi atık, evsel atık, vb.) ayrı toplanması ve geçici muhafazası Proje sahibinin sorumluluğundadır.	Hedef: Alanda oluşturulan katı atıkların olumsuz etkilerinden çevrenin korunması Katı Atık Yönetimi Planı uygulamasına ilişkin izleme raporlarının olumlu sonuçlanması
4	Doğal Yaşam Yönetim Planı Uygulaması	Flora ve Fauna Populasyonunun Stabilitesi Proje Alanı ve çevresindeki biyolojik çeşitliliğin muhafaza edilmesi	-Türkiye Çevre Kanunu -Ormanlar Kanunu - Yaban Hayatı Koruma ve Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları ile ilgili Yönetmelik -Uluslararası Sözleşmeler - En İyi Uygulama: IFC Çevresel Sağlık ve Güvenlik Genel Kılavuzu	Proje Sahibi	Hedef: Daha az zarar görmüş alan ve inşaat sınırlarının ihlal edilmemesi Alanda yaşayan flora ve fauna popülasyonunun korunması Doğal Yaşam Yönetim Planı uygulamasına ilişkin izleme raporlarının olumlu sonuçlanması
5	Sağlık ve Güvenlik Yönetimi Planı Uygulaması	Geçerli Türk sağlık ve güvenlik mevzuatına ve uluslararası gerekliliklere uygunluk	- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu - En İyi Uygulama: IFC Çevresel Sağlık ve Güvenlik Genel Kılavuzu	Gerekli iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin ve koruyucu ekipmanların Proje Sahibi tarafından sağlanması	Hedef: Yaralanmaların önlenmesi ve güvenli çalışma ortamı sağlanması Sağlık ve Güvenlik Yönetimi Planı uygulamasına ilişkin izleme raporlarının olumlu sonuçlanması

6	İzleme Planı Uygulaması	İzleme planınca belirtilen maddeler açısından geçerli Türk mevzuatı ve uluslararası standartlara uygunluk	-ÇED Yönetmeliği -En iyi uygulama	Proje Sahibi	Hedef: Başarılı uygulama ve izleme planı İzleme raporlarının hazırlanması
7	Çevresel Koordinasyon	Yönetim planlarının (azaltım tedbirleri) ve izleme planlarının uygun şekilde uygulanmasının sağlanması	-Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği -İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu -En iyi uygulama	Proje Sahibi tarafından Çevre Koordinatörüne görev verilmelidir.	Hedef: İzleme planlarının ve yönetiminin başarılı bir şekilde uygulanması

6 İZLEME PLANI

6.1 Amaç

İzleme planının amacı etkin yönetim stratejilerinin uygulanmasının sürekliliğinden emin olmaktır. İzleme planı Çevresel Yönetimin önemli bir unsuru olup Erzurum GES Projesi kaynaklı çevresel ve sosyal etkilerin değerlendirilmesini sağlayacaktır.

İzleme aktiviteleri aşağıdakiler hakkında detaylı bilgi sunacaktır:

Proje aktivitesi sonucu çevresel durumda değişimler

Proje başlamadan önce tespit edilen duruma nazaran Proje ile oluşan değişiklikler

Azaltım ve izleme planları ile uyum

Etkin azaltım ve yönetim eylemlerinin sağlanıp sağlanmadığına dair bilgi

Ayrıca, izleme aktiviteleri yönetim planlarında güncelleme ve geliştirme sağlayabilir. İzleme ile elde edilen sonuçlar doğrultusunda ÇYP’de güncellemeler uygun düşecektir. Değişen durumlara göre değişik aksiyonlar alınmalıdır.

İzleme sayesinde, azaltım ve yönetim planlarının ve uygun çevresel korumanın sağlandığı tespit edilir.

İnşaat ve işletme aşamasında gerçekleştirilecek izleme aktiviteleri ve bunların kim tarafından nasıl gerçekleştirileceği Tablo 6-1ve Tablo 6-2’de sırası ile verilmiştir.

6.2 Çevresel İzlemenin Koordinasyonu

Yönetim ve azaltım planlarının amacı Erzurum GES Projesi kaynaklı etkilerin azaltılması veya önlenmesidir. Azaltım senaryolarındaki tüm belirtilenler Proje sahibinin taahhüdü altındadır. Bunların izlenmesi ise ilgili yönetmelikler ve izleme planı doğrultusunda yapılmalıdır. Yönetim ve azaltım planlarının başarısı, uygulama kalitesi ile doğru orantılıdır.

İnşaat ve işletme dönemlerinde, bir çevre koordinatörü atanmalı ve çevresel izlemeden sorumlu olmalıdır. İzleme sonuçları, planların aksi bir uygulama gösterdiğinde ve çevresel açıdan uygunsuz bir durum ile karşılaşıldığında çevre koordinatörü gerekli tedbirleri almak ve yeni uygulamalar getirmekle yükümlüdür. Proje’nin tüm safhalarında ulusal mevzuata ve uluslararası standartlara uyum zorunludur. Gerekli görüldüğü takdirde, profesyonel danışman ile çalışılması önerilir.

İzleme kayıtları periyodik olarak çevre koordinatörü tarafından hazırlanmalı ve saklanmalıdır. Bu raporlar iki senede bir veya senelik olarak hazırlanabilir. Bu raporlar ilgili Kurum/Kuruluşlar ve paydaşlar tarafından erişilebilir olmalıdır.

Tablo 6-1 Erzurum GES İnşaat Dönemi İzleme Planı

No	Hangi parametre izlenecektir?	Nerede izlenecektir?	Nasıl izlenecektir, izleme için kullanılacak ekipman	İzleme periyodu	Neden izlenecektir?	Kaynak	Periyot		Kurumsal Sorumluluk
1	Bitkisel toprağın uygun biriktirilmesi ve kullanımı	Solar panellerin kurulmayacağı Proje Sahası içerisindeki alanlar	Gözlem	Haftalık	Azaltım tedbirlerinin etkinliği, peyzaj ve restorasyon eylemlerinin uygulanması	Ek maliyet yok	Bitkisel toprak kazısında	İnşaat işleri bitince	Yüklenici Halk Enerji Çevre Koordinatörü
2	Hava Kalitesi (PM10, çöken toz)	Yakın yerleşimlerde	Numune alma ve analiz	Mevsimsel (PM10) Mevsimsel (çöken toz) Şikâyet üzerine	Hava Kalitesi ve sağlık ve güvenlik kapsamında ulusal mevzuat ile uluslararası standartlara uyum	Proje Bütçesi	İnşaat işleri başlarken	İnşaat işleri bitince	Halk Enerji
3	Gürültü	Yakın yerleşimlerde	Gürültü ölçümleri	Mevsimsel Şikâyet üzerine	Gürültü Kontrol Planına ve ulusal mevzuat ile uluslararası standartlara uyum	Proje Bütçesi	İnşaat işleri başlarken	İnşaat işleri bitince	Halk Enerji
4	Atıksu	Proje Sahası	Gözlem	Septik tankların boşaltılmasının periyodik kontrolü & çevreye atıksu deşarjı olmaması	Atıksu Yönetim Planına uyum	Proje Bütçesi	İnşaat işleri başlarken	İnşaat işleri bitince	Yüklenici Halk Enerji Çevre Koordinatörü
5	Su kalitesi parametreleri (ulusal ve uluslararası mevzuat ve standartlar kapsamında)	İnşaat Sahası	Numune alma ve analiz	Sızıntı tespit edildiğinde	Potansiyel kontaminasyonun tespiti ve ulusal mevzuata ve uluslararası standartlara uygunluk	Proje Bütçesi	İnşaat işleri başlarken	İnşaat işleri bitince	Yüklenici Halk Enerji
6	Sağlık ve Güvenlik	Tüm çalışılan alanlar	Gözlem ve denetim	Günlük, aylık	Sağlık ve Güvenlik Yönetim Planı ile	Proje Bütçesi	İnşaat işleri başlarken	İnşaat işleri bitince	Yüklenici Halk Enerji

					uygunluğun tespiti				
7	Arkeolojik ve tarihi değerlerin bulunması	Project Sahası	Gözlem	-	Ulusal mevzuata ve uluslararası standartlara uygunluk	Ek maliyet yok	İnşaat işleri başlarken	İnşaat işleri bitince	Yüklenici Halk Enerji
8	Toprak Kalitesi	Proje Sahası	Numune alma ve analiz	Mevsimsel	Projenin toprak kalitesine etkisi	Proje Bütçesi	İnşaat işleri başlamadan	İnşaat işleri bitince	Halk Enerji
9	Katı Atıklar	Proje Sahası	Gözlem	Haftalık Mevsimsel	Katı Atık Yönetim Planı kapsamında ulusal mevzuata ve uluslararası standartlara uygunluk	Proje Bütçesi	İnşaat işleri başlarken	İnşaat işleri bitince	Yüklenici Halk Enerji
10	Karasal Flora ve Fauna	Proje Sahası	Gözlem	İki senede bir	Doğal habitat ve türlere etkinin azaltılması	Proje Bütçesi	İnşaat işleri başlarken	İnşaat işleri bitince	Halk Enerji

Tablo 6-2 Erzurum GES İşletme Dönemi İzleme Planı

No	Hangi parametre izlenecektir?	Nerede izlenecektir?	Nasıl izlenecektir, izleme için kullanılacak ekipman	İzleme periyodu	Neden izlenecektir?	Kaynak	Periyot	Kurumsal Sorumluluk
1	Atıksu	Erzurum GES	Gözlem	Septik tankların boşaltılmasının periyodik kontrolü & çevreye atıksu deşarjı olmaması	Atıksu Yönetim Planına uyum	Proje Bütçesi	İşletme	Halk Enerji Çevre Koordinatörü
2	Su kalitesi parametreleri (ulusal ve uluslararası mevzuat ve standartlar kapsamında)	Erzurum GES	Numune alma ve analiz	Sızıntı tespit edildiğinde	Potansiyel kontaminasyonun tespiti ve ulusal mevzuata ve uluslararası standartlara uygunluk	Proje Bütçesi	İşletme	Halk Enerji Çevre Koordinatörü
3	Sağlık ve Güvenlik	Erzurum GES	Gözlem, denetim ve raporlama	Aylık	Sağlık ve Güvenlik Yönetim Planı ile uygunluğun tespiti	Ek maliyet yok	İşletme	Halk Enerji Çevre Koordinatörü
4	Toprak Kalitesi	Erzurum GES	Numune alma ve analiz	Yıllık	Projenin toprak kalitesine etkisi	Proje Bütçesi	İşletme	Halk Enerji Çevre Koordinatörü
5	Katı Atıklar	Erzurum GES	Gözlem	Haftalık Mevsimsel	Katı Atık Yönetim Planı kapsamında ulusal mevzuata ve uluslararası standartlara uygunluk	Proje Bütçesi	İnşaat işleri bitince	Halk Enerji Çevre Koordinatörü
6	Karasal Flora ve Fauna	Erzurum GES	Gözlem	Yıllık	Doğal habitat ve türlere etkinin azaltılması	Proje Bütçesi	İnşaat işleri bitince	Halk Enerji Çevre Koordinatörü

7 ACİL DURUM MÜDAHALE PLANI ÇERÇEVESİ

Erzurum GES Projesi inşaat ve işletme dönemlerinde gerçekleşme olasılığı bulunan acil durumlara dair bir Acil Durum Müdahale Planı (ADMP) oluşturulmuştur. Bu kapsamda acil durumlarda yetki sahibi olacak bir Acil Durum Koordinatörü (ADK) belirlenmiştir.

7.1 Amaç ve Kapsam

Proje kapsamında acil durumları yönetecek prosedürler ve stratejileri belirlemek ADHP'nın temel amacıdır. Acil durum yönetimi prosedürlerinin aşağıda sıralanmıştır;

- Acil durumlar öncesinde önleyici ve hazırlıklı olunmasını sağlayacak tedbirler
- Acil durum anında müdahale yöntemleri
- Acil durum sonrasında hasar tespiti ve yenileme faaliyetleri

Erzurum GES Projesi için hazırlanan ADMP doğal afet, yangın ve kaza gibi acil durumlarda alınması gereken aktiviteleri belirlemektedir. Aşağıdakiler detaylı hazırlanacak olan ADHP kapsamında değerlendirilmesi gereken temel konulardır.

- Acil durum anında, hızlıca müdahale edilmesine olanak sağlayacak alet ve ekipmanların (maske, eldiven, göz koruyucu, pompa, kürek, kazıcı vb) Proje Sahası'nda hazır bulundurulması gerekmektedir.
- Güvenlik ekipmanlarının bulunacağı yerler ve acil çıkış kapılarının yönleri Plan kapsamında değerlendirilmelidir. Acil durum anında aranacakların telefon numaraları Plan'da yer almalıdır.
- Güvenlik ve müdahale ekipmanlarının periyodik olarak kontrolü ve bakımı yapılmalıdır. Konuda yetkin personel eğitilmelidir.
- Acil durum anında, en yakın güvenlik sorumlusu (polis, jandarma vb) derhal haberdar edilmelidir.
- ADMP'nin uygulanması için bir Acil Durum Koordinatörü görevlendirilmelidir. Koordinatör görevleri hakkında bilgilendirilmelidir.

7.2 Görevler ve Sorumluluklar

Halk Enerji ve Yüklenici/ler

İnşaat ve işletme döneminde gerçekleştirilen tüm faaliyetler Halk Enerji ve görevlendirilen yüklenicinin sorumluluğundadır. Bu sorumlulukların uygulanması inşaat dönemi boyunca İnşaat Müdürü'nün, işletme döneminde ise Proje Müdürü'nün görevidir. ADMP kapsamında, aynı zamanda Acil Durum Koordinatörü olacak bu Müdürlerin sorumlulukları aşağıdaki gibi özetlenebilir.

- ADMP'nin senelik kontrol etmek, güncellemek ve onaylamak,
- Acil durum esnasında ADMP'de belirtilmemiş eylemlerin gerçekleştirilmesine onay vermek,

- Acil durumdan sonra hazırlanan Durum Tespit Raporlarını analiz etmek.

Koordinatörün temel görevi, ADMP kapsamındaki faaliyetleri uygulamak ve gerekli olduğu hallerde geliştirmektir. Ayrıca, acil durumlar hakkında ilgili İdareyi, jandarma veya polisi bilgilendirmek Koordinatörün görevidir.

7.3 Potansiyel Acil Durumlar

Detaylı bir ADMP hazırlanması için Proje Sahası'nda oluşması muhtemel acil durumlar aşağıda sunulmuştur.

7.3.1 Yangın

Proje Sahası'nda yangın kıvılcım sıçraması, makine/ekipmanın bozulması, elektrik aksamdan ve kısa devreden kaynaklanabilir. İnşaat ve işletme döneminde yangın riski aşağıda bahsedildiği şekilde azaltılabilir.

- Yanmayan veya alev almayan materyallerin kullanımı
- Erken yangın algılama sistemi
- Ekipmanların periyodik bakım ve onarım faaliyetleri
- Yangın anında otomatik sistem kapama ve enerji hattı devresi ile bağlantının kesilmesi
- İşçilerin yangın riskleri ve müdahale konusunda eğitilmesi
- Kıvılcım koruma sisteminin kurulması.

Acil Durum Koordinatörünün yangın anında görevleri ise aşağıdaki gibidir;

- Koordinatör her alandaki yangın riskini ve yangın tiplerine nasıl müdahale edileceği hakkında bilgi sahibi olmalıdır.
- Yangın anında panik olmayarak müdahale etmelidir.
- Yangın tipine ve genişliğine göre, işletme faaliyetleri durdurulabilir. En yakın itfaiyeye ivedilikle haber verilmelidir.
- İtfaiye geldiğinde Koordinatör durumu anlatmalı ve yardımcı olmalıdır.
- Yangına müdahale anında, yabancı insanların içeri girmesini engellemelidir.

7.3.2 Kazalar

İnşaat ve işletme döneminde potansiyel kazaları yaralanmalar ve hatta ölüme bile sebep olabilir. Bu tür durumlarda, ADK acil yardım yapmalı ve en yakın sağlık olacağına kadar yaralıya yardımcı olmalıdır. Proje Sahasına bir doktor var ise, ilk yardımı o gerçekleştirmelidir. Bu arada, ADK kazadan sonra çevresel güvenliği sağlamalı, başka yangın olasılığı var ise tespit edip önüne geçmeli ve döken/akan malzeme var ise temizlemelidir.

Bazı kazalar sonucu, yağ, yakıt veya başka tehlikeli sıvı akarak yüzey sularına karışabilir. En yakın yüzey suyunda tehlikeli sıvı gözlenir ise ADK müdahil olmalı ve gerekir se en yakın itfaiyeye haber vermelidir. Yüzey suyundaki bu tür kirleticiler yüzeyden sıyırma ile ayrıştırılmalıdır. Ayrıştırılan maddeler mühürlü bir tank içerisinde depolanmalı ve Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliğine göre bertaraf edilmelidir.

ADK'nın görevleri aşağıda listelenmiştir.

- ADK her bölgedeki kaza riskini bilmelidir.
- Kazadan sonra ADK, her hangi bir yaralanma olup olmadığını kontrol etmeli, ilk yardım uygulamalıdır. Eğer yaralanma ADK'nın kapasitesinin dışında ise, yetkili bir kişinin gelmesi beklenmelidir.
- Yaralanmanın genişliğine ve tipine göre ambulansa ihtiyaç duyulabilir. Ambulans geldikten sonra yetki tıbbi müdahale ekibine geçecektir. Tıbbi müdahale esnasında ADK alana yabancı girişini engelleyecektir.
- Tüm gerekli aksiyonlar tamamlandıktan ve yaralı kişi tedavi edilip gerekli ise hastaneye gönderildikten sonra, ADK olayı raporlamalıdır.

7.3.3 Deprem

Tüm çalışanlar deprem anında yapılması gerekenler konusunda eğitilmelidir. Richter ölçeğine göre 5'in üstünde bir deprem anında, işçiler yer sarsıntısı veya yer kayması, objelerin hareket etmesi gibi durumlar hissedildiğinde aşağıdakiler gerçekleştirilmelidir;

- Kapalı alanlardaki personel acil durum çıkışlarından dışarı çıkmalı ve önceden belirlenmiş toplanma noktalarında toplanmalıdır. Mümkünde değil ise açıklık bir alanda deprem bitene kadar beklemelilerdir.
- Depremden sonra, operasyon, ekipmanlarda bir hasar olup olmadığının tespit edilebilmesi için durdurulmalıdır.
- Gerekli kontrollerin tamamlanmasının ardından, tespit edilenler ilgili İdareye bilgilendirilmelidir. Ekipmanlarda hasar var ise ve hasar önemli boyutta ise ilgili İdare acilen haberdar edilmelidir.
- Hasar önemli değil ise, gerekli teknik değerlendirme ve test yapılmalı, yapılan değerlendirme Proje Müdürüne, ilgili yerel ve ulusal Kurum ve Kuruluşlara bildirilmelidir.
- GES güvenli ise ve hasar yok ise, operasyona tekrar başlanabilir.

7.3.4 Sel

Proje Sahası sel riski altında değildir, bölgede şimdiye kadar sel görülmemiştir. Buna rağmen, iklim değişikliğine bağlı hava koşullarındaki değişiklik sebebi ile bazı önlemlerin alınması gerekmektedir.

Seller anlık doğal afetler değildir, bu sebeple sel oluşmadan önce önleyici tedbirler almak mümkündür. Bu tedbirler önceden tespit ve iyi uygulama programına bağlı olup aşağıda listelenmiştir.

- Sağanak yağmur esnasında, drenaj kanalları kontrol edilmeli, tıkanıklık var ise giderilmelidir.
- Yağmur şiddetini artırır ise ekipmanlar ile elektrik hattı arasındaki bağlantı riski azaltmak için kesilmelidir.
- Tesisin tahliyesi gerekir ise, tehlikeli maddeler güvenlik altına alınmalı ve Tesis dışına taşınmalıdır.
- Sel ve sağanak bittikten sonra ekipmanlar kontrol edilmeli ve raporlanmalıdır.

7.3.5 Terörist Saldırısı, Sabotaj gibi Tehditler

Güvenlik Ekibinin görevleri kapsamında bulunan bu tehditler konusunda Ekip bilgilendirilmeli ve eğitilmelidir. Böylesi bir durumda aşağıdaki aktiviteler gerçekleştirilmelidir.

- Proje Müdürü, polis ve jandarma anında durumdan haberdar edilmelidir.
- Proje Sahası'na giriş ve çıkışlar kontrol altına alınmalı ve personelin eylemin gerçekleştirildiği alana girmesi yasaklanmalıdır.
- Sabotajcı veya terörist mümkün ise güvenlik güçleri gelene kadar tutulmalıdır.

7.3.6 Acil Durum Sonrası Eylemler

Acil durum sonrasında, ADK Proje Sahasının güvenliğini onaylamasını müteakiben ilgili Kurum/Kuruluşlar bilgilendirilmelidir. ADK acil durum anında yapılanlar ve ADMP ile uyum hakkında bir rapor hazırlamalıdır. Gerekli görülür ise ADMP güncellenmelidir. Beklenmedik bir acil durum ile karşılaşıldı ise, ADMP bu konuda güncellenmeli, gerekli önleyici tedbirler ve acil durumda yapılması gerekenler ADMP'ye girilmelidir.

7.3.7 Acil Durum Anında İletişime Geçilecekler

Acil durum anında iletişime geçilecekleri ve bunların iletişim bilgilerini içerir bir liste hazırlanmalıdır. Bu liste Proje Yönetim Birimlerini, ilgili kişiler, yerel ve merkezi kişi, kurum ve kuruluşları içermelidir. Muhtar, belediye, kaymakamlık, İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü, TEİAŞ, polis, itfaiyeyi kapsamalıdır.

8 KURUMSAL DÜZENLEMELER

Bu başlık altında, ÇYP'nin verimli bir şekilde uygulanması ve başarısının izlenmesi için gerekli düzenlemeler değerlendirilmektedir. Bu düzenlemeler ayrıca ÇYP içerisinde aktiviteler ile ilgili görevleri belirtmektedir.

ÇYP kapsamında değerlendirilen ana hususlar aşağıda verilmiştir.

Çevrenin korunmasına dair yasal çerçeve: ÇYP kapsamında Proje sebebi ortaya çıkacak durumların yönetimi ve korunmasına karşı yasal çerçeve verilmiştir. Proje sebebi ile etkilenmesi muhtemel doğal kaynaklar ve çevresel standartlar (Ulusal Mevzuat doğrultusunda) ÇYP dâhilinde sunulmuştur.

Çevre yönetimine dair sorumluluklar: Bu sorumluluklar her çevresel öge için açıkça belirtilmiş ve ilgili birimlere dağıtılmıştır.

Çevresel etki azaltım tedbirlerine dair sorumluluklar: Çevresel etki azaltım tedbirlerine dair sorumluluklar açıkça belirtilmiş ve ilgili birimlere dağıtılmıştır.

Azaltım tedbirlerinin uygulanması için yasal altyapı: ÇED Yönetmeliği uyarınca hazırlanan ve Erzurum Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından onaylanmış Proje Tanıtım Dosyası ve bu ÇYP kapsamında etkiyi en az düzeye indirecek azaltım tedbirler değerlendirilmiştir. Ayrıca çevre korumaya dair yasal çerçeve, Elektrik Üretim Lisansı ve diğer yasal proje dokümanları azaltım tedbirlerinin uygulanması için alt yapı oluşturmaktadır.

8.1 Kurumsal Koordinasyon

Etki azaltım tedbirlerinin ve yönetim planlarının uygulanmasından ve izleme aktivitelerinden sorumlu taraflar Tablo 5-3, Tablo 5-4, Tablo 6-1 ve Tablo 6-2'de verilmiştir. İnşaat döneminde alınacak tedbirlerden Proje Sahibi, yüklenici ve varsa onun alt yüklenicileri sorumludur. Çevresel sorumluluklar ve ÇYP gereklilikleri yükleniciler ile imzalanacak sözleşmelere dâhil edilmelidir. İzleme aktiviteleri için çevresel danışmanlar tutulabilir. Yerel otoriteler ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Proje'nin ilgili Yönetmelikler ile uygunluğunu izleme ve denetleme yetkisine sahiptir.

Proje'nin izleme aktivitelerine dair kayıtların tutulmasından Halk Enerji ve tutulan danışman sorumludur. Bu raporlamalar değerlendirilmeli ve Proje Müdürü tarafından muhafaza edilmelidir. Bu sonuçlar uygulanan azaltım tedbirlerinin verimliliği hakkında bilgi vermektedir. Ayrıca, azaltım tedbirleri ve izleme planları gerekli görülür ise güncellenebilir.

8.2 Karar Verme Prosesi

Azaltım tedbirlerinin ve yönetim planlarının güncellenmesi ve diğer ÇYP ile ilgili kararlar ile ilgili Kurumların (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) bilgilendirilmesi işlerinden Halk Enerji sorumludur. Bu bağlamda, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü geri bildirimde bulunabilir. Bu durumda Halk Enerji gerekli iletişime sağlamak ile yükümlüdür. Sonrasında, ilgili tarafların (yükleniciler) ilerleyen aktiviteler hakkından bilgilendirmesi Halk Enerji tarafından gerçekleştirilecektir. Yükleniciler azaltım tedbirlerini ve yönetim planlarını uygulamalıdır.

9 PROJEDEN ETKİLENEN HALK VE SİVİL TOPLAM KURULUŞLARI İLE İLETİŞİM

9.1 Projeden Etkilenen Halk

Anahtar paydaşlar belirlenirken Proje Sahası'na en yakın yerleşim dikkate alınmıştır. Proje Sahası'na en yakın konut yaklaşık 2.5 km uzaklıkta Ilıca Mahallesi'nde yer almaktadır. Erzurum GES Projesi'nden etkilenen halka ait detaylı bilgi Bölüm 4.10.1'de sunulmuştur.

Proje Sahası ile yerleşim arasındaki mesafe göz önüne alındığından yerleşimlerde herhangi bir etki/rahatsızlık beklenmemektedir. Ayrıca, önceki bölümlerde bahsedildiği üzere, Erzurum GES Projesi kaynaklı muhtemel çevresel etkiler yok denecek kadar azdır. Buna ek olarak işletme aşamasında, emisyon, su kullanımı, atık su oluşumu söz konusu değildir.

ÇYP'nin başarılı bir şekilde uygulanması ile Proje tamamen çevre dostu niteliği taşıyacaktır.

Halkın Proje hakkında bilgi sahibi olması, görüş ve önerilerini almak, sorularını cevaplandırmak için 25 Aralık 2015 tarihinde Proje Sahası'na en yakın yerleşim olan Ilıca Mahallesi, Ilıca Termal Tesisleri'nin toplantı salonunda bir Halkı Bilgilendirme Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Halkı Bilgilendirme Toplantısı'na muhtar dâhil 24 kişi katılım sağlamıştır. Toplantı yazılı olarak 10 Aralık 2015 tarihinde muhtara iletilmiş olup ilgili yazı muhtarın ofisine ve Köy Kahvesindeki panoda toplantı tarihine kadar halka ilan edilmek üzere asılı kalmıştır.

Toplantı Halk Enerji sorumlusu tarafından, firmalarını, Türkiye'de güneş enerjisini, kullanılacak solar panelleri ve proje özelliklerinin anlatıldığı sunum ile başlamıştır. Sonrasında danışman firma tarafından Erzurum GES Projesi'nin olası çevresel ve sosyal etkilerinin anlatıldığı bir sunum gerçekleştirilmiştir. Sunumlardan sonra, katılımcıların köye direk elektrik verilip verilemeyeceği, iş imkânları, bu bölgenin neden seçildiği konularında soruları cevaplanmıştır. Ayrıca GES projesinin insan sağlığı üzerindeki etkileri sorulmuş ve bir etki yaratmayacağı belirtilmiştir. Söz konusu toplantıya ilişkin tutanaklar ve değerlendirme Ek-F' de yer almaktadır.

Yerel halk, Sivil Toplum Kuruluşları ve diğer Kurumlar ile ilişkiler Halk Enerji tarafından devam ettirilecektir. Gerek görüldüğünde veya talep edildiğinde, resmi veya gayri resmi toplantılar düzenlenerek, sorular cevaplanacak, yorumlar dinlenecektir.

9.2 Yerel Kurumlar ve Sivil Toplam Kuruluşları ile İletişim

Projenin uygulanması ve işletilmesi boyunca, yatırımcı firma yerel kurumlar ile ilişkileri sağlayacaktır. Bu kurumlar aşağıda sunulmuştur:

- Erzurum Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
- Erzurum Belediyesi
- Türkiye Elektrik İdaresi Anonim Şirketi (TEİAŞ)
- Enerji Piyasası Denetleme Kurumu (EPDK)
- İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü
- İl Özel İdaresi

10 HALKLA İLİŞKİLER PLANI

10.1 Giriş ve Kapsam

Yerel yerleşim yerleri ve paydaşlar ile pozitif ve bağımsız ilişkiler oluşturmak için Halkla İlişkiler Planı (HİP) tanımlanır. HİP doğrultusunda, esasen kamu tarafından kabul edilmesi hedefleniyor.

Halkla ilişkiler inşaat aşamasından önce başlayacak ve projenin inşaat ve işletme aşamaları süresince devam edecek. Halkla ilişkiler Halk Enerji tarafından idare edilecek, yerel halkın memnuniyetiyle sonuçlanan Haklı Bilgilendirme Toplantısı bu ilişkilerin başlangıcıydı. Proje'nin sahibinin yanı sıra, inşaat sözleşme tarafı da sorumlu olacaktır. Sözleşme tarafı halkla ilişkiler prosedürünü ÇYP kapsamında hazırlanan HİP esaslarına göre yürütecek. Halkla ilişkiler faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi projenin sosyal huzurlu ortamda yürütülmesi açısından önemlidir. Halkla ilişkiler faaliyetleri için proje bütçesinden yeterli mali kaynak tahsis edilmelidir.

10.2 Amaç

Proje'den etkilenecek topluluklar dahil olmak üzere, proje ve paydaşlar arasında başarılı ve olumlu ilişkiler kurmak için HİP hazırlanmıştır.

HİP-in temel hedefleri böyle tanımlanabilir:

- Proje ve ilgili tüm paydaşlardan etkilenecek topluluklar ile açık bir diyalog kurulması.
- Dezavantajlı grupları bilgilendirmek, bu grupların görüşlerini anlamak ve görüşlerini aktif bir şekilde bildirmelerini sağlamak.
- Proje'nin sosyal faydalarını artırmak ve olumsuz sosyal etkileri önlemek ve ya azaltmak.
- Doğrudan ve ya farklı araçlarla (toplantılar, broşürler vb.) halkı bilgilendirme ve tüm ilgili tarafların proje ve olası çevresel, sosyal etkileri ile ilgili bilgi edinebilmesi için iletişim kanallarının sağlanması.
- Tüm paydaşların zamanında ve açıkça anlaşılır bir şekilde bilgilendirilmesi.
- Proje'den etkilenen toplulukların endişeleri ve bilgi gereksinimlerinin takip edilmesi.
- Proje Sahibi ve projeden etkilenen insanlar ve diğer paydaşlar arasında açık bir iletişim sağlamak.
- Proje ve onun ilerlemesini projeden etkilenen insanlar, ilgili kurumlar, yerel ve hükümet yetkilileri, yerel ve ulusal medya ve uluslararası sivil toplum kuruluşları dahil olmak üzere tüm paydaşlara zamanında ve doğru bildirilmesini sağlamak.
- Tüm ilgili paydaşların ve projenin etkilediği insanların düzenlenen toplantılara katılmasını sağlamak.
- Yerel toplumdan işe alırken projeden etkilenecek kişilere öncelik verilmesi.

- Yerel işçilerden ve yerel hizmetlerden yararlanması için taşeronları teşvik etmek ve yönlendirmek.
- Halk geliştirme projeleri geliştirmek.
- Projeye ilgili olarak alınan tüm geri bildirimler, şikâyetler ve endişelerin kabul edilip kaydının tutulması.
- Projeye ilgili herhangi bir tepki ve anlaşmazlıkların açık iletişim yöntemiyle çözümlenmesinin sağlanması.
- Proje sahibinin bilgisiyle, ana ve alt sözleşme taraflarıyla yerel toplum, resmi kurumlar ve diğer paydaşlar arasında şikâyet ve isteklerin geribildirimi amacıyla iletişim sağlanması.
- Projeye ilgili olumlu ve ya olumsuz haber gelirse, bahsedilen haberler en baştan sona kadar izlenmeli ve bu haber içeriğini deforme etmek için herhangi bir girişim olup olmadığını gözlemlenmeli.
- Yerel toplumla iyi ilişkilerin sürekliliğini sağlamak için inşaat çalışmaları sırasında can ve mal güvenliği önemsenmeli ve herhangi bir risk durumunda kamu ve ilgili kurumlar zamanında bilgilendirilmeli.
- Halkla ilişkiler sorunları dâhil inşaat sırasında bölgede mevcut tüm işçilerin eğitimi.
- Kamunun değişen ihtiyaçları doğrultusunda, HİP güncellenmesi ve farklı proje aşamalarıyla temasını önlenmesi.
- İnşaat sırasında yakındaki yerleşim yerlerinde herhangi bir planlı kesinti ve ya plansız hasar durumunda, mümkün en kısa zamanda çözüme ulaşmak için kamu ve ilgili kurumların bilgilendirilmesi.

10.3 Paydaşların Tanımlanması

Paydaş listesi ilgili proje personeli (ve ya toplum ilişkisi ekibi) tarafından hazırlanmalı ve gözden geçirilmelidir.. Doğrudan Proje'ye dahil olanlar (Proje Sahibi, Proje Mühendisi vb.) dışında göze çarpan paydaşlar bunlarla sınırlı olmamak üzere listelenmiştir:

- Yerel Kamu (Proje'nin etkilediği insanlar)
- Yerel hükümet yetkilileri
- Bölgesel hükümet yetkilileri
- Erzurum Belediyesi
- Sivil toplum kuruluşları (yerel, uluslararası)
- Basılı ve görsel medya (yerel ve bölgesel)
- Akademik kurumlar (Atatürk Üniversitesi)
- Bölgesel ticari kuruluşlar

10.4 Halkla İlişki Faaliyetleri

Halkla ilişkiler uzmanı/resmisi projenin etkilediği insanlar ve tüm paydaşlar arasında iletişimin ana noktası olacak. Halkla ilişkiler uzmanı HİP icrasından sorumlu olacak. HİP kapsamındaki faaliyetler aşağıdaki gibidir:

- Proje'nin etkilediği insanlarla yüz yüze görüşmeler ve resmi olmayan toplantılar
- Karşılıklı anlayış oluşturmak için yerel toplum ve hükümet yetkilileri ile toplantı ve ya forumlar organize etmek
- Proje'den etkilenecek insanları bilgilendirmek amacıyla bahsedilen insanların isteklerine göre aylık ve ya üç ayda bir toplantılar düzenlemek
- PEİ'nin duygu ve düşünceleri hakkında bilgi elde etmek için PEİ ve paydaşlar arasında odak grup toplantılarının düzenlenmesi
- Proje ilerlemesi ile ilgili devlet kurumları için düzenli olarak sunum hazırlanması ve gerektiğinde toplantı ayarlanması
- Yerel basınla işbirliği ve projeye ilgili haberlerin yakından izlenmesi. Yerel ve ulusal basın için gerekli görüldüğü takdirde basın toplantılarının düzenlenmesi.
- Akademik organları, toplumu ve yerel halkı önemli proje gelişmeleriyle ilgili bilgilendirmek için resmi proje durum toplantısı organize etmek. Uygun görüldüğü takdirde bu toplantılar karar verme sürecini etkiletecek her türlü endişelere yanıt vermek için düzenlenecek.
- Şikâyet ve isteklerin kaydı, önemli tedbirlerin belirlenmesi ve bunların performans izlenmesi halkla ilişkiler memurunun görevi olacak. Tüm şikâyet, istek, endişe, geribildirim ve projeye ilgili halkla ilişkiler faaliyetleri projenin halkla ilişkiler memuru tarafından izlenip kaydedilecek.

10.5 Olası Hoşnutsuzlukların Giderilmesi

Proje Sahibi yanlış anlaşılma ve rahatsızlıkları en kısa zamanda ortadan kaldırmak için Proje'nin etkileyeceği insanların şikâyetlerini dikkate alarak hareket etmelidir. Bu şekilde rahatsızlık ve şikâyetler fazla büyümeden ve herhangi bir olay çıkmadan engellenecektir. Acil düzeltici önlemler alabilmek için yanlış iletişimden dolayı yanlış bilgi verilmesi nedeniyle tüm yerel halk ve paydaşlar arasında ortaya çıkabilecek anlaşmazlıklar öngörülmelidir.

11 KAYNAKLAR

- TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2014
- Erzurum İl Çevre Durum Raporu 2014, ÇŞB
- Eroğlu, V., Topacık D., 1998, Su Temini ve Atıksu Uygulamaları, İTÜ
- Erzurum Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Resmi Web Sitesi

EKLER

EKLER LİSTESİ

Ek-A Harita ve Planlar

1. Topoğrafik Harita
2. Uydu Görüntüsü
3. Yerleşimlere Mesafeleri Gösterir Topoğrafik Harita
4. Ava Açık Kapalı Alanlar Haritası
5. Jeoloji Haritası

Ek-B Resmi Kurum Yazışmaları

6. T.C. Erzurum Valiliği İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nün 02 12 2014 Tarih ve 12357 Sayılı Görüş Yazısı
7. T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün 05 12 2014 Tarih ve 764201 Sayılı Görüş Yazısı
8. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Erzurum Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Müdürlüğü'nün 01 12 2014 Tarih ve 1790 Sayılı Görüş Yazısı
9. T.C Erzurum Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün 17 11 2014 Tarih ve 252 Sayılı Görüş Yazısı

Ek-C Mülkiyet Bilgilerine Ait Resmi Belgeler

Ek-D ÇED Gerekli Değildir Belgesi

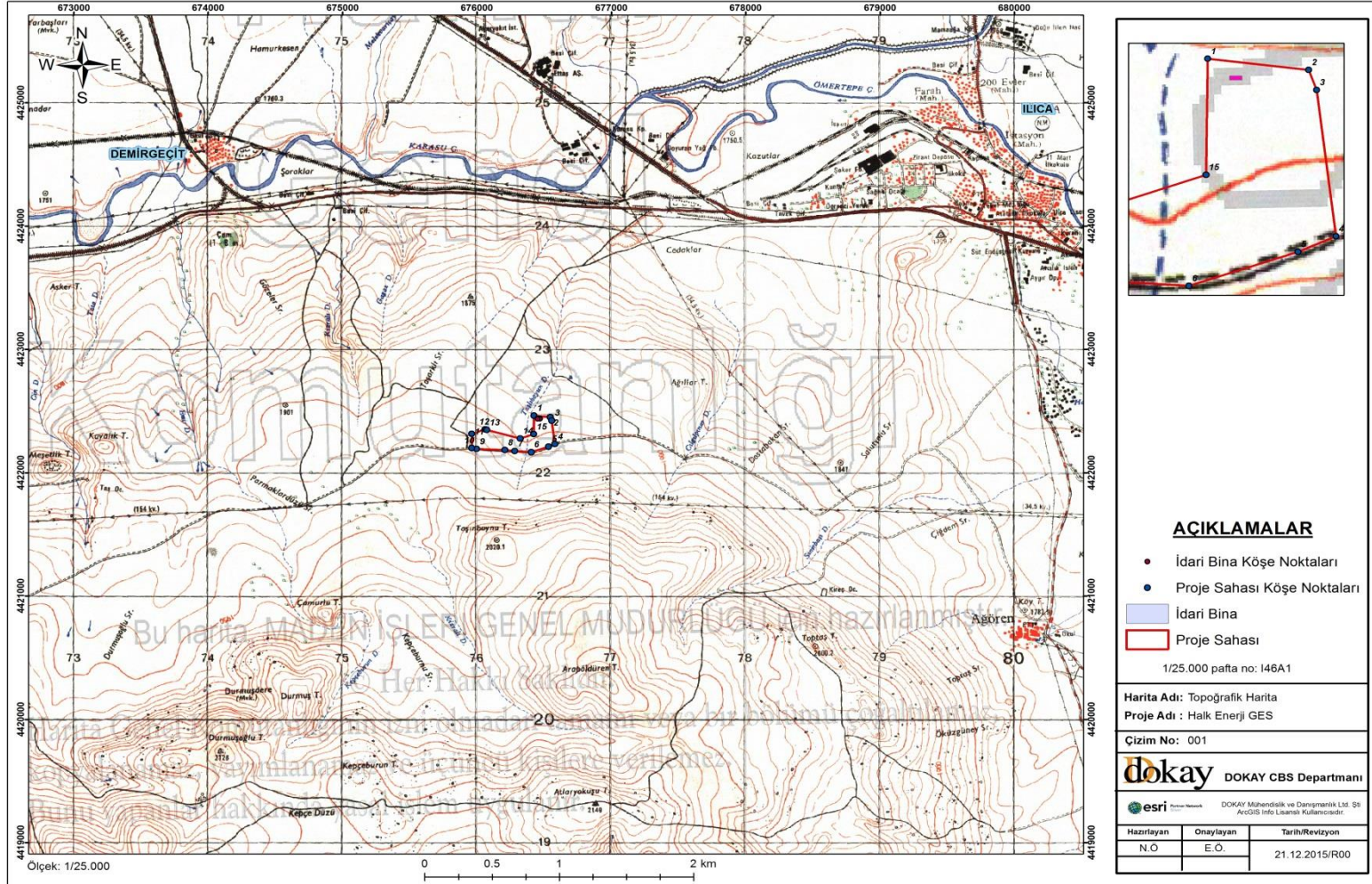
Ek-E Elektrik Üretim Ön Lisansı

Ek-F Halkı Bilgilendirme Toplantısı Hakkında Dokümantasyon

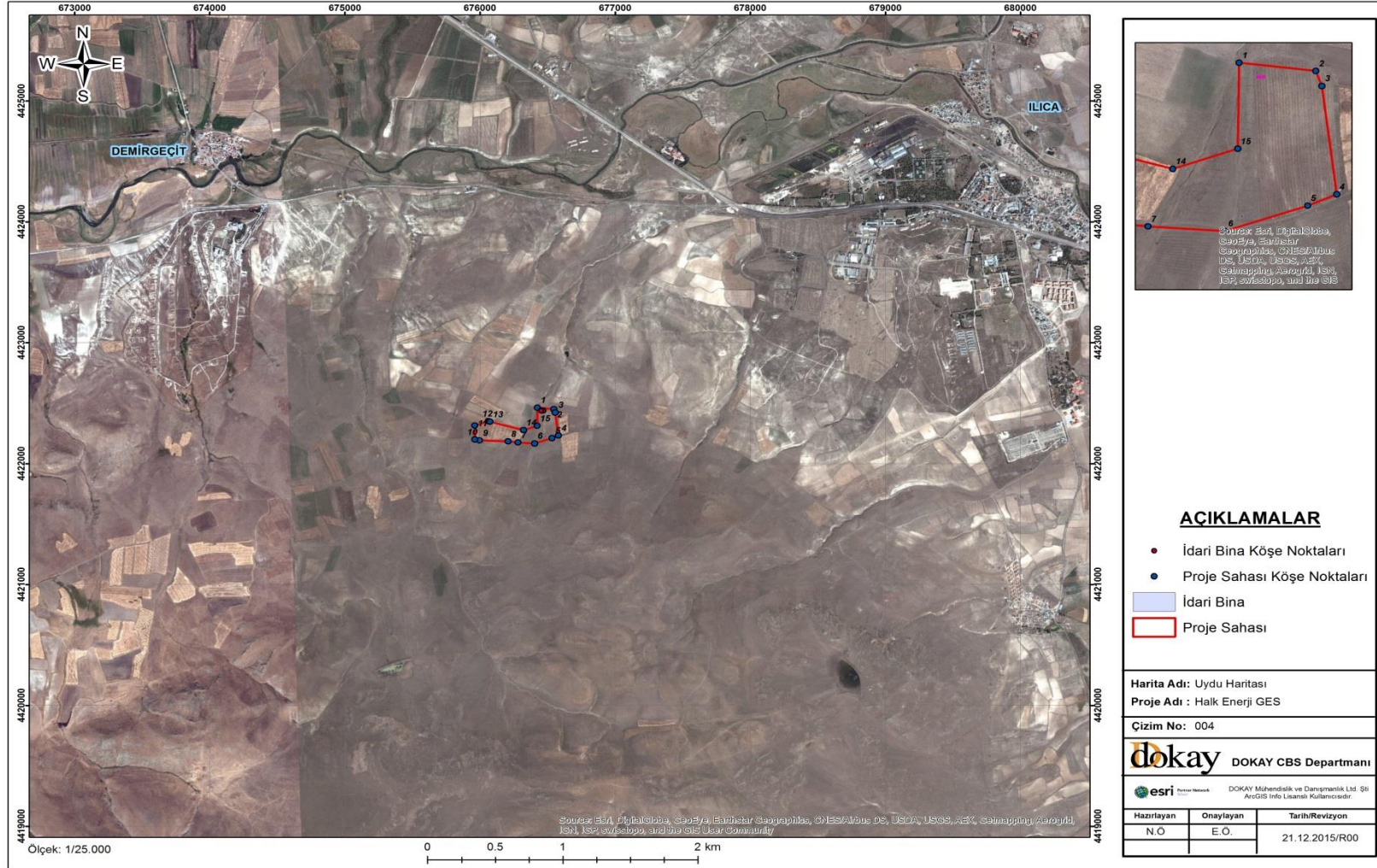
Ek-A

Harita ve Planlar

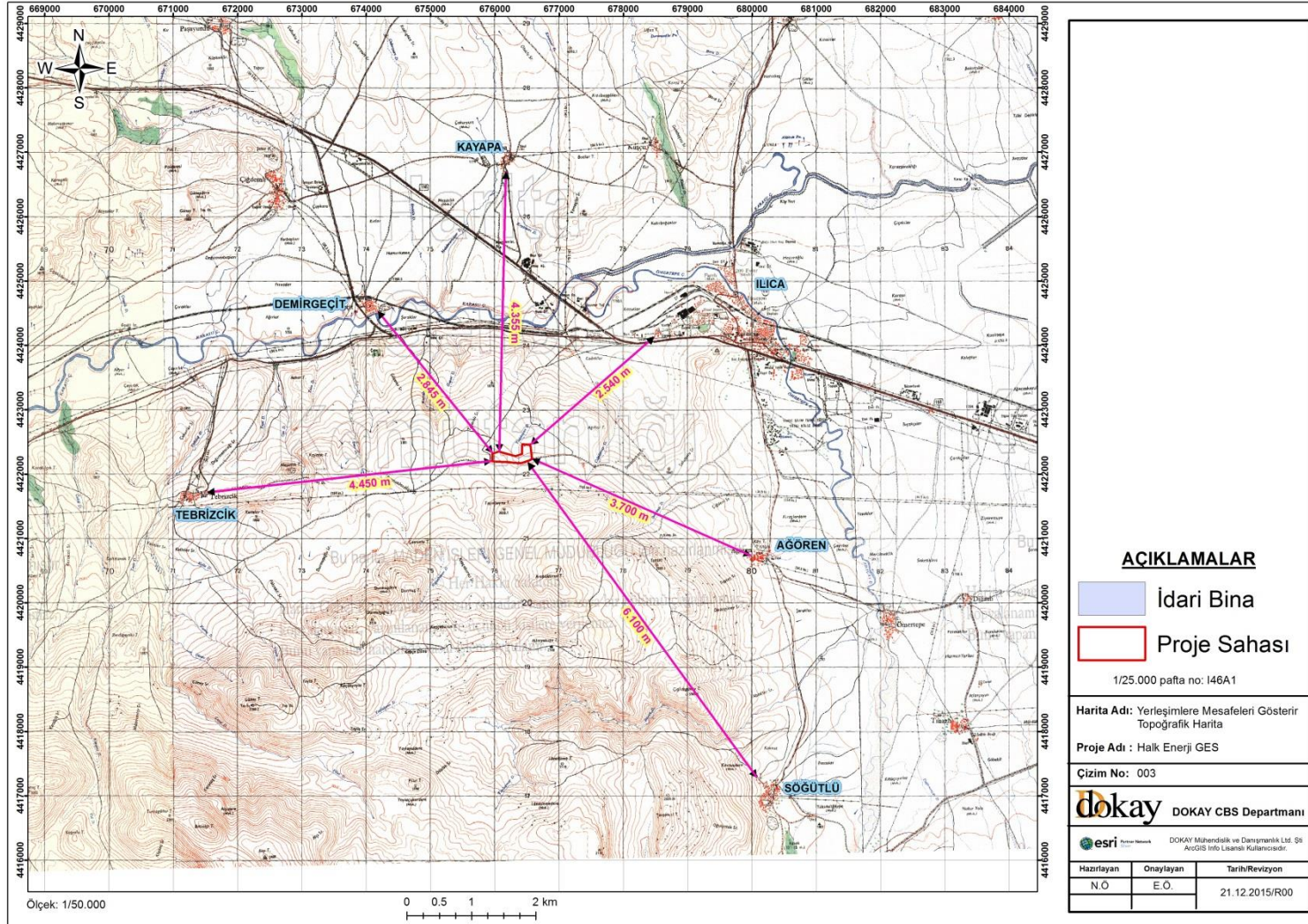
1. Topografik Harita

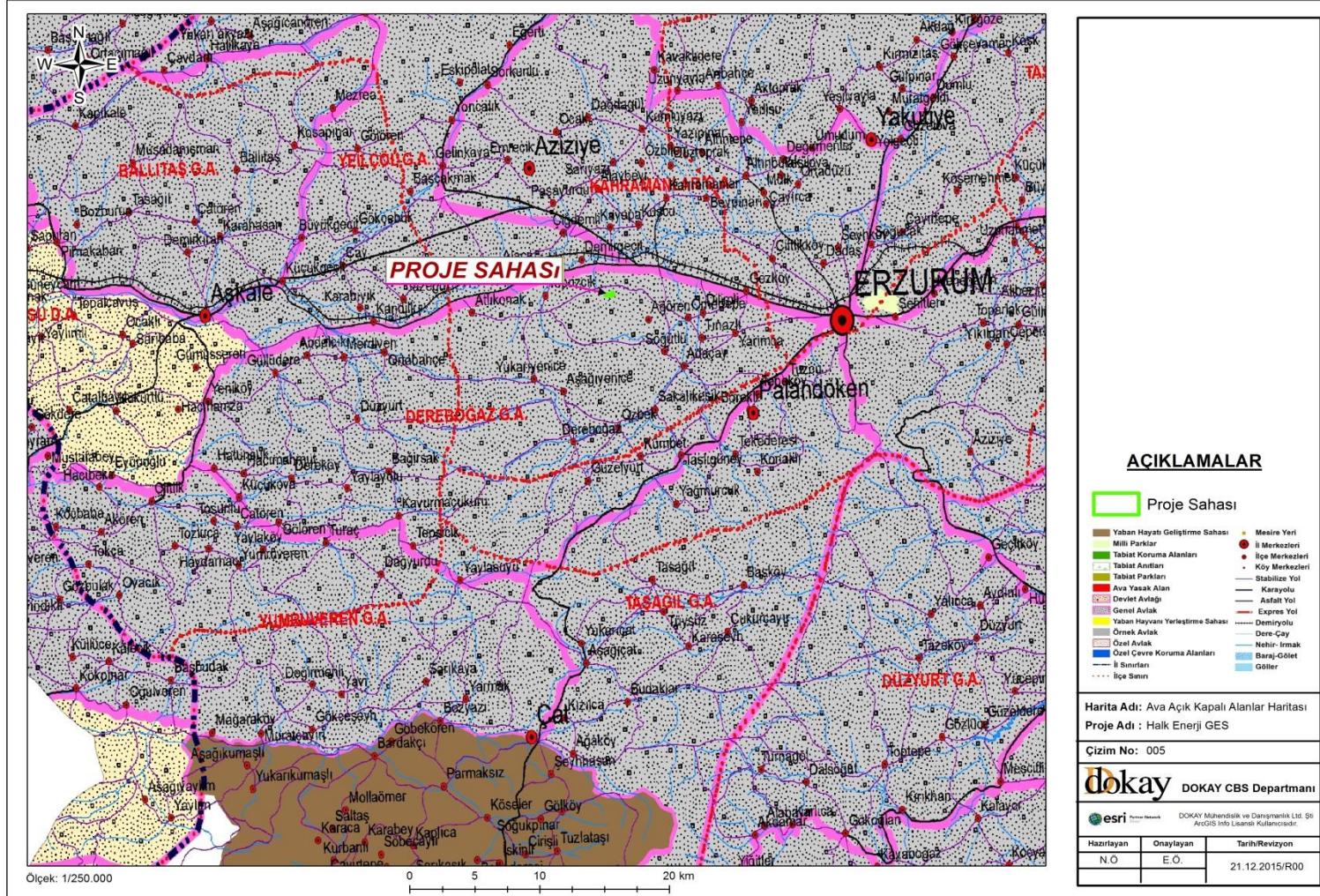
2. Uydu Görüntüsü

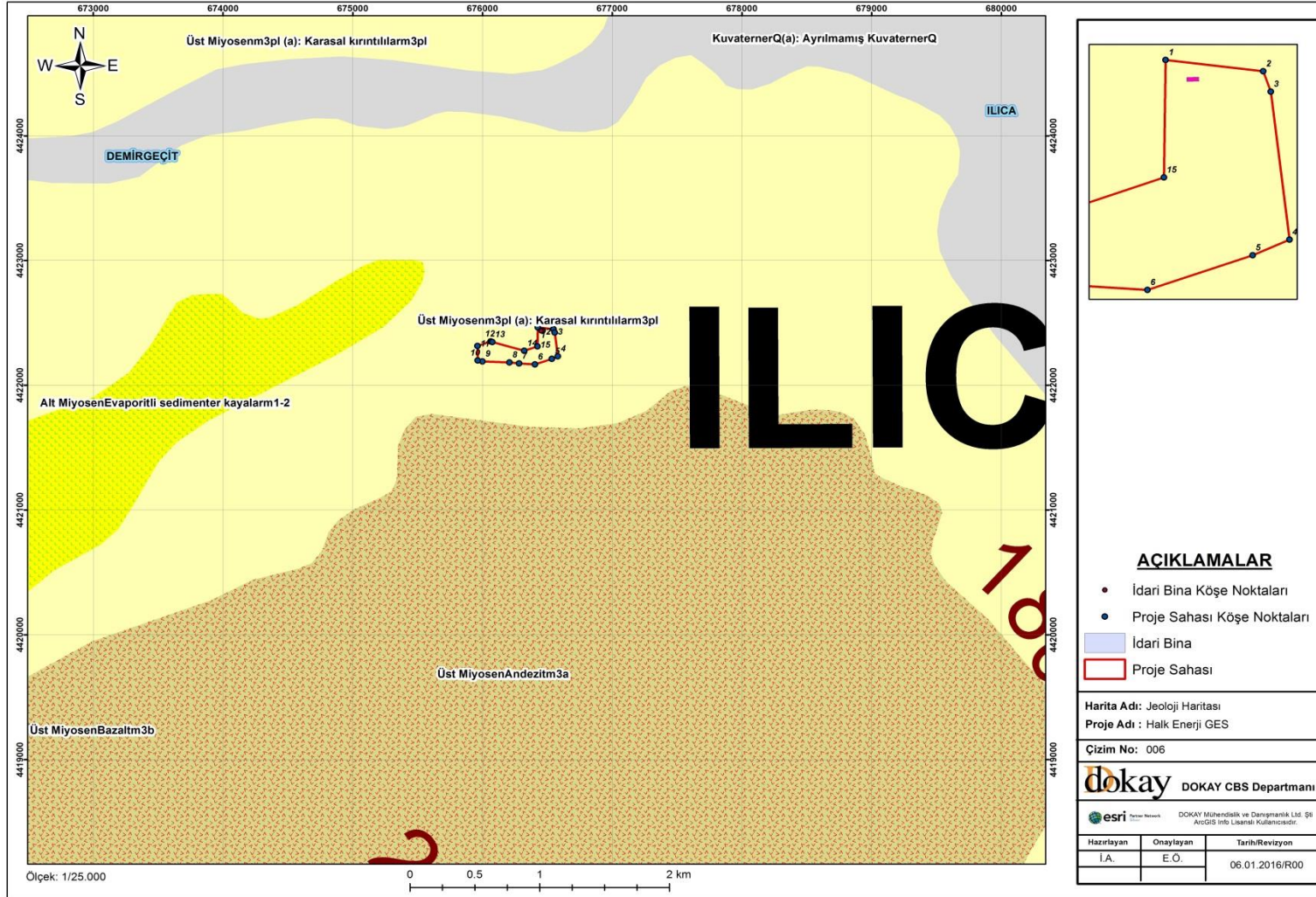
3. Yerleşimlere Mesafeleri Gösterir Topoğrafik Harita

4. Ava Açık Kapalı Alanlar Haritası

5. Jeoloji Haritası

Ek-B

Resmi Kurum Yazışmaları

1. T.C. Erzurum Valiliği İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nün 12 05 2015 Tarih ve 4904 Sayılı Görüş Yazısı

T.C.
ERZURUM VALİLİĞİ
İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü

Sayı : 72371365.230.04.02/ **4904** 12./05/2015
Konu : Tarım Dışı Kullanım İzni.

ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU BAŞKANLIĞINA
(Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı)

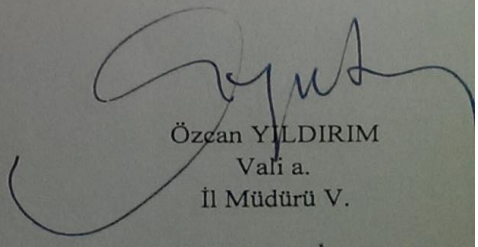
İlgi : a-) Tarım Reformu Genel Müdürlüğü'nün 30/05/2013 tarihli ve 2205 sayılı yazısı.
b-) 29/04/2015 tarihli ve 49675930-752.99/ 24487 sayılı yazınız.

İlgi (b) yazınız ile; İlimiz, Aziziye İlçesi, Ilıca Mahallesi, Dağlar Mevkiinde bulunan, 146A07A Pafta 730 (22/a maddesi gereğince yeni parsel numarası 10014 ada 7 numaralı parsel), 732 (22/a maddesi gereğince yeni parsel numarası 10014 ada 5 numaralı parsel) ve 733 (22/a maddesi gereğince yeni parsel numarası 10015 ada 8 numaralı parsel) numaralı parsellerde kayıtlı tarla vasfında kayıtlı taşınmazlar üzerinde Güneş Enerji Santrali kurulması amacıyla kurum görüşü talep edilmektedir.

Tarım Reformu Genel Müdürlüğü'nün ilgi (a) yazıları ve ekindeki etüt raporuna istinaden yapılan değerlendirme sonucunda; 730,732 ve 733 numaralı parsellerden oluşan toplam 9,790 hektar yüzölçümlü, Kuru Marjinal Tarım Arazisinin (KTA) olarak tanımlanan taşınmazlar üzerinde kurulu gücü 4,9 MW olan Güneş Enerji Santrali Kurulumu için, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu 13. Maddesi gereğince çevresindeki tarım arazilerine zarar vermeyecek tedbirlerin alınması, DSİ 8. Bölge Müdürlüğü'nün 04.06.2014 tarih ve 321669 sayılı ve 08.08.2014 tarih ve 493818 sayılı yazılarında belirtilen tedbirlerin alınması ayrıca etüt raporunda belirtilen tedbirleri içeren ve İl Müdürlüğümüzce onaylanan Toprak Koruma Projesine uyulması kaydıyla, Güneş Enerji Santrali kurulması amacıyla tarım dışı amaçla kullanılmasında **sakinca yoktur**.

Ancak; 5403 Sayılı Kanunun 13. Maddesinde yer alan istisnalar kapsamında verilen izinlerin yalnızca talep edilen amaç doğrultusunda kullanılması gerekmekte olup, farklı bir amaçla kullanılmak istenmesi durumunda Kanun kapsamında yeniden izinlendirilmesi gerekmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Özcan YILDIRIM
Vali a.
İl Müdürü V.

EKLER:
1- Yazı Fotokopisi (2 Adet)

Muratpaşa Mah. Ö.Nasuhi Bilmen Cad. No:11 25100 ERZURUM Telefon : (0442)235 22 71-72-73 Faks:
(0442)235 10 54 e-posta: proje@erzurum-tarim.gov.tr Elektronik Ag: www.erzurum-tarim.gov.tr

2. T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün 05 12 2014 Tarih ve 764201 Sayılı Görüş Yazısı

T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 8. Bölge Müdürlüğü

Sayı : 79320015-115-764201
Konu : Güneş Enerjisi Santrali
Projesi(Kurum Görüşü)

ACELE
05.12.2014

ERZURUM VALİLİĞİNE
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü /ERZURUM)

Bölge Müdürlüğümüze ÇED Süreci Yönetim Sistemi (e-ÇED) üzerinden İntikal eden başvurunuzda Erzurum İli, Aziziye İlçesi , Ilıca Mahallesi 9,72 ha alanda Halk Enerji Yatırımları Üretim ve İnşaat A.Ş. tarafından gerçekleştirilmesi planlanan "**Halk Enerji Erzurum GES**" projesi ile ilgili olarak; Proje Tanıtım Dosyası ve eklerinin incelenmesi ve Projenin yapılmasının Kurumumuz açısından sakıncası olup olmadığı sorulmaktadır.

Konu Bölge Müdürlüğümüzce incelenmiş olup "**Halk Enerji Erzurum GES**"projesinin faaliyet alanında taşkınlarla sebebiyet verecek uygulamalardan kaçınılması ve gerekli önlemlerinin alınmasına müteakiben tesisin çalıştırılması gerekmektedir. Bunun yanı sıra söz konusu tesisin yapımı sırasında ve sonrasında YAS'a ve derelere katı-sıvı atık deşarj edilmemesi, kuru derelerin akışlarının bozulmaması, belirtilen koordinatların dışına çıkılmaması, malzeme akışını engelleyecek önlemlerin alınması, bahse konu alanlar içerisine tekabül eden kuru ve baz akışlı dere yataklarının daraltılmaması, yatak stabilitesinin bozulmaması, serbest akışın engellenmemesi, pasa malzemesinin derelere dökülmemesi, Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması hakkındaki yönetmeliğe, Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğinin ilgili maddelerine ve yürürlükteki meri mevzuata uyulması şartıyla projenin söz konusu alanda yapılmasında kurumumuz açısından bir sakıncası bulunmamaktadır.

Gereğini arz ederim.

Mehmet Faruk KILIÇ
Bölge Müdürü V.

**Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Orijinal elektronik belge adresi: <https://evrakdogrula.dsi.gov.tr> Doğrulama Kodu: OCMU-JCB7-YH15-0915**

Adres : DSİ 8. Bölge Müdürlüğü Orgeneral Demircioğlu Cd. 25100 ERZURUM
Ayrıntılı Bilgi İçin : A. AKGÜN Memur Telefon : (0442) 233 15 05 Fax: (0442) 233 64 22 e-posta :
ayse.ustun@dsi.gov.tr Elektronik Ağ: www.dsi.gov.tr

3. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Erzurum Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Müdürlüğü'nün 01 12 2014 Tarih ve 1790 Sayılı Görüş Yazısı

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Erzurum Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü

Türk Siyaseti'nin Yükseliş Yolu
1944-2014

Sayı : 76013208/168.01.12/25.720.1811-1790
Konu : Güneş Enerjisi Santrali Projesi

01.12.2014

ERZURUM VALİLİĞİNE
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü)

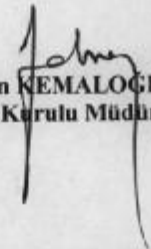
İlgi: 28.10.2014 tarihli ve 7507 sayılı yazınız.

Erzurum İli, Aziziye İlçesi, Ilıca Mahallesi Mevkiinde Halk enerji Yatırımları Üretim ve İnşaat A.Ş. tarafından işletilmesi planlanan "Erzurum Güneş Enerji Santrali" Projesi ile ilgili olarak hazırlanan Proje Tanıtım Dosyasının e-CED sistemi üzerinden gönderildiği, bahse konu projenin gerçekleştirilmesinde kurumumuz mevzuatı açısından herhangi bir engeline sahip olmadığına bildirilmesi hususundaki ilgi yazınız incelenmiştir.

İlgi yazı gereği Müdürlüğümüz arşivinde yapılan incelemede söz konusu alanın Mevzuatımızı ilgilendirir herhangi bir sit alanı ya da tescilli kültür varlığı olduğuna dair kayıt bulunamamıştır.

Ancak ülkemizde taşınmaz kültür varlıklarına ilişkin envanter çalışması henüz tamamlanmamış olduğundan taşınmaz alanlarda yapılacak olası hafriyat çalışmaları sırasında herhangi bir buluntuya rastlanması durumunda 2863 sayılı yasanın 4. maddesi gereği çalışmaların durdurularak en yakın müze müdürlüğüne veya mülki idare amire haber verilmesi gerekmekte olup bu bilgilendirmenin ilgililerine tebliği hususunda;

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Lokman KEMALOĞLU
Bölge Kurulu Müdürü

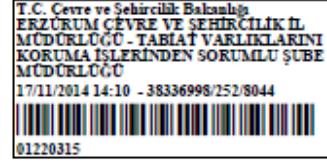
Adres: Yeni Hükümet Konağı Kat:5-ERZURUM
Tel: 0(442) 233 26 51 Fax:233 15 89

Ayrıntı bilgi için irtibat: H.GENÇ Arkeolog
e-posta: erzurumkurul@kultur.gov.tr

4. T.C Erzurum Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün 17 11 2014 Tarih ve 252 Sayılı Görüş Yazısı

T.C.
ERZURUM VALİLİĞİ
Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Sayı : 38336998/252/
Konu : Erzurum/Aziziye/Güneş Santrali
Projesi T.V.K. Şube Görüşü

MÜDÜRLÜK MAKAMINA
(Çed ve Çevre İzinleri Şube Müdürlüğü)

İlgi : 24/10/2014 tarih ve 98521965/220.02/7424 sayılı yazınız.

İlgi başvuru ile, Erzurum İli, Aziziye İlçesi, Ilıca Mahallesi Mevkiinde Halk Enerji Yatırımları Üretim ve İnşaat A.Ş. tarafından işletilmesi planlanan "Erzurum Güneş Enerji Santrali" Projesi ile ilgili olarak Çevrimiçi ÇED Süreci Yönetim Sistemi(e-ÇED) üzerinden İl Müdürlüğümüze sunulan Proje Tanıtım Dosyası incelenmiş olup, bahse konu projenin gerçekleştirilmesinde T.V.K. Şube Müdürlüğümüz açısından bir sakınca bulunup bulunmadığının bildirilmesi istenmektedir.

Söz konusu alanda herhangi bir doğal sit ve korunması gerekli tabiat varlığı tescil kaydı bulunmamaktadır. Ancak alanda herhangi bir tabiat varlığına (fossil kalıntısı, yer altı mağarası vb.) rastlanması durumunda Müdürlüğümüze haber verilmesi gerekmektedir.

Bilgilerinizi arz ederim.

Ali LALOĞLU
İl Müdür Yardımcısı V.

İrubaat: Mimar,Şahin BALLI
Tel: Faks: e-posta: sahin.balli@csb.gov.tr elektronik ağı: www.csb.gov.tr

Bu belge 5070 sayılı elektronik imza kanuna göre güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Elektronik imza suretine <http://evrakdogrulama.csb.gov.tr> adresinden Belge Num.:38336998/252/8044 ve Barkod Num.:1220315 bilgileriyle erişebilirsiniz.

Sayfa 1 / 1

Ek-C

Mülkiyet Bilgilerine Ait Resmi Belgeler

TAŞINMAZ SATIŞ VAADI VE KİRA SÖZLEŞMESİ**1. TARAFLAR**

İşbu sözleşme, bir taraftan Orhan Şerifsoy Caddesi Pınar ıcar Kooperatifi Binası Kat:2 ERZURUM adresinde yerleşik Nevzat Utkan İlicalı (bundan böyle kısaca "Satıcı" olarak anılacaktır) ile diğer taraftan Beysuvillekent Sitesi 1920. Cad. 2008 Sok. No: 2 Beysukent / ANKARA adresinde yerleşik Halk Enerji Yatırımları Üretim ve İnşaat A.Ş. (bundan böyle kısaca "Alıcı" olarak anılacaktır) arasında aşağıdaki şartlar dahilinde imzalanmıştır.

2. SÖZLEŞMENİN KONUSU

Alıcı, güneş enerjisinden elektrik enerjisi üretilmesine yönelik tesislerin kurulması ve işletilmesi konusunda faaliyet gösteren bir şirkettir. Bu bağlamda Alıcı güneş enerjisinden elektrik enerjisi üretilmesine yönelik tesisleri kurmak için gerekli ön araştırmaları yapmakta ve kuruluşa ilişkin kanuni merasimi takip etmektedir. Alıcı, Satıcı NEVZAT UTKAN İLICALI'nın maliki olduğu ve Nazmi İLICALI, Behice İLICALI adlarına hisseli olarak tescilli ERZURUM ili, Aziziye ilçesi, İlica Mahallesi ve Dağlar mevki sınırları içinde olan 730, 732 ve 733 parsellerde yer alan 100.000 m2 yüzölçümlü tarla niteliğindeki gayrimenkulün ("Gayrimenkul") üzerinde belirtilen mahiyette bir santral kurmak istemekte olup bu çerçevede gerekli izin ve belgeleri ikmal etmesi halinde mezkur taşınmazın Alıcı'ya satışının Satıcı tarafından vaad ve taahhüdü ile Alıcı'nın bu vaad ve taahhüdü kabulünden ibarettir.

3. GAYRİMENKUL'UN SATIŞ BİLGİSİ VE ÖDEME PLANI

3.1. Gayrimenkul'ün toplam satış bedeli EPDK onayı gelene kadar kira ödemesi, tarla üzerinde yer alan ekli/ot bedeli dahil 250.000 (ikiyüzellibin) TL'dir. Satıcı bu bedel dışında Alıcı'dan hiçbir ad ve nam altında ödeme talep etmeyeceğini işbu madde ile kabul ve beyan eder.

3.2. Taraflar satış bedelinin Alıcı tarafından Satıcı'ya aşağıda belirlenen şekilde ödenmesini kararlaştırmıştır:

- Alıcı, Satıcı'ya kira ödemesi yerine de geçecek şekilde 3.000 (üçbin) TL ödeyecektir.
- Alıcı, Satıcı'ya senet karşılığı ayrıca 15.000 (onbeşbin) TL kapora verecektir.
- Güneş enerjisi santrali kurulmasına yönelik izin ve müsaadelerin çıkması ve kesinleşmesi halinde satış bedelinin kalan kısmı olan 232.000 (ikiyüzotuzikibin) TL ödenecektir.

3.3 Satıcı gayrimenkul üzerinde güneş enerjisi santrali kurulmasına yönelik Alıcı tarafından yapılacak çalışmalara müsaade edecek ve Alıcı'nın EPDK'dan ve ilgili kamu kurumlarından ilgili izinleri almasını engelleyici bir tasarrufta bulunmayacaktır.

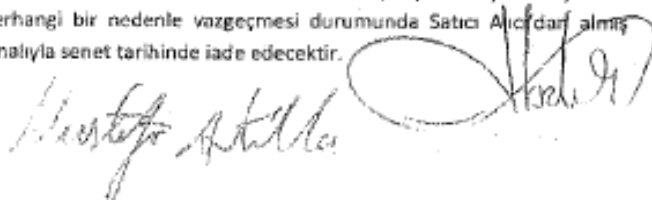
4. TAPU DEVRİ

4.1. Sözleşme konusu gayrimenkul üzerinde güneş enerjisi santrali kurulmasına yönelik izin çıkıp kesinleşmesi sonrasında satış bedelinin kalan kısmının Alıcı tarafından Satıcı'ya ödenmiş olması kaydıyla; gayrimenkulün mülkiyetinin resmi şekilde devri, ilgili Tapu Sicil Müdürlüğü nezdinde gerçekleştirilecektir.

4.2. Satıcı Sözleşme konusu gayrimenkulü Alıcı'ya her türlü yasal kısıtlamadan (haciz, ipotek vs) ari ve boş şekilde teslim edecektir.

4.3. Sözleşme konusu gayrimenkul üzerinde güneş enerjisi santrali kurulması ve/veya bu yönde yatırım yapılmasının mümkün olmaması halinde sözleşme hükümsüz olacak olup taraflar Alıcı'nın ödemiş olduğu kapora olan 15.000 (onbeşbin) TL dışında karşılıklı olarak bir hak ve alacak talep etmeyeceklerdir. Şu kadar ki, Alıcı tarafından peşinat ve kira olarak ödenen 3.000 (üçbin) TL Satıcı tarafından iade edilmeyecektir.

4.4. Sözleşme konusu gayrimenkul üzerinde güneş enerjisi santrali kurulması ve/veya bu yönde yatırım yapılmasının kesinleşmemesi veya Alıcı'nın herhangi bir nedenle vazgeçmesi durumunda Satıcı Alıcı'dan almış olduğu 15.000 (onbeşbin) TL kaporayı banka kanalıyla senet tarihinde iade edecektir.

5. SÖZLEŞMENİN DEVİR EDİLMESİ

Alıcı, işbu Sözleşme'den doğan borç ve haklarını kendi grup şirketlerinden birine veya bir müşterisine devir veya temlik edebilir.

6. SÖZLEŞMENİN FESHİ VE CEZAI ŞART

Satıcı, Alıcı'nın Sözleşme'den kaynaklanan ödeme yükümlülüklerini tam ve usulüne uygun olarak yerine getirmemesi halinde, Alıcı da taşınmazın devrinin gerçekleştirilmemesi veya Satıcı tarafından santral izin çalışmalarına müsaade edilmemesi halinde sözleşmeyi feshedebilecektir. Satıcı tarafından taşınmazın devrinin gerçekleştirilmemesi veya engelleyici tasarrufla bulunması halinde toplam satış bedelinin % 50'si cezai şart olarak Alıcı'ya ödenecek olup ayrıca Satıcı'ya ödenmiş olan 3.000 (üçbin) TL kira bedeli ve 15.000 (onbeşbin) TL kapora ödeme tarihinden itibaren işleyecek aylık % 2 gecikme faizi ile birlikte Alıcı'ya geri ödenecektir.

7. HARÇ VE MASRAFLAR

İşbu Sözleşme'nin tapuya şerh edilmesine ilişkin harçlar Alıcı tarafından ödenecektir. İşbu Sözleşme tahtında ve Gayrimenkulün tapuda devri sırasında doğacak (damga vergisi ve Noter masrafları dahil) tüm vergi ve masraflar Alıcı tarafından ödenecektir. Taraflar yasal olarak karşı taraf devri mümkün olmayan tapu harçlarını kendi yasal yükümlülükleri çerçevesinde ödeyeceklerdir.

8. SÖZLEŞMENİN TAPUYA ŞERH EDİLMESİ

İşbu Sözleşme tapu kütüğüne taraflarca birlikte veya taraflardan birince şerh edilebilir.

9. TEBLİGAT ADRESLERİ

Tarafların tebligat adresleri Sözleşme'nin birinci maddesinde belirtilen adreslerdir. Taraflarca bu adreslere yapılacak tebligatlar geçerli sayılacaktır. Taraflar adres değişikliğini yazılı olarak diğer tarafa bildirmediği takdirde, bu adreslere yapılacak tebligatlar diğer tarafça kabul edilmiş sayılır.

10. İHTİLAFLARIN ÇÖZÜMÜ

İşbu Sözleşme'den doğacak ihtilafların çözümünde Ankara Mahkemeleri ve İcra Daireleri yetkilidir. İşbu Sözleşme 24/10/2012 tarihinde tanzim edilmiştir.

Halk Enerji Yatırımları Üretim İnşaat Taahhüt
Ticaret ve Sanayi A.Ş. adına
Mustafa ATILLA

Kendi adına asaleten
Ve hissedarlar adına vekaleten
Nevzat Utkan İLÇALI

Türkiye Cumhuriyeti		Tarih: 24/07/2014 Yay.No: (A)
T.C. ERZURUM 3. NOTERLİĞİ	DÜZENLEME ŞEKLİNDE VEKALETNAME 104271	
ERZURUM 3. NOTERİ EYÜP SABRİ ERDOĞAN	(Yırmıddört Temmuz İkbinondört) Perşembe günü 24/07/2014 Aşağıda mühür ve imzası bulunan ben ERZURUM 3. NOTERİ Eyüp Sabri ERDOĞAN Vekili İmzaya Yetkili Başkatiip Kemalattin EDİS Ayazpaşa Mah. Pelit Meydanı Cad. N:19 Yakutiye / Erzurum adresindeki dairende görev yaparken yanıma gelen ve gösterdiği Azizliye Nüfus Müdürlüğü'nden verilmiş 06/05/2011 tarih, 1426 kayıt, 010 seri ve 194358 numaralı fotoğraflı Nüfus Cüzdanına göre Erzurum ili, Azizliye ilçesi, İlica mahallesi/köyü, 130 cilt, 3 aile sıra, 13 sıra numaralarında nüfusa kayıtlı olup, baba adı Mahmut , ana adı Nihayet , doğum tarihi 18/9/1931 , doğum yeri Erzurum olan, 29716573752 T.C. kimlik numaralı, halen LALAPAŞA MAH. ÇAYKARA CAD. No: 44 İç Kapi No: 4 Yakutiye / Erzurum adresinde oturduğunu ve okuryazar olduğunu bildiren ilgili BEHİCE İLICALI , DÜZENLEME ŞEKLİNDE VEKALETNAME düzenlenmesini istedi.	
AYAZPAŞA MAH. PELİT MEYDANI CAD. N:19 YAKUTİYE / ERZURUM Tel: +90442234422 Fax: +904422355681	Birlikte gelen ve gösterdiği Yakutiye Nüfus Müdürlüğü'nden verilmiş 21/03/2014 tarih, 2448 kayıt, J13 seri ve 751977 numaralı fotoğraflı Nüfus Cüzdanına göre Erzurum ili, Azizliye ilçesi, İlica mahallesi/köyü, 130 cilt, 80 aile sıra, 37 sıra numaralarında nüfusa kayıtlı olup, baba adı Mücahit , ana adı Güllü , doğum tarihi 10/9/1978 , doğum yeri Erzurum olduğu anlaşılan ve 24841736218 T.C. kimlik numaralı, halen LALAPAŞA MAH. ORNEK SK. No: 13 İç Kapi No: 14 Yakutiye / Erzurum adresinde oturduğunu ve okuryazar olduğunu söyleyen MESUT KACIN ile gösterdiği Yusufeli Nüfus Müdürlüğü'nden verilmiş 27/10/2003 tarih, 2493 kayıt, B09 seri ve 976985 numaralı fotoğraflı Nüfus Cüzdanına göre Artvin ili, Yusufeli ilçesi, Öğdem mahallesi/köyü, 44 cilt, 25 aile sıra, 25 sıra numaralarında nüfusa kayıtlı olup, baba adı Rasim , ana adı Gülhanım , doğum tarihi 2/1/1979 , doğum yeri Yusufeli olduğu anlaşılan ve 30460061662 T.C. kimlik numaralı, halen HÜSEYİN AVNİ ULAŞ MAH. EMNİYET SK. No: 41 İç Kapi No: 4 Palandöken / Erzurum adresinde oturduğunu ve okuryazar olduğunu söyleyen SERDAR ÇAKMAK isimli kişiler tanık olarak geldiklerini söylediler.	
Tanıkların tanıklığa engel bir hallerinin olmadığını sorarak öğrendim. İlgilinin kimliği hakkında yukarıda yazılı belge ile tanıkların beyanından kanı sahibi olduğum gibi bu işleri yapma yeteneğinin bulunduğunu T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI TÜRKİYE KAMU HASTANELER KURUMU ERZURUM İLİ KAMU HASTANELER BİRLİĞİ GENEL SEKRETERLİĞİ PALANDÖKEN DEVLET HASTANESİ'nden verilme 24.07.2014 tarih ve B104ISM04250028/02 sayılı, 17231184 işlem notu rapor ile anladım ve ilgiliden BEHİCE İLICALI adlı kişinin okuryazar olduğunu anladım.		
İlgili BEHİCE İLICALI tanıkların yanında şu suretle söze başladı.		
* Adıma T.C. hudutları dahilinde dilediği zaman, dilediği bedel ve koşullarda, dilediği yerden, hakiki veya hükmi şahıslardan, özel veya tüzel kişilerden, dilediğinden, hisseli hissesiz, ipotekli ve ipoteksiz taşınmaz mallar satın almaya, satış bedellerini ödemeye, verilecek ferağ takrirlerini ilgili tapu sicil müdürü veya yetkili memur huzurunda kabule, tapu defteri ve sicillerini ve tüm belgelerini imzalamaya, tescil talebinde bulunmaya, tapu senetlerini almaya, gerektiğinde (TAŞINMAZ MAL SATIŞ VAADI) yolu ile benim adıma taşınmazları almaya, sözleşmelerini dilediği şekil ve koşullarda noterliklerde tanzim ve imzalamaya, icabında feshet, ilgili tapu siciline şerh verdimmeye, her nevi harç ve resimlerini ödemeye, iade edilecek kısımlarını geri almaya, icabında lehime yapılacak taşınmaz mal bağışlarını kabule, tapu defteri ve sicillerini imzalamaya, 2992 sayılı yasa ve diğer yasalarda harç, damga ve resimle ilgili her türlü muayyeten yararlanmak için gerekli tüm işlemleri yapmaya, imzaya, 634 SAYILI KAT MÜLKİYETİ YASASI gereği liste, yönetim planı, proje, kroki ve plan tanzimine, gerektiğinde bunları düzeltmeye, kat ittifakını kat müdürlüğüne çevirmeye, tescilini yaptırmaya, iskan ve kullanma izinlerini almaya, satın alacağı taşınmazla elektrik, su, doğalgaz bağlatmaya, sözleşmelerini ilgili müesseseler önünde tanzim ve imzaya, beyannameler, dilekçeler vermeye, ayrıca bu taşınmaz ile ilgili hak ve menfaatlerimizi korumaya, üçüncü şahıslara her türlü ihtimameler çekmeye, yukarıda belirtilen konularla ilgili olarak yapılması gerekli her türlü yasal ve özel işlemleri tüm resmi makarn ve merciler önünde yapmaya ve imzalamaya,		
Sahibi veya hissedarı bulunduğum veya bulunacağım T.C. hudutları dahilinde bulunan bilumum gayrimenkullerimi dilediği kimselere, hakiki veya hükmi şahıslara, özel veya tüzel kişilere, dilediği bedel ve koşullarla toptan veya parça parça, hisseli veya hissesiz olarak satmaya, satış bedellerini almaya, (ahzu kabza) ilgili tapu sicil müdürü veya yetkili tapu memuru huzurunda kesin ferag takrirlerini vermeye, tescil talebinde bulunmaya, tapu defteri ve sicillerini ve belgelerini imzalamaya, Noterliklerde SATIŞ VAADI SÖZLEŞMESİ yapmaya ve imzalamaya, sözleşme koşullarını ve cezai şartlarını dilediği şekilde tespit, gerektiğinde sözleşmeyi fesh etmeye, değişiklikler yapmaya, tapu siciline şerh hususunda izin ve yetki vermeye, şerhi terkin ettirmeye, taşınmazın tasarruf ve yararlanma haklarını alıcıya devir ve teslim etmeye, cins tashihi yaptırmaya, tapu ve nüfus kayıtlarındaki her türlü yanlışlıkları idari yollardan düzeltirmeye, belgeleri imzalamaya, taşınmazla ilgili gerekli beyannameleri yetkili resmi mercilere vermeye, her türlü harç, vergi ve giderlerini yatırmaya, fazla ödenenlere itiraz her türlü yasal ve özel idari işlemleri yetkili makam ve merciler önünde yapmaya ve imzalamaya, gayrimenkul satışı ile ilgili olarak her türlü muvafakatname, taahhütname, beyanname ve feragatnameler tanzim ve imzalamaya.		

KDV, Harç, Damga Vergisi ve Değerli Kağıt bedeli makbuz karşılığı tahsil edilmiştir.
GA16 A/S Yazı : 14 / 0
NBS NO: 201407240250003 - 1306326160

Türkiye Cumhuriyeti		Tarih: 24/07/2014 Yev.No: (A)
T.C. ERZURUM 3. NOTERLİĞİ	10427	
ERZURUM 3. NOTERİ EYÜP SABRİ ERDOĞAN	Sahibi veya hissedarı bulduğum veya bulunacağım T.C. hudutları dahilinde bulunan bilmum gayrimenkullerdeki hak ve hisselerinin ile ilgili olarak imar planları yapmaya, yaptırmaya, röperli kroki, çap, imar durumu, istikamet rölevesi istemeye ve almaya, parselasyon, ifraz ve tevhid, sınır düzeltilmesi, rızai taksim, taksim, parselasyon, yüzölçüm tashihi, cins tashihi, isim tashihi yapmaya ve yaptırmaya, yola ve diğer kamu yararına terk gereken kısımları bedelli veya bedelsiz terk etmeye, trampa yapmaya, ifraz ve taksim sonucu oluşacak parsellerden dilediğini müstakil veya hisseli olarak namına ayrı kabul etmeye, tapuda takrirlerini vermeye, tapu senetlerini almaya, bu işlerle ilgili Belediye, Kadastro ve Tapu Daireleri ve diğer Kamu Daireleri nezdinde olabilecek her türlü işlemleri takip ve neticelendirmeye, gerekli vergi, harç ve resimleri yatırmaya, makbuzlarını almaya, fazla yatırılıp tadisi gerekenleri geri almaya, ilirazlarda bulunmaya, 3194 sayılı imar kanunu 18. maddesi uygulamalarını yapmaya, yaptırmaya, taşınmazların dilediği yerinden hisseli veya müstakil olarak bölmeye, böldürmeye, Sahibi veya hissedarı bulduğum veya bulunacağım T.C. hudutları dahilinde bulunan bilmum gayrimenkullerimin T.C. hudutları dahilindeki herhangi bir makam tarafından istimlake tabi tutulması sebebi ile (vaki istimlak sebebi ile) benim adıma tahakkuk etmiş veya edecek olan istimlak bedellerini istimlak yapan daire ve müessesesine yetkili makam ve mercilerden (muhassebelerden) havalesi halinde ilgili banka merkez veya şubelerinden almaya, ahzu kabza istimlak yapılan kısım için istimlakı yapan daire lehine tapu sicil müdürlüğünde ferag takriri vermeye, düzenlenecek resmi senet ve kayudalı inzalama, lazımlı dilekçe vesair ilgili evrakı beni temsilen ilgili makam ve mercilere sunmaya, bilmum yazışmalarda bulunmaya, cevap iletisine, istimlak bedellerini T.C. hudutları dahilindeki herhangi bir banka şubesinden veya ilgili mercilere havaile edilmesi halinde tahakkuk eden havaileleri ilgili makam ve mercilerden almaya, ahzu kabza, tanzim edilecek bilmum resmi evrak ve belgeleri kendi imzası ile inzalama, vermeye, ve yine adı geçen gayrimenkullerle ilgili olarak dilediği kısımlarını yola bedelli ve bedelsiz olarak terkine, ilgili tapuda takrirlerini vermeye, bu hususlarda yapılması gereken iş ve işlemleri yürütmeye, ve tapuda çıkabilecek her türlü yanlışlıkları düzeltirmeye, cins, ad, soyad, tashihlerini yaptırmaya, tapuda işletirmeye, tashihhülerde bulunmaya ve inzalama, Sahibi veya hissedarı bulduğum veya bulunacağım T.C. hudutları dahilinde bulunan bilmum gayrimenkullerim üzerinde yaptırmakta olduğum inşaatın dolayı ilgili Belediyeden veya yetkili resmi daire ve mercilerden inşaat ruhsatını, temel, temel üstü veya yıkım ruhsatlarını almaya, her türlü plan projeleri tanzim ettirmeye veya elmeye, onaylatırmaya, imar durumu istemeye, kot, kesit, imar, istikamet rölevesi, röperli kroki, ebatlı kroki ve çap almaya, yol ve kanalizasyon katılma payları ile her türlü vergi, harç ve giderlerini yatırmaya, inşaatla ilgili olarak yasalar, yönetmelikler, genelgeler veya yetkili mercilerce alınmış veya alınacak kararlar gereğince öngörülen veya zorunlu olan ve inzalama gereken her türlü tashihhüname ve muvatakalınameleri tanzim ve inzalama, iskan müessesesi almaya, inşaatın teknik sorumluluğu ile ilgili olarak teknik elemanlarla gereken sözleşmeleri ve işlemleri yapmaya, inzalama, dilese yetkileri geri almaya, azil etmeye, inzalama, Sular idaresi, Elektrik idaresi, Hava gazı ve Doğalgaz Şirketlerinden her türlü muameleleri yapmaya, tanzim edilecek belgeleri, abonelik sözleşmelerini inzaya, mühendis ve mimar odalarında gereken proje işlemleri yapmaya, projelerde tadilat ve tashihhaller yapmaya, tadilat ve tashihhal projelerini tanzim ve inzaya, inşaatı demir, çimento vesair malzemeleri nakletirmeye, isim, soyadı ve ortaya çıkabilecek tüm yanlışlıkları düzeltirmeye, yol ve kanalizasyon katılma payları ile her türlü harç ve giderlerini yatırmaya, inşaatla ilgili bilmum resmi daire ve müesseseler ile bilmum vergi dairesi, mal müdürlükleri ve Sosyal Sigortalar Kurumu (Sosyal Güvenlik Kuruluşları) nezdinde olabilecek bilmum işlemleri takip, ifa ve ifa tale, geride evrak ve belgeleri, bordroları tanzim ve inzaya, tebliğ ve tebellüğe, inşaatla ilgili paslayıcı madde satın almaya, nakletmeye, inşaatla kullanmaya, bu konuda tashihhülerde bulunmaya, inzaya, her türlü tadilatlar yapmaya, tadil projeleri yapmaya, yaptırmaya, ilgili bilmum makamlara teskil ettirmeye, iskanlar almaya, yapı kullanma izin belgeleri almaya, yapı denetim firmaları ile her türlü sözleşmeler yapmaya, sözleşmeleri feshit etmeye, fesihnameleri inzalama, her türlü emlak beyan değerleri, rayiç değerleri almaya, bu hususta gereken evrak ve belgeleri tanzim ve inzalama, adıma verilecek olan tapuları ilgili tapu sicil müdürlüklerinden teslim almaya, tutanakları inzalama, imar planları hazırlamaya, hazırlamaya, imar planlarında her türlü değişiklikler yapmaya, bu hususta gereken evrak ve belgeleri inzalama, Adına T.C. hudutları dahilinde bulunan bilmum resmi daire ve müesseselerde, hakiki ve hükmi şahıslar nezdinde, bilmum ticaret sicli müdürlüklerinde, bilmum ticaret ve sahayı odalarında, bilmum belediyelerde, bilmum tapu sicil müdürlüklerinde, bilmum kadastro müdürlüklerinde, her türlü evrakları takip etmeye, neticelendirmeye, sonuçlandırmaya, havaile müdürlüklerinde her türlü evrak almaya vermeye, her türlü evrak ve belge talep etmeye ve teslim almaya, her türlü izinler almaya, her türlü tespidir yapmaya, yaptırmaya ve inzalama, her türlü tutanaklar tutmaya, tuturmaya ve inzalama, her türlü ilirazlarda bulunmaya, her türlü yazışmalarda bulunmaya, dilekçeler vermeye ve inzalama, vergi resim ve harçlarını yatırmaya, yanlışlıkları düzeltirmeye, her türlü yanlışlıkları idari yollardan düzeltirmeye, her türlü izinler almaya, bu hususlarda bilmum resmi daire ve müesseselerde yapmam gereken iş ve işlemleri benden farksız olarak yapmaya, Adına T.C. hudutları dahilinde bulunan bilmum tapu sicil müdürlüklerinde, tapu kadastro bölge müdürlüklerinde her türlü iş ve işlemleri ve evrakları takip etmeye, neticelendirmeye, sonuçlandırmaya, havaile etirmeye, havaile işlemlerini yapmaya, elden evrak almaya vermeye, dilekçeler vermeye ve inzalama, vergi resim ve harçlarını yatırmaya, yanlışlıkları düzeltirmeye, her türlü izinler almaya, her türlü tespidir yapmaya, yaptırmaya ve inzalama, her türlü tutanakları tutmaya, tuturmaya ve inzalama, her türlü tespidir yapmaya, yaptırmaya ve	

KDV, Harç, Damga Vergisi ve Değerli Kağıt bedeli maktubuz karşılığı tahsil edilmiştir.
GA16 A / S Yazı : 14 / 0
NBS NO: 201407240250003 - 1386326160

Sedat Cedenler
26 Ocak 2014

Mustafa Kaya
M. Kemal Kaya

Türkiye Cumhuriyeti 5410427		Tarih: 24/07/2014 Yev.No: (A)
T.C. ERZURUM 3. NOTERLİĞİ	İnzalamaya, her türlü havaaleler yapmaya ve yaptırmaya, bu hususlarda bilumum resini daire ve müesseselerde yapmamı gereken iş ve işlemleri benden farksız olarak yapmaya, Adıma T.C. hudutları dahilinde halen mevcut bulunan ve bundan böyle mevcut olacak olan bilumum resmi ve hususi milli ve yabancı bankalar, finans kuruluşları ve PTT merkez veya şubeleri nezdinde mevcut her nevi hesaplardan dilediği miktarda para çekmeye, hesaplara para yatırmaya, ahzu kabza, evraklarını imzaya, makbuz ve ibralar vermeye, evrak ve belgelerini imzalamaya, bankalara gelmiş ve gelecek olan havaaleleri almaya, makbuzlarını imzaya, ibralar vermeye bilumum emre muharrer senetleri ilgili bankaya tahsile vermeye, protestolarını talep etmeye, adıma her nevi hesaplar açmaya, kapalmaya, efl ve virmenler yapmaya, evraklarını imzalamaya, gereken evrakları imzalamaya, bu hususlarda yapılması gerekli iş ve işlemleri yapmaya, Leh ve aleyhimde açılmış veya açılacak bilumum dava ve takiplerden dolayı T.C. Mahkemelerinin meclislerinin, daire ve kurumlarının her bölüm ve derecesinde her şifalı tarık ve suretleri beni temsile, haldarını korumayı temin, müdafaa ve muhafazası için uygun göreceği bütün muameleleri takip, tamamlama ve bilirmeye, yoniden dava açmaya, davayı ıslah etmeye, kendi imzası ile gereken dilekçe ve belgeleri yazıp ilgili olduğu daire ve kuruma vermeye, tebliğ ve tabellüğe, ihtiyati ve icrai haciz ve tedbir kararları almaya, tedbir ve haciz koydurmaya ve kaldırmaya, kararların açıklanmasını ve düzeltilmesini istemeye, temyizden vazgeçmeye, Yargıtay, Danıştay ve diğer idari ve mali kaza ve kurumlarında temsile ve duruşma talebinde bulunmaya, karar düzeltilmesi ve yeniden yargılama talebinde bulunmaya, tanıkları dinletmeye, yemin teklif kabul ve reddine, hakimleri ve katipleri redde ve yakınmaya, bilirkişi, muhasip, hakem tayin ve azline, keşif talebine, raporlara itiraza, tespit yaptırmaya, ihtarname, ihbame, protesto çekmeye ve cevap vermeye, ilamlar ve kararların tamamının uygulanmasını sağlamaya, veraset ilamları çıkartmaya, adli sicil kaydı istemeye, adli sicil kaydını almaya, duruşma dışı tutulma talebinde bulunmaya, benim dışımızda devam edecek duruşmalara katılmaya, Ahzu kabza, sulh ve ibraya, feragat ve kabule, davadan feragate, feragatı davayı kabule, ahzu kabza, sulh ve ibraya, davadan ve takipten vazgeçmeye, icra takiplerinde pey sümeye, CMUK'nun ilgili maddeleri uyarınca uzlaşmaya, kabul veya redde, adli sicil kayıtları almaya, sabika kayıtları almaya, nüfus kayıt örnekleri almaya, ikametgahlar almaya, noterliklerden kayıt ve suretleri çıkartmaya, avukatlar tutmaya, avukatlara vekaletnameler vermeye ve imzalamaya, birlikte veya ayrı ayrı ilayi vekaletle, bu yetkilerin tamamı veya bir kısmını ile başkalarını da tevkil teşrik ve azle birlikte veya ayrı ayrı vekaleti ifaya mezuun ve yetkili olmak üzere baba adı Nazmi doğum tarihi 17/4/1982 olan 29668575378 T.C. Kimlik Numaralı NEVZAT UTKAN İLICALI, baba adı Müntaz doğum tarihi 4/5/1957 olan 29674575140 T.C. Kimlik Numaralı ÇİĞDEM İLICALI tarafından vekil tayin edildi." diye sözlerini bildirdi.	
ERZURUM 3. NOTERİ EYÜP SABRİ ERDOĞAN	Yazılan bu tutanak, okuryazar ilgiliye okunması için verildi. Okudu. Gerçek isteklerinin aynen yazıldığını okuryazar ilgilinin bildirmesi, tanıkların da beyanlarını aynen yazıldığını ifade etmelerini üzerine okuryazar ilgili tarafından tanıklar ve tarafından imzalandı, mühürlendi. (Yirmidört Temmuz ikibinondört) Perşembe günü 24/07/2014	
AYAZPAŞA MAH. PELİT MEYDANI CAD. N:19 YAKUTİYE ERZURUM Tel: +904422344422 Fax: +904422355581	İLGİLİ BEHİCE İLICALI TANIK MESUT KAĞIN TANIK SERDAR ÇAKMAK ERZURUM 3. NOTERİ Eyüp Sabri ERDOĞAN Vekili İmzaya Yetkili Başkatip Kemalettin HOİS	

[illegible]

WEST VIRGINIA
THE BASIN
KILLAMAR

SAGLIK BAKANLIGI

YÜREĞİ KAMU HAYSTANLARI KURUMU
Etiyopya Dr. Kamru Haysanlar-Etiyopya Genel Sağlık Bakanlığı
Pabandöken Devlet Hastanesi

84Y1 - B104ISK04250028 / 02
KONU : BEHİCE DİKALİ

REPORT

1951 Erzurum doğumlu T.C. milletvekili emekli 29716379552 Mahmut kızı BEŞFATİCE İLİC ALIYAN 24.07.2014 tarih ve 17131184 ile anılan ile Tskysayın polisinin iline müracaatına müdahale yapılarak peşkuyruğu müracaatından itibaren skilf peşkuyruğu kurtul edilmiştir. Neticeden vakalarla veyebilir.

Uz.Bc. Fatma TUYGAR OKUTUCU
P:Siğirci Hastahkleri Uzmanı

Palazzo della Regione Marche
Via Dr. Jacopo Niccoli 60012
60121 Ancona (AN) Italy

Türkiye Cumhuriyeti		Tarih: 22/07/2014 Yev.No: (A)
T.C. ERZURUM 3. NOTERLİĞİ	DÜZENLEME ŞEKLİNDE VEKALETNAME	
ERZURUM 3. NOTERİ EYÜP SABRİ ERDOĞAN	510278	
AYAZPAŞA MAH. PELİT MEYDANI CAD. N:19 YAKUTİYE / ERZURUM Tel: +904422344422 Fax: +904422355581	Yıllık Temmuz İkbinondört, Salı günü 22/07/2014 Aşağıda mühür ve imzası bulunan ben ERZURUM 3. NOTERİ Eyüp Sabri ERDOĞAN Vekili İmzaya Yetkili Başkatipli Komalotlu EDİS Ayazpaşa Mah. Pelit Meydanı Cad. N:19 Yakutiye / Erzurum adresindeki dairende görev yaparken yanıma gelen ve gösterdiği Palandöken Nüfus Müdürlüğü'nden verilmiş 31/05/2011 tarih, 5475 kayıt, V11 seri ve 623087 numaralı fotoğraflı Nüfus Cüzdanına göre Erzurum ili, Aziziye ilçesi, İlica mahallesi/köyü, 130 cilt, 3 aile sıra, 15 sıra numaralarında nüfusa kayıtlı olup, baba adı Nevzat, ana adı Behice, doğum tarihi 18/5/1953, doğum yeri Erzurum olan, 29713573816 T.C. kimlik numaralı, halen MURATPAŞA MAH. YENİŞEHİR CAD. No: 26 İç Kapı No: 5 Yakutiye / Erzurum adresinde oturduğunu ve okuryazar olduğunu bildiren ilgili NAZMI İLICALI, gösterdiği Yakutiye Nüfus Müdürlüğü'nden verilmiş 09/05/2014 tarih, 3487 kayıt, K13 seri ve 331016 numaralı fotoğraflı Nüfus Cüzdanına göre Erzurum ili, Aziziye ilçesi, İlica mahallesi/köyü, 130 cilt, 3 aile sıra, 20 sıra numaralarında nüfusa kayıtlı olup, baba adı Nevzat, ana adı Behice, doğum tarihi 1/4/1961, doğum yeri Erzurum olan, 29701574252 T.C. kimlik numaralı, halen LALAPAŞA MAH. ÇAYKARA CAD. No: 44 İç Kapı No: 4 Yakutiye / Erzurum adresinde oturduğunu ve okuryazar olduğunu bildiren ilgili YUSUF NİMET İLICALI, gösterdiği Palandöken Nüfus Müdürlüğü'nden verilmiş 22/07/2014 tarih, 5241 kayıt, C12 seri ve 567106 numaralı fotoğraflı Nüfus Cüzdanına göre Çorum ili, Sungurlu ilçesi, Türkacılarhanı mahallesi/köyü, 108 cilt, 36 aile sıra, 137 sıra numaralarında nüfusa kayıtlı olup, baba adı Nevzat, ana adı Behice, doğum tarihi 3/8/1968, doğum yeri Erzurum olan, 29696574704 T.C. kimlik numaralı, halen KAZIM KARABEKİR CAD İSMAL TÜRK İŞ MERKEZİ 3/10 Yakutiye / Erzurum adresinde oturduğunu ve okuryazar olduğunu bildiren ilgili BEDRİYE CANDAN GINIK, DÜZENLEME ŞEKLİNDE VEKALETNAME düzenlenmesini istedi. İlgililerin kimlikleri hakkında yukarıda yazılı belgeler ile kanı sahibi olduğum gibi bu işlemi yapma yeteneklerinin bulunduğunu ve ilgililerden NAZMI İLICALI, YUSUF NİMET İLICALI, BEDRİYE CANDAN GINIK adlı kişilerin okuryazar olduklarını anladım. İlgililer: NAZMI İLICALI, YUSUF NİMET İLICALI, BEDRİYE CANDAN GINIK şu suretle söze başladılar. * Adımıza T.C. hudutları dahilinde dilediği zaman, dilediği bedel ve koşullarda, dilediği yerden, haklı veya hükmi şahıslardan, özel veya tüzel kişilerden, dilediğinden, hisseli hissesiz, ipotekli ve ipoteksiz taşınmaz mallar satın almaya, satış bedellerini ödemeye, verilecek ferağ takrirlerini ilgili tapu sicil müdürü veya yetkili memur huzurunda kabule, tapu defteri ve sicillerini ve tüm belgelerini imzalamaya, tescil talebinde bulunmaya, tapu senetlerini almaya, gerektiğinde (TAŞINMAZ MAL SATIŞ VAADI) yolu ile bizim adımıza taşınmazları almaya, sözleşmelerini dilediği şekil ve koşullarda noterliklerde tanzim ve imzalamaya, icabında feshe, ilgili tapu siciline serh verilmeye, her nevi harç ve resimlerini ödemeye, iade edilecek kısımlarını geri almaya, icabında lehime yapılacak taşınmaz mal bağışlarını kabule, tapu defteri ve sicillerini imzalamaya, 2982 sayılı yasa ve diğer yasalarda harç, damga ve resimle ilgili her türlü muafiyetten yararlanmak için gerekli tüm işlemleri yapmaya, imzaya, 634 SAYILI KAT MÜLKİYETİ YASASI gereği liste, yönetim planı, proje, kroki ve plan tanzimine, gerektiğinde bunları düzeltmeye, kat irtifakını kat mülkiyetine çevirmeye, tescilini yaptırmaya, iskan ve kullanma izinlerini almaya, satın alacağı taşınmaz elektrik, su, doğalgaz bağlatmaya, sözleşmelerini ilgili müesseseler önünde tanzim ve imzaya, beyannameler, dilekçeler vermeye, ayrıca bu taşınmaz ile ilgili hak ve menfaatlerimizi korumaya, üçüncü şahıslara her türlü ihtilaameler çekmeye, yukarıda belirtilen konularla ilgili olarak yapılması gerekli her türlü yasal ve özel işlemleri tüm resmi makam ve merciler önünde yapmaya ve imzalamaya, Sahibi veya hissedarı bulunduğumuz veya bulunacağımız T.C. hudutları dahilinde bulunan bolumum gayrimenkullerimizi dilediği kimselere, haklı veya hükmi şahıslara, özel veya tüzel kişilere, dilediği bedel ve koşullarla toplan veya parça parça, hisseli veya hissesiz olarak satmaya, satış bedellerini almaya, (tapu kabza) ilgili tapu sicil müdürü veya yetkili tapu memuru huzurunda kesin ferağ takrirlerini vermeye, tescil talebinde bulunmaya, tapu defteri ve sicillerini ve belgelerini imzalamaya, noterliklerde SATIŞ VAADI SÖZLEŞMESİ yapmaya ve imzalamaya, sözleşme koşullarını ve cezai şartlarını dilediği şekilde tespit, gerektiğinde sözleşmeyi fesh etmeye, değişiklikler yapmaya, tapu siciline serh hususunda izin ve yetki vermeye, serhi terkin ettirmeye, taşınmazın tasarruf ve yararlanma haklarını alıcıya devir ve teslim etmeye, cins tashihi yaptırmaya, tapu ve nüfus kayıtlarındaki her türlü yanlışlıkları idari yollardan düzeltmeye, belgeleri imzalamaya, taşınmazla ilgili gerekli beyannameleri yetkili resmi mercilere vermeye, her türlü harç, vergi ve giderlerini yatırmaya, fazla ödenenlere itiraza her türlü yasal ve özel işlemler tüm resmi makam ve merciler önünde yapmaya ve imzalamaya, gayrimenkul satış ile ilgili olarak her türlü muvafakatname, taahhütname, beyanname ve feragatnameler tanzim ve imzalamaya, ipotekleri fesh etmeye, fesh takrirlerini ve imzalamaya,	

KDV, Harç, Damga Vergisi ve Değerli Kağıt bedeli maktuza karşılığı tahsil edilmiştir.
GA16 A/S Yazı: 12/0
NBS NO: 201407220250003 - 6724792371

A-2/1-3

Türkiye Cumhuriyeti		Tarih: 22/07/2014 Yev.No: 10218 (A)
T.C. ERZURUM 3. NOTERLİĞİ	Sahibi veya hissedarı bulduğumuz veya bulunacağımız T.C. hudutları dahilinde bulunan bütüm gayrimenkullerdeki hak ve hisselerimiz ile ilgili olarak imar planları yapmaya, yaptırmaya, röperli kroki, çap, imar durumu, istikamet rölevesi istemeye ve almaya, parselasyon, ilraz ve tevhid, sınır düzeltilmesi, nizam taksim, taksim, parselasyon, yüzölçüm tashihi, cins tashihi, isim tashihi yapmaya ve yaptırmaya, yola ve diğer kamu yararına terk gereken kısımları bedelli veya bedelsiz terk etmeye, frampa yapmaya, ilraz ve taksim sonucu oluşacak parsellerden dilediğini müstakil veya hisseli olarak namına ayrı ayrı kabul etmeye, tapuda takrirlerini vermeye, tapu senetlerini almaya, bu işlerle ilgili Belediye, Kadastro ve Tapu Daireleri ve diğer Kamu Daireleri nezdinde olabilecek her türlü işlemleri takip ve neticelendirmeye, gerekli vergi, harç ve resimleri yatırmaya, makbuzlarını almaya, fazla yatırılıp ladesi gerekenleri geri almaya, ilrazlarda bulunmaya, 3194 sayılı imar kanunu 18. maddesi uygulamalarını yapmaya, yaptırmaya, taşınmazların dilediği yerinden hisseli veya müstakil olarak bölmeye, böldürmeye, Sahibi veya hissedarı bulduğumuz veya bulunacağımız T.C. hudutları dahilinde bulunan bütüm gayrimenkullerimizin T.C. hudutları dahilindeki herhangi bir makam tarafından istismak tabi tutulması sebebi ile (vaki istismak sebebi ile) bizim adımıza tahakkuk etmiş veya edecek olan istismak bedellerini istismak yapan daire ve müessese yetkili makam ve mercilerden (muhasabelerden) havalesi halinde ilgili banka merkez veya şubelerinden almaya, ahzu kabza istismak yapılan kısım için istismak yapan daire lehine tapu sicil müdürlüğünde ferağ takriri vermeye, düzenlenecek resmî senet ve kayıtları imzalamaya, lazımlı dilekçe vesair ilgili evrakı bizi temsilen ilgili makam ve mercilere sunmaya, bütüm yazışmalarda bulunmaya, cevap itasına, istismak bedellerini T.C. hudutları dahilindeki herhangi bir banka şubesinden veya ilgili mercilere havale edilmesi halinde tahakkuk eden havalesi ilgili makam ve mercilerden almaya, ahzu kabza, tanzim edilecek bütüm resmî evrak ve belgeleri kendi imzası ile imzalamaya vermeye, ve yine adı geçen gayrimenkullerle ilgili olarak dilediği kısımlarını yola bedelli ve bedelsiz olarak terkine, ilgili tapuda takrirlerini vermeye, bu hususlarda yapılması gereken iş ve işlemleri yürütmeye, ve tapuda çıkabilecek her türlü yanlışlıkları düzeltirmeye, cins, ad, soyad, tashihlerini yaptırmaya, tapuda işletirmeye, taahhütlerde bulunmaya ve imzalamaya, Sahibi veya hissedarı bulduğumuz veya bulunacağımız T.C. hudutları dahilinde bulunan bütüm gayrimenkullerimiz üzerinde yaptırmakta olduğumuz inşaatları dolaylı ilgili Belediyeden veya yetkili resmî daire ve mercilerden inşaat ruhsatını, temel, temel üstü veya yıkım ruhsatlarını almaya, her türlü plan projeleri tanzim ettirmeye veya etmeye, onaylatırmaya, imar durumu istemeye, kot, kesit, imar, istikamet rölevesi, röperli kroki, ebatlı kroki ve çap almaya, yol ve kanalizasyon katılma payları ile her türlü vergi, harç ve giderlerini yatırmaya, inşaatla ilgili olarak yasalar, yönetmelikler, genelgeler veya yetkili mercilerce alınmış veya alınacak kararlar gereğince öngörülen veya zorunlu olan ve imzalanması gereken her türlü taahhütname ve muvafaknameleri tanzim ve imzalamaya, iskan müsaadesi almaya, inşaatın teknik sorumluluğu ile ilgili olarak teknik elemanlarla gereken sözleşmeleri ve işlemleri yapmaya, imzalamaya, dilerse yetkileri geri almaya, azil etmeye, imzalamaya, Sular İdaresi, Elektrik İdaresi, Havagazı ve Doğalgaz Şirketlerinde her türlü muameleleri yapmaya, tanzim edilecek belgeleri, abonelik sözleşmelerini imzaya, mühendis ve mimar odalarında gereken proje işlerini yapmaya, projelerde tadilat ve tashihatlar yapmağa, tadilat ve tashihat projelerini tanzim ve imzaya, inşaatla demir, çimento vesair malzemeleri naklettirmeye, isim, soyadı ve ortaya çıkabilecek tüm yanlışlıkları düzeltirmeye, yol ve kanalizasyon katılma payları ile her türlü harç ve giderlerini yatırmaya, inşaatla ilgili bütüm resmî daire ve müesseseler ile bütüm vergi dairesi, mal müdürlükleri ve Sosyal Sigortalar Kurumu (Sosyal Güvenlik Kuruluşları) nezdinde olabilecek bütüm işlemleri takip, ifa ve ikmale, gerekli evrak ve belgeleri, bordroları tanzim ve imzaya, tebliğ ve tebellüğe, inşaatla ilgili patlayıcı madde satın almaya, naklettirmeye, inşaatla kullanmaya, bu konuda taahhütlerde bulunmaya, imzaya, her türlü tadilatlar yapmaya, tadil projeleri yapmaya, yaptırmaya, ilgili bütüm makamlara tescil ettirmeye, iskanlar almaya, yapı kullanma izin belgeleri almaya, yapı denetim firmaları ile her türlü sözleşmeler yapmaya, sözleşmeleri feshetmeye, feshnameleri imzalamaya, her türlü emlak beyan değerleri, rayiç değerleri almaya, bu hususta gereken evrak ve belgeleri tanzim ve imzalamaya, adımıza verilecek olan tapuları ilgili tapu sicil müdürlüklerinden teslim almaya, tutanakları imzalamaya, imar planları hazırlamaya, hazırlatmaya, imar planlarında her türlü değişiklikler yapmaya, bu hususta gereken evrak ve belgeleri imzalamaya, Adımıza T.C. hudutları dahilinde bulunan bütüm resmî daire ve müesseselerde, hakiki ve hükmi şahıslar nezdinde, bütüm ticaret sicili müdürlüklerinde, bütüm ticaret ve sanayi odalarında, bütüm belediyelerde, bütüm tapu sicil müdürlüklerinde, bütüm kadastro müdürlüklerinde, her türlü evrakları takip etmeye, neticelendirmeye, sonuçlandırmaya, havale etmeye, havale işlemlerini yapmaya, elden evrak almaya vermeye, her türlü evrak ve belge talep etmeye ve teslim almaya, her türlü izinler almaya, her türlü tespitler yapmaya, yaptırmaya ve imzalamaya, her türlü tutanaklar tutmaya, tuturmaya ve imzalamaya, her türlü ilrazlarda bulunmaya, her türlü yazışmalarda bulunmaya, dilekçeler vermeye ve imzalamaya, vergi resim ve harçlarını yatırmaya, yanlışlıkları düzeltmeye, her türlü yanlışlıkları idari yollardan düzeltirmeye, her türlü izinler almaya, bu hususlarda bütüm resmî daire ve müesseselerde yapmamız gereken iş ve işlemleri bizden farksız olarak yapmaya,	
ERZURUM 3. NOTERİ EYÜP SABRİ ERDOĞAN		
AYAZPAŞA MAH. PELİT MEYDANI CAD. N:18 YAKUTIYE / ERZURUM Tel: +904422344422 Fax: +904422355581		

KDV, Harç, Damga Vergisi ve Değerli Kağıt bedelli makbuz karşılığı tahsil edilmiştir.
GA16 A / 5 Yazı : 12 / 0
NBS NO: 201407220250003 - 6724792371

Türkiye Cumhuriyeti		Tarih: 22/07/2014 Yev.No: 278
T.C. ERZURUM 3. NOTERLİĞİ	Adımıza T.C. hudutları dahilinde bulunan bolumum tapu sicli müdürlüğünde, tapu kadastro bölge müdürlüğünde her türlü iş ve işlemleri ve evrakları takip etmeye, hâkimlik etmeye, sonuçlandırmaya, havale ettirmeye, havale işlemlerini yapmaya, elden evrak almaya vermeye, dilekçeler vermeye ve imzalamaya, vergi resim ve harçlarını yatırmaya, yanlışlıkları düzeltmeye, her türlü izinler almaya, her türlü tespiiller yapmaya, yaptırmaya ve imzalamaya, her türlü tutanakları tutmaya, tutulumaya ve imzalamaya, her türlü tespiiller yapmaya, yaptırmaya ve imzalamaya, her türlü havaletler yapmaya ve yaptırmaya, bu hususlarda bolumum resmi daire ve müesseselerde yapmamız gereken iş ve işlemleri bizden farksız olarak yapmaya, noterliklerden bu vekaletnamenin tasdikli suretini almaya, suretlerini imzalamaya, münferiden mezun ve yetkili olmak üzere baba adı Nazmi doğum tarihi 17/4/1982 olan 29668575378 T.C.Kimlik Numaralı NEVZAT UTKAN ILICALI tarafımızdan vekil tayin edildi." diye sözlerini bitirdiler. Yazılan bu tutanak, okuyazar ilgililere okunması için verildi. Okudular. Gerçek isteklerinin aynen yazıldığını okuyazar ilgililerin bildirmeleri üzerine okuyazar ilgililer tarafından ve tarafımızdan imzalandı, mühürlendi. (Yımmikd Temmuz İddinondört) Salı günü 22/07/2014	
ERZURUM 3. NOTERİ EYÜP SABRİ ERDOĞAN	İLGİLİLER 1-NAZMI ILICALI - T.C. KİMLİK NO: 29713573816 2-YUSUF NİMET ILICALI - T.C. KİMLİK NO: 29701574252 3-BEDRİYE CANDAN GİNEK - T.C. KİMLİK NO: 29688574704 	
AYAZPAŞA MAH. PELİT MEYDANI CAD. N:19 YAKUTİYE / ERZURUM Tel: +90442234422 Fax: +90442235561	ERZURUM 3. NOTERİ Eyüp Sabri ERDOĞAN Vekili İmzaya Yetkili Başkatip Kemalettin EDİS 	

[illegible][illegible][illegible]

MAINTENANT
TAK BASTA
KULLANILIRAZ

Türkiye Cumhuriyeti

Tarih: 24/07/2014
Yev.No: (A)

25541

DÜZENLEME ŞEKLİNDE VEKALETNAME

T.C. ALANYA 5. NOTERLÜĞÜ

ALANYA 5. NOTERİ
MEHMET BULCA

SUGÖZÜ CD. DOĞAN GIDA KARŞISI LEVENT AP.K-1 N:4 07400 ALANYA / ANTALYA
Tel: +905309755555
+902425130757
+902425120380
Fax: +902425127308

24/07/2014

Yirmidört Temmuz ikibinondört, Perşembe günü 24/07/2014

Aşağıda mühür ve imzası bulunan ben ALANYA 5. NOTERİ Mehmet BULCA Yerine İmzaya Yetkili Başkatip Tuğba KANYA/ÖĞÜLÜ Sugözü Cd.doğan Gıda Karşısı Levent Ap.k:1 N:4 07400 Alanya / Antalya adresindeki dairemde görev yaparken yanıma gelen ve göstordüğü Alanya Nüfus Müdürlüğü'nden verilmiş 15/07/2013 tarih, 10959 kayıt, G13 seri ve 438709 numaralı fotoğraflı Nüfus Cüzdanına göre Erzurum ili, Aziziye ilçesi, İlica mahallesi/köyü, 130 cilt, 3 ale sıra, 18 sıra numaralarında nüfusa kayıtlı olup, baba adı Nevzat, ana adı Behice, doğum tarihi 7/6/1958, doğum yeri Erzurum olan, 29707574034 T.C. kimlik numaralı, halen MAHMUTLAR MAH. 123 NOLU SK. No: 18 İç Kapı No: 13 Alanya / Antalya adresinde oturduğunu ve okuryazar olduğunu bildiren ilgili NİZAM İLICALI, gösterdiği Alanya Nüfus Müdürlüğü'nden verilmiş 01/02/2011 tarih, 1671 kayıt, Y11 seri ve 524031 numaralı fotoğraflı Nüfus Cüzdanına göre Erzurum ili, Aziziye ilçesi, İlica mahallesi/köyü, 130 cilt, 3 ale sıra, 22 sıra numaralarında nüfusa kayıtlı olup, baba adı Nevzat, ana adı Behice, doğum tarihi 22/11/1963, doğum yeri İlica olan, 29655574412 T.C. kimlik numaralı, halen MAHMUTLAR MAH. 123 NOLU SK. No: 18 İç Kapı No: 13 Alanya / Antalya adresinde oturduğunu ve okuryazar olduğunu bildiren ilgili NEJDET İLICALI, DÜZENLEME ŞEKLİNDE VEKALETNAME düzenlenmesini istedi. İlgililerin kimlikleri hakkında yukarıda yazılı belgeler ile kanı sahibi olduğumu gibi bu işlemleri yapma yeteneklerinin bulunduğunu ve ilgililerden NİZAM İLICALI, NEJDET İLICALI adlı kişilerin okuryazar olduklarını anladım. İlgililer; NİZAM İLICALI, NEJDET İLICALI şu suretle sözle başladılar.

"Adımıza T.C. hudutları dahilinde dilediği zaman, dilediği bedel ve koşullarda, dilediği yerden, hakiki veya hükmi şahıslardan, özel veya tüzel kişilerden, dilediğinden, hisseli hissesiz, ipotekli ve ipoteksiz taşınmaz mallar satın almaya, satış bedellerini ödemeye, verilecek ferağ takrirlerini ilgili tapu sicil müdürü veya yetkili memur huzurunda kabule, tapu defteri ve sicillerini ve tüm belgelerini imzalamaya, tescil talebinde bulunmaya, tapu senetlerini almaya, gerektiğinde (TAŞINMAZ MAL SATIŞ VAADI) yolu ile bizim adımıza taşınmazları almaya, sözleşmelerini dilediği şekil ve koşullarda noterliklerde tanzim ve imzalamaya, icabında feshe, ilgili tapu siciline şerh verdimmeye, her nevi harç ve resimlerini ödemeye, iade edilecek kısımlarını geri almaya, icabında lehine yapılacak taşınmaz mal bağışlarını kabule, tapu defteri ve sicillerini imzalamaya, 2982 sayılı yasa ve diğer yasalarda harç, damga ve resimle ilgili her türlü muafiyetten yararlanmak için gerekli tüm işlemleri yapmaya, imzaya, 634 SAYILI KAT MÜLKİYETİ YASASI gereği liste, yönetim planı, proje, kroki ve plan tanzimine, gerektiğinde bunları düzeltmeye, kat irtifakını kat mülkiyetine çevirmeye, tescilini yaptırmaya, iskan ve kullanma izinlerini almaya, satın alacağı taşınmaza elektrik, su, doğalgaz bağlatmaya, sözleşmelerini ilgili müesseseler önünde tanzim ve imzaya, beyannameler, dilekçeler vermeye, ayrıca bu taşınmaz ile ilgili hak ve menfaatlerimizi korumaya, üçüncü şahıslara her türlü ihtarnameler çekmeye, yukarıda belirtilen konularla ilgili olarak yapılması gerekli her türlü yasal ve özel işlemleri tüm resmi makam ve merciler önünde yapmaya ve imzalamaya.

Sahibi veya hissedarı bulunduğumuz veya bulunacağımız T.C. hudutları dahilinde bulunan bilumum gayrimenkullerimizi dilediği kimselere, hakiki veya hükmi şahıslara, özel veya tüzel kişilere, dilediği bedel ve koşullarla toptan veya parça parça, hisseli veya hissesiz olarak satmaya, satış bedellerini almaya, (ahzu kabza) ilgili tapu sicil müdürü veya yetkili tapu memuru huzurunda kesin ferağ takrirlerini vermeye, tescil talebinde bulunmaya, tapu defteri ve sicillerini ve belgelerini imzalamaya, Noterliklerde SATIŞ VAADİ SÖZLEŞMESİ yapmaya ve imzalamaya, sözleşme koşullarını ve cezai şartlarını dilediği şekilde tespite, gerektiğinde sözleşmeyi fesh etmeye, değişiklikler yapmaya, tapu siciline şerh hususunda izin ve yetki vermeye, şerhi terkini ettirmeye, taşınmazın tasarruf ve yararlanma haklarını alıcıya devir ve teslim etmeye, cins tashihi yaptırmaya, tapu ve nüfus kayıtlarındaki her türlü yanlışlıkları idari yollardan düzelttirmeye, belgeleri imzalamaya, taşınmazla ilgili gerekli beyannameleri yetkili resmi mercilere vermeye, her türlü harç, vergi ve giderlerini yatırmaya, fazla ödenenlere itiraza her türlü yasal ve özel işlemleri tüm resmi makam ve merciler önünde yapmaya ve imzalamaya, gayrimenkul satışı ile ilgili olarak her türlü muvafakatname, taahhütname, beyanname ve feragatnameler tanzim ve imzalamaya, ipotekleri fesh etmeye, fesh takrirlerini ve imzalamaya,

Sahibi veya hissedarı bulunduğumuz veya bulunacağımız T.C. hudutları dahilinde bulunan bilumum gayrimenkullerdeki hak ve hissesimiz ile ilgili olarak imar planları yapmaya, yaptırmaya, röperli kroki, çap, imar durumu, istikamet rölevesi istemeye ve almaya, parselasyon, ifraz ve tevhid, sınır düzeltilmesi, rizal taksim, taksim, parselasyon, yuzölçüm tashihi, cins tashihi, isim tashihi yapmaya ve yaptırmaya, yola ve diğer kamu yararına terki gereken kısımları bedelli veya bedelsiz terk etmeye, trampa yapmaya, ifraz ve taksim sonucu oluşacak parsellerden dilediğini müstakil veya hisseli olarak namıma ayrı kabul etmeye, tapuda takrirlerini vermeye, tapu senetlerini almaya, bu işlerle ilgili Belediye, Kadastro ve Tapu Daireleri ve diğer Kamu Daireleri nezdinde olabilecek her türlü işlemleri takip ve neticelendirmeye, gerekli vergi, harç ve resimleri yatırmaya, makbuzlarını almaya, fazla yatırılıp iadesi gerekenleri geri almaya, itirazlarda bulunmaya, 3194 sayılı imar kanunu 18. maddesi uygulamalarını yapmaya, yaptırmaya, taşınmazların dilediği yerinden hisseli veya müstakil olarak bölmeye, böldürmeye,

Sahibi veya hissedarı bulunduğumuz veya bulunacağımız T.C. hudutları dahilinde bulunan bilumum gayrimenkullerimizin T.C. hudutları dahilindeki herhangi bir makam tarafından istimlak taahhütname sebebi ile (vaki istimlak sebebi ile) bizim adımıza tahakkuk etmiş veya edecek olan istinlak bedellerini,

KDV, Harç, Damga Vergisi ve Değerli Kağıt bedelli makbuz karşılığı tahsil edilmiştir.
F222 A/S Yazı: 11/0
NBS NO: 201407240070205 - 1949435056

Türkiye Cumhuriyeti

Tarih: 24/07/2014
Yev.No: (A)

T.C.
ALANYA 5.
NOTERLİĞİ

ALANYA 5. NOTERİ
MEHMET BULCA

SUGÖZÜ CD.DOĞAN
GIDA KARŞISI
LEVENT AP.K.1 N:4
07400 ALANYA /
ANTALYA
Tel:+905309755555,
+902425130757,
+902425120389
Fax:+902425127308

İstimlak yapan daire ve müesseseye yetkili makam ve mercilerden (mübesebelerden) havalesi halinde ilgili banka merkez veya şubelerinden almaya, ahzu kabza istimlak yapılan kısım için istimlakı yapan daire lehine tapu sicil müdürlüğünde tefahatı taktiri vermeye, düzenlenecek resmi senet ve kayıtları imzalamaya, lazımlı dilekçe vesair ilgili evrakı bizzat temsilen ilgili makam ve mercilere sunmaya, bilmum yazışmalarda bulunmaya, cevap itasına, istimlak bedellerini T.C. hudutları dahilindeki herhangi bir banka şubesinden veya ilgili mercilere havale edilmesi halinde tahakkuk eden havaletleri ilgili makam ve mercilerden almaya, ahzu kabza, tanzim edilecek bilmum resmi evrak ve belgeleri kendi imzası ile imzalamaya vermeye, ve yine adı geçen gayrimenkullerle ilgili olarak dileddiği kısımlarını yola bedelli ve bedelsiz olarak terkine, ilgili tapuda taktirlerini vermeye, bu hususlarda yapılması gereken iş ve işlemleri yürütmeye, ve tapuda çıkabilecek her türlü yanlışlıkları düzeltirmeye, cins, ad, soyad, tashihlerini yaptırmaya, tapuda işletirmeye, taahhütlerde bulunmaya ve imzalamaya,

Sahibi veya hissedarı bulunduğumuz veya bulunacağımız T.C. hudutları dahilinde bulunan bilmum gayrimenkullerimiz üzerinde yaptırmakta olduğumuz inşaatın dolayı ilgili Belediyeden veya yetkili resmi daire ve mercilerden inşaat ruhsatını, temel, temel üstü veya yıkım ruhsatlarını almaya, her türlü plan projeleri tanzim ettirmeye veya etmeye, onaylatırmaya, imar durumu istemeye, kot, kesit, imar, istikamet rölevesi, röperli kroki, ebatlı kroki ve çap almaya, yol ve kanalizasyon katılma payları ile her türlü vergi, harç ve giderlerini yatırmaya, inşaatla ilgili olarak yasalara, yönetmeliklere, genelgeler veya yetkili mercilerce alınmış veya alınacak kararlar gereğince öngörülen veya zorunlu olan ve imzalanması gereken her türlü taahhütname ve muvafakatnameleri tanzim ve imzalamaya, iskan müsaadesi almaya, inşaatla teknik sorumluluğu ile ilgili olarak teknik elemanlarla gereken sözleşmeleri ve işlemleri yapmaya, imzalamaya, dilerse yetkileri geri almaya, azil etmeye, imzalamaya, Sular idaresi, Elektrik idaresi, Havagazı ve Doğalgaz Şirketlerinde her türlü muameleleri yapmaya, tanzim edilecek belgeleri, abonelik sözleşmelerini imzaya, mühendis ve mimar odalarında gereken proje işlerini yapmaya, projelerde tadilat ve tashihatta yapmağa, tadilat ve tashihatta projelerini tanzim ve imzaya, inşaat demir, çimento vesair malzemeleri naklettirmeye, isim, soyadı ve ortaya çıkabilecek * tüm yanlışlıkları düzeltirmeye, yol ve kanalizasyon katılma payları ile her türlü harç ve giderlerini yatırmaya, inşaatla ilgili bilmum resmi daire ve müesseseler ile bilmum vergi dairesi, mal müdürlükleri ve Sosyal Sigortalar Kurumu (Sosyal Güvenlik Kuruluşları) nezdinde olabilecek bilmum işlemleri talid, ifa ve ikmale, gerekli evrak ve belgeleri, bordroları tanzim ve imzaya, tabliğ ve tebellüğe, inşaatla ilgili patlayıcı madde satın almaya, naklettirmeye, inşaatla kullanmaya, bu konuda taahhütlerde bulunmaya, imzaya, her türlü tadilatlar yapmaya, tadil projeleri yapmaya, yaptırmaya, ilgili bilmum makamlara tescil ettirmeye, iskanlar almaya, yapı kullanma izin belgeleri almaya, yapı denetim firmaları ile her türlü sözleşmeler yapmaya, sözleşmeleri fesih etmeye, feshnameleri imzalamaya, her türlü emlak beyan değerleri, rayiç değerleri almaya, bu hususta gereken evrak ve belgeleri tanzim ve imzalamaya, adımıza verilecek olan tapuları ilgili tapu sicil müdürlüklerinden teslim almaya, tutanakları imzalamaya, imar planları hazırlamaya, hazırlatmaya, imar planlarında her türlü değişiklikler yapmaya, bu hususta gereken evrak ve belgeleri imzalamaya,

Adımıza T.C. hudutları dahilinde bulunan bilmum resmi daire ve müesseselerde, hakiki ve hükmi şahıslar nezdinde, bilmum ticaret sicili müdürlüklerinde, bilmum ticaret ve sanayi odalarında, bilmum belediyelerde, bilmum tapu sicil müdürlüklerinde, bilmum kadaströ müdürlüklerinde, her türlü evrakları takip etmeye, neticelendirmeye, sonuçlandırmaya, havale ettirmeye, havale işlemlerini yapmaya, elden evrak almaya vermeye, her türlü evrak ve belge talep etmeye ve teslim almaya, her türlü izinler almaya, her türlü tespitler yapmaya, yaptırmaya ve imzalamaya; her türlü tutanaklar tutmaya, tutturmaya ve imzalamaya, her türlü kirazlarda bulunmaya, her türlü yazışmalarda bulunmaya, dilekçeler vermeye ve imzalamaya, vergi resim ve harçlarını yatırmaya, yanlışlıkları düzeltmeye, her türlü yanlışlıkları idari yollardan düzeltirmeye, her türlü izinler almaya, bu hususlarda bilmum resmi daire ve müesseselerde yapmamız gereken iş ve işlemleri bizden farksız olarak yapmaya,

Adımıza T.C. hudutları dahilinde bulunan bilmum tapu sicil müdürlüklerinde, tapu kadaströ bölge müdürlüklerinde her türlü iş ve işlemleri ve evrakları takip etmeye, neticelendirmeye, sonuçlandırmaya, havale ettirmeye, havale işlemlerini yapmaya, elden evrak almaya vermeye, dilekçeler vermeye ve imzalamaya ya, vergi resim ve harçlarını yatırmaya, yanlışlıkları düzeltmeye, her türlü izinler almaya, her türlü tespitler yapmaya, yaptırmaya ve imzalamaya, her türlü tutanakları tutmaya, tutturmaya ve imzalamaya, her türlü tespitler yapmaya, yaptırmaya ve imzalamaya, her türlü havaletler yapmaya ve yaptırmaya, bu hususlarda bilmum resmi daire ve müesseselerde yapmamız gereken iş ve işlemleri bizden farksız olarak yapmaya, noterliklerden bu vekaletnamenin tasdikli suretini almaya, suretlerini imzalamaya, birlikte veya ayrı ayrı vekaletli haysa yetkili olmak üzere baba adı Nazmi doğum tarihi 17/4/1982 olan 29668575378 T.C.Kimlik Numaralı MEVZAT UTKAN İLICALI tarafımızdan vekil tayin edildi." diye sözlerini bitirdiler.

Yazılan bu tutanak, okuyazar ilgililere okunması için verildi. Okudular. Gerçek isteklerinin aynen yazıldığını okuyazar ilgililerin bildirmeleri üzerine okuyazar ilgililer tarafından ve tarafımızdan imzalandı, mühürlendi. (Yirmidörtü Temmuz İkbinondört) Perşembe günü 24/07/2014

İLGİLİLER
NİZAM İLICALI

NEJDET İLICALI

ALANYA 5. NOTERİ
MEHMET BULCA

Türkiye Cumhuriyeti		Tarih: 24/07/2014 Yev.No: (A)
T.C. ALANYA S. NOTERLİĞİ	Yerine İmzaya Yetkili Başkatip Tuğba KAHYAOGU	
ALANYA S. NOTERİ MEHMET DULCA		
SUGÖZÜ ÇOLUĞAN GIDA KARSISI LEVENT AP.K.1 N:4 07400 ALANYA / ANTALYA Tel: +905309755555, +902425130757, +902425120389 Fax: +902425127308		

KDV, Harç, Damga Vergisi ve Diğerli Kağıt bedeli madduz karşılığı tahsil edilmiştir.
F222 A / S Yazı : 11 / 0
NBS NO: 201407240070205 - 1949436055

A-2/3-3

25541

SINAR		ILAN	
CERUJUM		AGRIWE	
KACAK KATUN		BACA MAMALATI	
TULU		PADA	
AFANYA		PENILIRI	
RUTY		ISILAND	

BUKAN BERHIMPAN
 BUKAN
 BUKAN APASALAH
 BUKAN
 MAHA SUDITA A.A.

Yanıştımca Tek Başına
Kullanılmaz.

Ek-D

ÇED Gerekli Değildir Belgesi

T.C. ÇEVRE ve ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

T.C.
ERZURUM VALİLİĞİ
ÇEVRE ve ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ

Karar Tarihi : 30-01-2015
Karar No : 98521965 220-02 E-201538

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRME BELGESİ

25.11.2014 tarih ve 29186 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'nin Gecici 1. Maddesi kapsamında Ek-II listesinde yer alan ERZURUM GÜNEŞ ENERJİ SANTRALİ (9,72 ha alanda kurulu gücü 4,9 MW)' projesi ile ilgili olarak inceleme-değerlendirme yapılmış ve Proje Tanıtım Dosyasında çevresel etkilere karşı alınması öngörülen önlemler yeterli görülmüştür. Ayrıca ÇED Raporu hazırlanmasına gerek bulunmadığı tespit edilmiş olup, söz konusu projeye ÇED Yönetmeliğinin 17. Maddesi gereğince Valiliğimizce "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" kararı verilmiştir.

Mehmet Levent KEPÇELİ
Vali a.
Vali Yardımcısı

Proje Sahibi : HALK ENERJİ YATIRIMLARI ÜRETİM VE İNŞAAT A.Ş.
Proje Yeri : Erzurum İli, Azızyeçli(ce) İlçesi, ILICA MAHALLESİ, TAŞINBOYUNU TEPEŞİ KUZEVİ MEVKİİ 10014 ADA 7 PARSEL - 10014 ADA 5 PARSEL VE 10015 ADA 8 PARSEL
Kapasite : 9,72 HA ALANDA KURULU GÜCÜ 4,9 MW

Ek-E

Elektrik Üretim Ön Lisansı

T.C. SURETTİR 10 Şubat 2015

ANKARA 55. NOTERLİĞİ
Bulent Plaza A3 Blok No:53
ÇANKAYA-ANKARA
Tel: 296 14 92 Faks: 296 14 81
V. D. No: 150 043 855 84

№ 01713

EPDK

**T.C. ENERJİ PİYASASI
DÜZENLEME KURUMU**

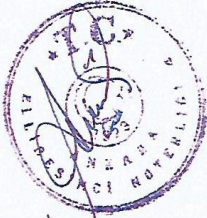
ÖNLİSANS

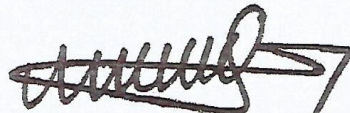
**Bu önlisans kapsamındaki üretim tesisi
Yenilenebilir Enerji Kaynağı kullanmaktadır.**
(5346 Sayılı Kanunda yer alan, "Bu Kanun kapsamındaki yenilenebilir enerji
kaynakları" tanımı çerçevesinde olan üretim tesisleri için)

Lisans No : ÖN/5307-5/03169
Tarih : 20/11/2014

Bu önlisans, Halk Enerji Yatırımları Üretim ve İnşaat Anonim Şirketi'ne,
Erzurum İli'nde kurulması planlanan Halk Enerji Erzurum GES üretim
tesisinin yatırımına başlanabilmesi için gerekli onay, izin, ruhsat ve
benzerlerinin alınabilmesi amacıyla 20/11/2014 tarihinden itibaren
24 ay süreyle, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve ilgili mevzuat
uyarınca Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun 20/11/2014 tarihli ve
5307-5 sayılı Kararı ile verilmiştir.

ASLININ AYNIDIR

ANKARA 55. NOTERİ
AYSEN SARIYÜCE
Vekil Katip Aysegül BİLİM SIRAĞAYA

Mustafa YILMAZ
Başkan

ÖN/5307-5/03169 1/3

Ek-F
Halkı Bilgilendirme Toplantısı Hakkında
Dokümantasyon

A. TOPLANTI BİLGİLERİ

Toplantı Duyuru Yöntemi: İlica Muhtarlığı duyuru panolarında ilan metni askıya çıkartılmış ve beyan edilmiştir.

Toplantı Tarihi: 25 Aralık 2015, Saat 15:30

Toplantı Yeri: İlica Termal Tesisi, Toplantı Salonu

Toplantıya Katılanlar: Ekli listede katılımcılara ait bilgiler mevcuttur.

Yapımı planlanan Proje ile ilgili olarak, halkı bilgilendirmek, projeye ilişkin görüş ve önerilerini almak üzere, Proje sahibi tarafından Halkı Bilgilendirme Toplantısı yapılmıştır. Toplantı, 25 Aralık 2015 günü saat 15:30'da, Aziziye İlçesi, İlica Mahallesinde bulunan İlica Termal Tesisleri binasının 2. Katında yer alan toplantı salonunda yapılmıştır. Toplantı, 10 Aralık 2015 tarihinde 25 Aralık 2015 tarihine kadar askıda kalmak üzere Muhtarlık panosuna asılmıştır ve halka ilanen duyurulmuştur. Bilgilendirme yazısına ait fotoğraf, toplantı tutanağı ve askı tutanağı aşağıda sunulmuştur.

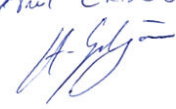

GEVRE YÖNETİM PLANI / PROJE TANITIM DOSYASI
ASKI TUTANAĞI

HALK ENERJİ YATIRIMLARI ÜRETİM VE İNŞAAT A.Ş. tarafından
yapımı planlanan 4.9 MW gücünde, Erzurum GES Projesi için
hazırlanmış olan Proje Tanıtım Dosyası (PTD) üre halkının Proje
hakkında bilgi edinmesi için Ilıca Mahallesi Muhtarlığı'nda
projenin bitim tarihine kadar askıda kalmak üzere, askıya çıkarılmıştır.

İşbu tutanak alınan Proje Tanıtım Dosyası'nın askıya
çıkartıldığına dair tespit amacı ile tutulmuştur. 15.12.2015.

Muhtar
Piyi Meral

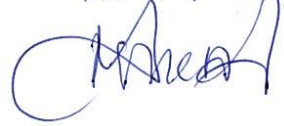

Şirket
Aval ERDOĞAN

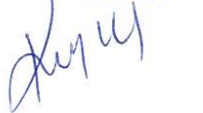
TOPLANTI TUTANAĞI

Konu : ERZURUM GES / Halkı Bilgilendirme Toplantısı,
Tarih : 25.12.2015
Saat : 15:30
Yer : Ilıca Termal Tesisi / Toplantı Salonu
Katılımcılar : Anıl ERDOĞAN (HALK ENERJİ) Çiğdem Çepiz (DOKAY GED)
Tutanak Metni : Timur Meâl (Muhtar) Kübra Erdoğan (DOKAY GED)

- * 15:30'da toplantı başlatıldı.
- * Sunum yapılarak Proje tanıtıldı.
- * Sunumda söz konusu Proje'nin ana dışı çevresel etkileri anlatıldı.
- * Katılımcılar ile karşılıklı fikir alışverişisi yapıldı.
- * Katılımcıların soruları yanıtlandı.
- * Anket katılmak isteyenler anket formlarını doldurdular.
- * Sorular DOKAY GED personeli Çiğdem Çepiz Kübra Erdoğan tarafından ve Halk Enerji'den Proje Müdürü Anıl ERDOĞAN tarafından yanıtlandı.

Çiğdem Çepiz

Timur Meâl

Hazırlayan : Kübra ERDOĞAN

Anıl ERDOĞAN

B. KATILIMCI BİLGİLERİ

Önerilen Erzurum Güneş Enerji Santrali Projesi'ne ilişkin Halkı Bilgilendirme Toplantısına 24 kişi katılmış olup, katılımcıların isim ve iletişim bilgileri kayıt altına alınmıştır. Katılımcı listesi aşağıda sunulmuştur.

Tarih/Date: 25/12/2015

ERZURUM GÜNEŞ ENERJİ SANTRALİ PROJESİ / ERZURUM SOLAR POWER PLANT PROJECT

HALKI BİLGİLENDİRME TOPLANTISI / PUBLIC INFORMATION MEETING

KATILIMCI LİSTESİ / LIST OF PARTICIPANTS

ADI-SOYADI (NAME-SURNAME)	MESLEK (OCCUPATION)	İLETİŞİM (CONTACT INFORMATION)	İMZA (SIGNATURE)
Faeth CİPLAK	Bedensel Terapist	05388150518	[Signature]
Adnan İmdergözü	Katibiyesi	05378446434	[Signature]
Ahmet SEDALİ	Belediye	05354732528	[Signature]
Hakim AKSAKAL	Belediye	05059371707	[Signature]
Kemal DAVANCI	Serbest	0543 2144214	[Signature]
Zekai Aydın	Serbest	0555 6875225	[Signature]
Dogan KARADAG	Emekli	0530 8283938	[Signature]
Hasan Karatas	Emekli	05324103952	[Signature]
David KÖR	Belediye	05367046888	[Signature]
Cevdet Taşkın	İşçi	05468837749	[Signature]
Mustafa Özcan	İşçi	05345763909	[Signature]
Vahdettin Dadaşoğlu	Çiftçi	05378676135	[Signature]
Mehmet Sıkıcı	Çiftçi	05418994427	[Signature]
Yakup KUTLU	İşçi	05324872351	[Signature]
Nevzat İLICALI	Çiftçi	533 9676666	[Signature]

Tarih/Date:....../....../2015

ERZURUM GÜNEŞ ENERJİ SANTRALİ PROJESİ / ERZURUM SOLAR POWER PLANT PROJECT

HALKI BİLGİLENDİRME TOPLANTISI / PUBLIC INFORMATION MEETING

KATILIMCI LİSTESİ / LIST OF PARTICIPANTS

ADI-SOYADI (NAME-SURNAME)	MESLEK (OCCUPATION)	İLETİŞİM (CONTACT INFORMATION)	İMZA (SIGNATURE)
Timur Meral.	Muhtar.	0536 442 3614	
Mehmet KAĞIÇ	Çiftçi	0542 615 6325	
Mehmet Kıpın	Çiftçi	0545 348 6863	
Alihan Şenel	Çiftçi		
Yalçın Bobur	Çiftçi	2131112	
Cahit Absal	Çiftçi		
Muhammet Kıpın	Çiftçi	0539 53126	
Özgün Erdoğan	Çiftçi	5332658870	
Lütfullah Arıne	Çiftçi	0531 834969	

DOKAY-ÇED Çevre Mühendisliği Ltd. Şti.
Ata Mahallesi Kabil Caddesi No:140/A
06460 Çankaya /ANKARA
Tel: (312) 475 7131 - Faks: (312) 475 7130

C. SORULAR VE CEVAPLAR

Toplantıda yapılan sunumun ardından projenin tanımı ile birlikte çevresel ve sosyal etkileri tartışılmıştır. Proje'nin sunumdan sonra katılımcılara görüş, öneri ve soruları ile ilgili söz hakkı verilmiştir. Katılımcılar ile karşılıklı fikir alışverişinde bulunulmuş, katılımcılardan gelen tüm sorular yanıtlanmıştır. Proje ile ilgili olarak, katılımcılar tarafından olumsuz bir görüş belirtilmemiştir. Halkı Bilgilendirme Toplantısında katılımcılar tarafından sorulan sorular ve sorulara verilen yanıtlar kayıt altına alınmıştır. Katılımcılar tarafından sorulan sorular ve cevapları aşağıda verilmektedir.

Soru: Halim AKSAKAL

- Öncelikle bu açıklayıcı sunumunuz için çok teşekkür ederim. Benim sorum bahsettiğiniz paneller ile ilgili. Paneller yerleştirilirken doğaya zarar verilecek mi?

Cevap: Çağdaş CENGİZ (DOKAY-ÇED Personeli, Çevre Mühendisi)

- Proje'nin inşaat aşamasında kurulumu yapılacak olan paneller çelik ünite üzerine monte edilecek olup bu kapsamda doğaya olumsuz bir etkisi beklenmemektedir.

Soru: Nevzat ILICALI

- Bu tür faydalı toplantılar için sizlere teşekkür ederiz. Proje bölgeye istihdam sağlayacak mı?

Cevap: Anıl ERDOĞAN (HALK Enerji Proje Müdürü)

- Proje'nin inşaat aşamasında çalışacak personel yöre halkından seçilecektir. Ayrıca işletme aşamasına gelindiğinde güvenlik görevlisi de yine inşaat aşamasında olduğu gibi yöre halkından seçilecektir.

Soru: Cahit AKSAL

- Sunum için teşekkür ederiz. Proje'nin tam olarak nerede yer aldığını bir kez daha açıklaya bilir misiniz?

Cevap: Kübra ERDOĞAN (DOKAY-ÇED Personeli, Arkeolog)

- Proje, Ilıca Mahallesi, Taşınboynu Tepesi Kuzey Mevkiinde toplam 9,72 ha alanda yer alacaktır. Proje Sahası Ilıca Mahallesi'ne yaklaşık 2,5 km uzaklıktadır. (Proje Sahası'nı gösterir topoğrafik harita tekrar açılmış ve Proje Sahası'na yaklaşılarak tekrar gösterilmiştir.)

Soru: Kemal ÖZASLAN

- Yıllık ne kadar enerji üretimi olacak?

Cevap: Anıl ERDOĞAN (HALK Enerji Proje Müdürü)

- Yıllık elektrik üretim miktarı yaklaşık 8.805.000 kWh' olacaktır.

Soru: Yalçın BAKIR

- Proje'nin insanlara ve hayvanlara ciddi anlamda zararı olacak mı?

Cevap: Kübra ERDOĞAN (DOKAY-ÇED Personeli, Arkeolog)

- Hiç bir enerji kaynağının bio-çeşitlilik üzerine etkisinin sıfır olduğunu söylemek mümkün değil ancak bio-çeşitliliğe en az etkisi olan enerji kaynağı güneş enerji santralleridir.

Soru: Adnan DİNDAROĞLU

- Güneş enerjisi için Erzurum iyi bir yer mi?

Cevap: Kübra ERDOĞAN (DOKAY-ÇED Personeli, Arkeolog)

- Evet. Güneşlenme süresi uzun olan Türkiye, güneş enerjisinden elektrik üretimi açısından oldukça avantajlı bir konumdadır. Güneş Enerjisi Potansiyeli Atlasına göre proje yeri olan Erzurum İli güneş santrali kurmak için oldukça elverişli bir bölgedir.

Soru: Alim ŞENGEL

- Bölge halkının elektrik ödemesinde bir düşüş olacak mı?

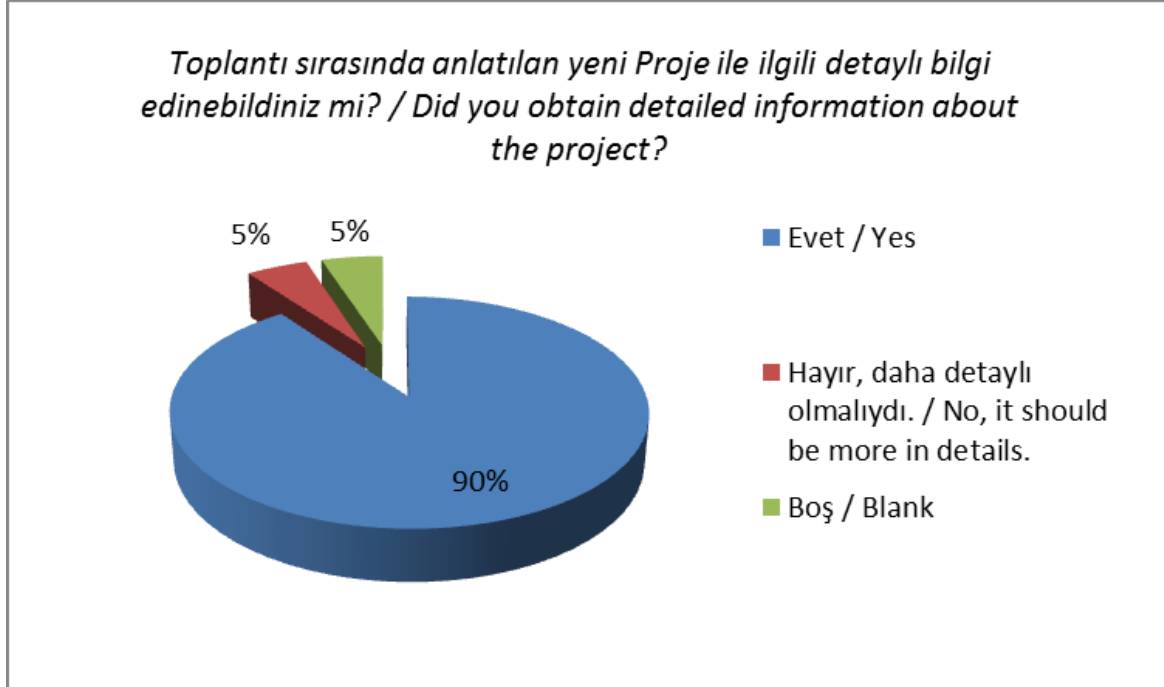
Cevap: Anıl ERDOĞAN (HALK Enerji Proje Müdürü)

- Hayır. Erzurum GES’de üretilecek olan elektrik enerjisi ulusal şebekeye aktarılacaktır.

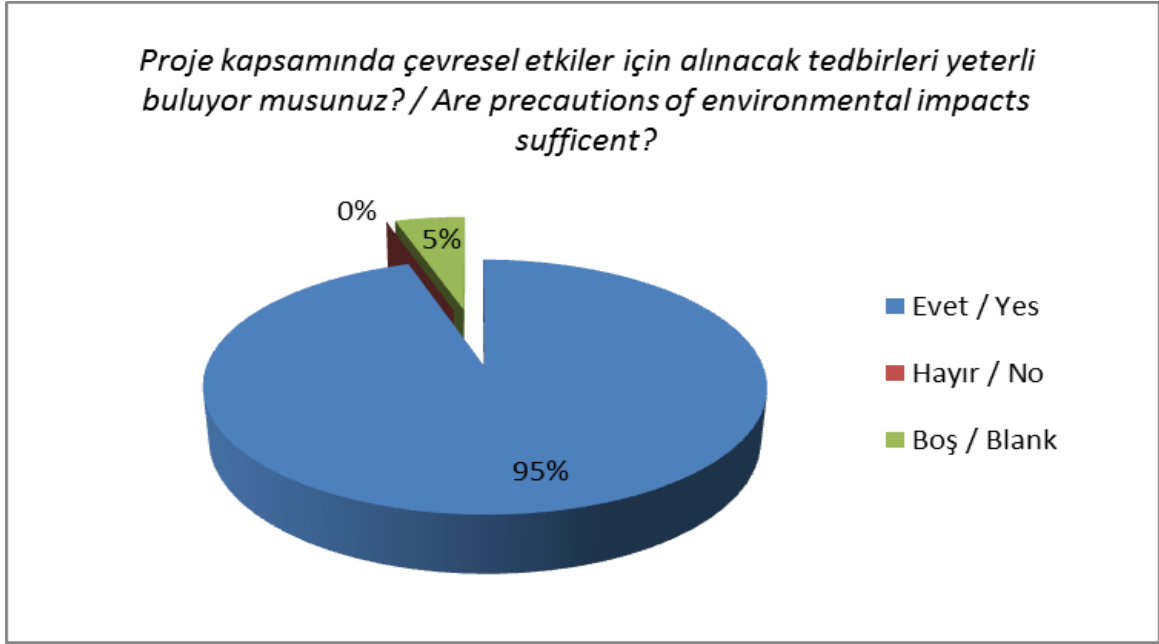
D. ANKET SONUÇLARI

Toplantısı sonunda, katılımcılara proje ile ilgili görüşlerinin alınması amacıyla toplantı öncesi hazırlanan anket formları dağıtılmıştır. İki ayrı formda anket yapılmıştır. Biri üç adet sorudan oluşan şıklı anket formu diğeri ise yine üç adet sorudan oluşan kişinin fikirlerini bir şıkka bağlı kalmadan yazıya dökebileceği serbest anket formudur. Anket çalışmalarında 20 katılımcı yer almıştır. Yapılan anket çalışmaları bilgisayar ortamına atılarak, anket çalışmalarında her bir soruya verilen toplam cevap şıkları değerlendirilmiştir. Anket sorularına verilen cevapların yüzde olarak gösterildiği grafikler aşağıda sunulmuştur.

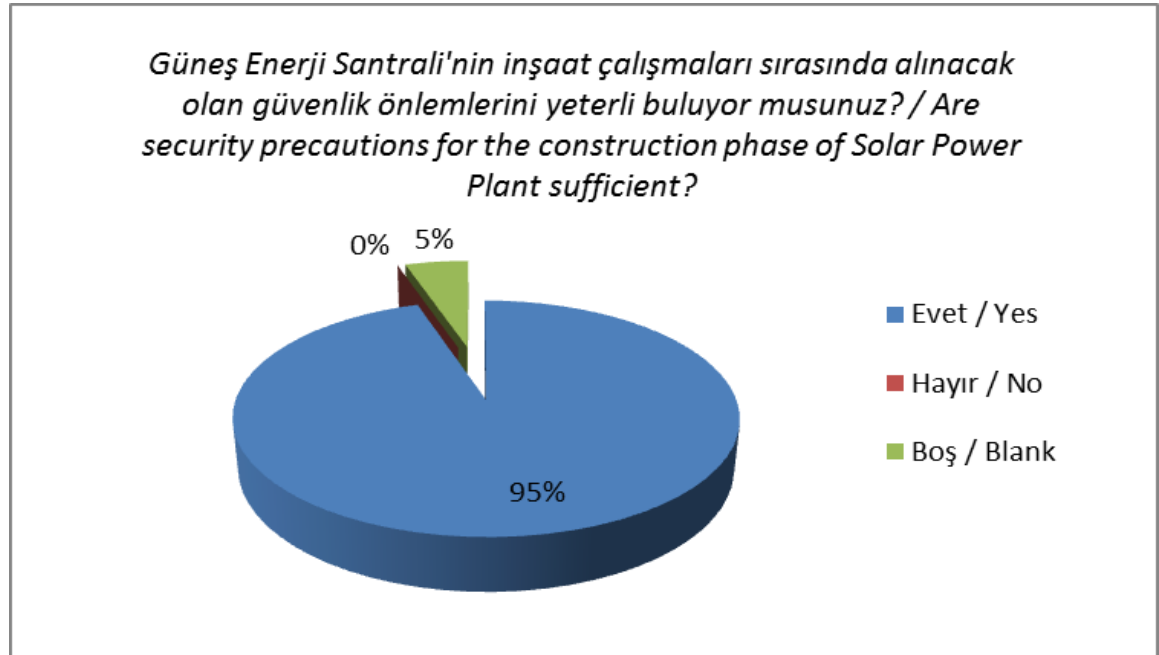
1- Toplantı sırasında anlatılan yeni Proje ile ilgili detaylı bilgi edinebildiniz mi?

2- Proje kapsamında çevresel etkiler için alınacak tedbirleri yeterli buluyor musunuz?

3- Güneş Enerji Santrali'nin inşaat çalışmaları sırasında alınacak olan güvenlik önlemlerini yeterli buluyor musunuz?

E. FOTOĞRAFLAR

F. SONUÇ

Halkla yapılan toplantı neticesinde, “ Erzurum Güneş Enerji Santrali Projesi” hakkında yöre halkı detaylı bilgi edinebilmiştir. Belirtilen görüşler ve anket çalışmaları ile genel olarak halkın Güneş Enerji Santrali Projesi’nin yapılmasını desteklediği görülmüştür.

Halkı Bilgilendirme Toplantısı ile Proje’nin hayata geçirilmesine halkın olumlu yaklaştığı kanaatine varılmıştır.